

Gorenjski Glas

PETEK, 9. DECEMBRA 2016

LETO LXIX, ŠT. 98, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Arvajeve kranjska postaja vse bolj loška

Loške mesnine so od Arvajevih najele predelovalni obrat v Britofu, zaposlile sedemindvajset njihovih delavcev, odkupile blagovno znamko Arvaj, začele pogovore o plačilu upnikov in oddale avstrijski »slabi banki« ponudbo za odkup terjatev do mesarije Arvaj v znesku 4,2 milijona evrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Škofja Loka – V Loških mesninah, kjer z dobavami izključno slovenske govedine trgovcem in mesarjem dosegajo že več kot 20-odstotni tržni delež, so pred petimi leti začeli iskati tudi partnerje za proizvodnjo mesnih izdelkov, takrat so ponujali dolgoročno sodelovanje Bohinjskim mesninam ter tudi mesarijama Arvaj in Gregorc. Prvi je zašel v težave bohinjski mesno-predelovalni obrat, Loške mesnine so že leto kasneje postale

v njem večinske lastnice in začele sanacijo, ki je dala dobre rezultate. Obrat zadnja tri leta posluje pozitivno, dvanajst zaposlenih pa na leto naredi okrog 230 ton trajnih izdelkov, predvsem klobas in salam. Ker so v Bohinju predelovalne zmogljivosti glede na potrebe Loških mesnin postale premajhne, so v podjetju septembra letos začeli iskati mesarije za kratkoročno sodelovanje, v okviru katerega bi zagotovili dodatne kapacitete za proizvodnjo klobas in salam. O možnostih

za sodelovanje so se pozanimali tudi pri mesariji Arvaj v Britofu, kjer pa so si v hudi krizi in finančni stiski želeli drugačnih, dolgoročnih rešitev. Kot je povedal Mitja Vodnjov, direktor Loških mesnin, so se na začetku novembra z Arvajevimi dogovorili o tem, kako bodo sanirali podjetje Arvaj mesarija, in v enem mesecu že storili nekatere pomembne korake. Odkupili so blagovno znamko Arvaj in si s tem zagotovili prodajo izdelkov pod to znamko na trgu.

▶ 12. stran

V Arvajevem mesnopredelovalnem objektu od 17. novembra dalje poteka predelava mesa v izdelke v okviru Loških mesnin. /Foto: Gorazd Kavčič

Stečaj oklicali tudi za loški Šešir

Medtem ko na eni strani industrija v Škofji Loki cveti, na drugi propadajo podjetja z dolgoletno tradicijo. Po LTH se je zdaj v stečajnem postopku znašel še Šešir, pri obeh je upravitelj Dušan Taljat.

▶ 3. stran

Helios prodan Japoncem

Skupino Helios je prevzela japonska korporacija Kansai Paint, eden največjih proizvajalcev premazov na svetu.

▶ 3. stran

Prilogi: **Kranjčanka**
jeseniške novice

GORENJSKA

Šport hotel po obnovi odprl vrata

Novi lastnik Šport hotela na Pokljuki je poskrbel za energetska sanacijo in celovito obnovo tako zunanosti kot notranosti objekta. V obnovo je vložil blizu milijon evrov.

4

ŠPORT

Biatlonci vabijo na Pokljuko

Pokljuka bo v treh dneh gostila šest tekem svetovnega pokala, na katerih pa zaradi bolezni ne bo nastopil Jakob Fak. Po dneh, ki so bili namenjeni treningu, bo šlo danes zares. Prvi bosta na sporedu tekmi v sprintu.

11

CG+

Vsak dan klici obupanih pacientov

Zdravnik Janez Poklukar je vodnje Splošne bolnišnice Jesenice prevzel 2014. V službi je vsak dan od deset do dvanajst ur, pogosto dela še ponoči. Kot direktor je po plači na 55. mestu med vsemi zaposlenimi v bolnišnici.

19

ZADNJA

Prvi čevljev iz nekdanjega Peka

Septembra je oblikovalka čevljev Alja Viryent najela približno sto kvadratnih metrov proizvodnih prostorov v nekdanji tovarni Peko v Tržiču in v novi manufakturi so nastali prvi čevlji, ki jih je predstavila pred nekaj dnevi.

32

VREME

Ob koncu tedna bo v višje ležečih krajih sončno in zelo toplo. Po nižinah bo zjutraj možna megla, čez dan pa bo tudi sončno.

jutri: povečini sončno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Hudomušne spodnjice Lisca

Bližajo se prazniki in prav simpatično darilo so lahko rdeče Lisce spodnjice, ki jih krasi navihan božični motiv. Prazniki kar kličejo po živahni rdeči barvi in te spodnjice bodo vaši ljubljene osebi zagotovo narisale nasmeh na obraz. Lisca rdeče božične hlačke podarja dvema naročnikom v tokratni nagradni igri! V žrebanju boste sodelovali, če boste do ponedeljka, 19. decembra 2016, na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali po e-pošti na koticek@g-glas.si poslali svoje mnenje o tem, kakšne barve spodnjega perila najraje nosite. Ne pozabite pripisati tudi svojih podatkov.

Lisca podarja dve nagradi: ene božične ženske spodnjice Santa, Cheek by Lisca in ene moške božične bokсарice Rudolph, Lisca Men. Izžrebanca bosta lahko nagradi prevzela v trgovini Lisca Bled, z nagradnim kuponom, ki ga bosta prejela po pošti.

Nagrajenci

V nagradni igri v Kotičku za naročnike, ki je bila objavljena 29. novembra 2016, prejmejo tri darilne vrečke Papilu: Mojca Zupan, Golnik, Marija Fojkar, Škofja Loka in Vinko Bogataj, Kranj. Čestitke nagrajencem!

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **IVANKA LOČNIŠKAR** iz Medvod.

Višje cestnine za tovorna vozila

SIMON ŠUBIC

Kranj – Vlada je na nedavni seji zvišala cestnine za tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone. Pri dvigu cen so upoštevali predvsem ekološki vidik, saj bo cestnina za vozila, ki bolj onesnažujejo, dražja, so sporočili iz vlade, kjer so izračunali, da bo Družba RS za avtoceste zaradi povišanja cestnin v prihodnjem letu zbrala do 44 milijonov evrov dodatnih prihodkov. Dars je lani s cestninami iz tovrnega prometa zbral dobrih 188

milijonov evrov, kar je bila polovica vseh njegovih prihodkov, letos pa je do konca septembra s cestninami za tovorna vozila pobral 160,4 milijona evrov. V skladu z zadnjim sklepom vlade se cestnina za vozila prvega cestninskega razreda znižuje za pet odstotkov, za vozila drugega cestninskega razreda (vozilo ali skupina vozil z več kot tremi osmi) pa se zvišuje za 18 odstotkov. Za vozila, ki so uvrščena v EURO emisijski razred EURO 4 in več, so določeni prilagoditveni faktorji oziroma popusti od 20 do 40 odstotkov.

Samostan Velesovo in cerkev kulturna spomenika

Adergas – Občinski svet v Cerkljah je sprejel odlok o razglasitvi Samostana Velesovo in cerkve Marijinega oznanjenja v Adergasu za kulturna spomenika lokalnega pomena. Cerkev je poudarjen del samostana dominikank z izstopajočim pročeljem, ki hrani najstarejši srednjeveški kip pri nas – Velesovsko Madono. Spomenik so razglasili z namenom ohranjanja lokacije cerkve z obzidjem, same cerkvene stavbe ter neokrnjene vedute na samostan, zlasti z južne strani.

Jesenice in Radovljica mladim prijazni občini

Jesenice – Občini Jesenice in Radovljica sta v torek prejeli naziv mladim prijazna občina, ki ga podeljuje Inštitut za mladinsko politiko v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije. Omenjeni naziv nosi že 28 slovenskih občin, ki z ukrepi na področjih izobraževanja, zaposlovanja, stanovanjske politike, informiranja, participacije, mladinskega organiziranja in mobilnosti ustvarjajo prijaznejše okolje za življenje in razvoj mladih.

Človekove pravice za vse čase

V Škofji Loki je potekal dvodnevni mednarodni znanstveni posvet Človekove pravice in temeljne svoboščine za vse čase. Ob tem so pripravili še razstavo Stop, cenzura, branje prepovedane literature in mašo za žrtve medvojnega in povojnega nasilja na Škofjeloškem.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Posvet je ob svetovnem dnevu človekovih pravic pripravil Študijski center za narodno spravo v sodelovanju z Narodno in univerzitetno knjižnico, Loškimi muzejem, Kulturno-zgodovinskim društvom Lonka Stara Loka in Muzejskim društvom Škofja Loka. Sedemnajst razpravljavcev je govorilo o različnih vidikih človekovih pravic, nekatere teme so bile tudi lokalno obarvane. Dotaknile so se Loškega gradu in usode njegovih lastnic, uršulink, povojnih kazenskih ustanov v Škofji Loki, streljanja talcev leta 1944, življenja in povojne usode lesnega trgovca in industrialca Heinricharja, dr. Janeza Viederja in še nekaterih tem.

Na otvoritvenem večeru je udeležence mednarodnega posveta nagovorila direktorica Študijskega centra za narodno pravo Andreja Valič Zver. Dejala je, da je namen srečanja osvetliti različne oblike teptanja človekovih pravic, opozoriti na njihove posledice, nagovoriti strokovno in širšo javnost in si na tak način prizadevati, da se takšne kršitve ne bi več ponavljale. Zgodovinarji, arhivisti, pravniki, sociologi, publicisti in drugi raziskovalci s področja družboslovja in humanistike tako v svojih prispevkih opozarjajo na kršenje človekovih pravic v Sloveniji in mednarodnem

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer na posvetu v Škofji Loki / Foto: Tina Dokl

prostoru v 20. stoletju, ki so ga zaznamovali totalitarni sistemi: fašizem, nacizem, komunizem. Tudi v Škofji Loki so jih doživeli: najprej z italijansko in nemško okupacijo, izseljevanjem slovenskih domoljubov v Srbijo, streljanjem talcem pod Kamnitnikom, čas po drugi svetovni vojni pa so zaznamovale druge strahote. Na Loškem gradu je bil zbirni center za iz Vetrinja vrnjene domobranci, ki so jih od tam vozili v smrt v Kočevski Rog in na druga morišča po Sloveniji. Spomnila je, da so lani ob 70-letnici konca druge svetovne vojne civilnodružbene organizacije iz Škofje Loke v nekdanjem nunskem samostanu pripravile odmeven projekt Človek, glej! in

Človek, glej naprej! Mednarodni posvet pa je nadgradnja teh dogodkov.

V uvodu je spregovorila tudi varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer, ki v posvetu vidi priložnost, da pridejo na dan dolgo zamolčane zgodbe. Tudi sama je v svojih poročilih, ki jih vsako leto naslavlja na državo, večkrat opozorila, naj se odkrijejo zamolčani grobovi in opravi dostojno slovo od žrtev povojnih pobojev. Zadovoljna je, da je država naredila korak naprej in letos prekopal žrtve iz Hude jame, tudi sama se je udeležila pokopa v Mariboru. Če nimaš svobode misli in govora, da pripoveduješ tudi zamolčane zgodbe, potem niso spoštovane

pravice vsakogar, meni varuhinja. Država mora pogledati nazaj in razčistiti zgodbe iz preteklosti, poslušati zgodbe, ki jih o tem pripovedujejo ljudje. Verjame, da bo tudi škofjeloški posvet tu znal postaviti piko.

O pomembnosti človekovih pravic je govoril tudi župan občine Škofja Loka Miha Ješe. Menil je, da morajo biti tudi danes spoštovane človekove pravice in da morajo imeti ljudje enake možnosti, skrbeti pa je treba, da niso storjene nove krivice. Te pa se še vedno dogajajo, denimo delavcev, ki za dobro delo niso dostojno plačani. Največ krivic pa se dogaja v vojnah, ki jih povzročata pohlep po denarju in oblasti.

Priznanja tudi gorenjskim planincem

Planinska zveza Slovenije se je tudi letos na svečani podelitvi priznanj v Lendavi zahvalila številnim zaslužnim posameznikom za njihovo dolgoletno in požrtvovalno prostovoljno delo.

JASNA PALADIN

Kranj – Svečane listine PZS je letos prejelo enajst zaslužnih posameznikov, ki so dali izjemen pečat planinstvu in planinski organizaciji, spominske plakete ob življenjskih jubilejih pa je za uspešno in predano delovanje prejelo dvajset planincev. Med njimi so tudi Gorenjci, in sicer so svečano listino PZS prejeli: Franc Lakota (PD Dovje - Mojstrana) za dolgoletno in vsestransko delo v planinski organizaciji, še posebej na področju izobraževanja alpinistov, Kristl Ogris (PD Gorje) za dolgoletno

vsestransko in prizadevno delo v PD Gorje in na širšem Gorenjskem, Marjan Jožef Ručigaj (PD Iskra Kranj) za prizadevno delo v PD Iskra Kranj predvsem na področju vodništva in pri izobraževanju novih kadrov ter Emil Leon Sekne (PD Iskra Kranj) za dolgoletno, vsestransko in prizadevno delo v PD Iskra Kranj. Spominske plakete PZS ob življenjskih jubilejih so prejeli: ob 65-letnici Anton Lavtar (PD Križe) za vsestransko delo v PD, še posebno za dolgoletno spremljanje prirreditve Zimski TRIM pohod na Kriško goro, ob 70-letnici Vladimir Ivan

Hlede (PD Jesenice) za dolgoletno predanost planinstvu, tako na izobraževalnem kot organizacijskem področju in varnosti obiskovalcev gora, Sonja Peternel (PD Dovje - Mojstrana) za delo z mladimi, z izjemno prefinjenim vzgojnim občutkom je postala sinonim vzgojitelja in pedagoga mnogim mladim generacijam, ter Andrej Mašera (PD Kamnik) za izredno obsežno publicistično delo, v katerem nam je približal Alpe, tudi tiste izven Slovenije, ob 80-letnici pa Marijana Pančur (PD Gorje) za delo v PD, predvsem na področju vodništva, dela z

mladimi, varovanja gorske narave in za veliko pomoč pri delu gospodarskega odbora. Priznanja vodstva Planinske zveze Slovenije za posebne dosežke v letu 2016 so med drugim prejeli Sandra Šimic za izjemno uspešno diplomsko nalogo z naslovom Roblekov dom na Begunjsčici – možnost za nadaljnji razvoj, Boštjan Gortnar (PD Medvode) za večletno uspešno vodenje akcij obnove visokogorskih zelo zahtevnih poti in Komisija za evropske pešpote (KEUPS) za dolgoletno uspešno koordiniranje aktivnosti na področju evropskih pešpoti v Sloveniji.

Helios prodan Japoncem

Skupino Helios je prevzela japonska korporacija Kansai Paint, ki je eden izmed desetih največjih proizvajalcev premazov na svetu. Za kupnino so odšteli več kot pol milijarde evrov. Heliosu naj bi se s tem odprl dostop do azijskih in afriških trgov.

JASNA PALADIN

Domžale – Manj kot dve leti po prodaji Heliosa avstrijski skupini Ring International ima ta domžalska tovarna že novega lastnika, čeprav so Avstrijci ob nakupu zagotavljali, da imajo s Heliosom dolgoročne načrte.

V torek, 6. decembra, so na Dunaju namreč podpisali pogodbo o nakupu 100-odstotnega deleža Skupine Helios z japonskim podjetjem Kansai Paint, svoje odločitve pa so vodilni akterji v sredo predstavili še na novinarski konferenci (mimogrede, ta je potekala le v angleškem jeziku) na sedežu Heliosa na Količevem pri Domžalah. Kot so sporočili, bo prenos deleža zaključen v dveh do treh mesecih, po odobritvi s strani organov za varstvo konkurence, za nakup celotne Skupine Helios pa so Japonci odšteli 572 milijonov evrov (sem so vključeni tudi dolgovi družbe). Podpisana pogodba o nakupu deleža predstavlja mejnik za nov razvoj podjetij Skupine Helios, saj bo Helios postal evropsko središče podjetja Kansai Paint. »V zadnjih izjemnih in intenzivnih nekaj letih je Skupina Helios konsolidirala podjetja in proizvodne lokacije v osemnajstih državah po svetu. Uvedla je mnoge sinergije ter okrepila področji R&R in inovacij. To je privedlo do številnih novih proizvodov, ki so bili tudi letos predstavljeni na trgih. Naše blagovne

Zadovoljni z opravljenim poslom: direktorja Skupine Helios David Kubala in Hubert Culik v družbi s Hiroshijem Ishino, predsednikom podjetja Kansai Paint / Foto: Jasna Paladin

znamke in proizvodi so bili poleg tega tudi prenovljeni, nadgrajeni ter predstavljeni novim trgov in novim kupcem. Helios je finančno stabilno in zdravo podjetje, ki se osredotoča na najbolj zahtevne evropske trge. Vesel in ponosen sem, da imamo novega strateškega lastnika, podjetje Kansai Paint, ki je eno od desetih najboljših podjetij v industriji premazov na svetu. Podjetje Kansai Paint bo za Helios predstavljalo novo razvojno platformo. Helios bo postal evropski center R&R, inovacij in poslovnega razvoja. To pomeni, da bomo v prihodnosti še naprej vpeljevali nove proizvode. Poleg tega bomo lahko vstopili na nove trge, kot sta azijski in afriški trg, kjer ima

Kansai Paint močno prisotnost,« je ob podpisu pogodbe dejal David Kubala, eden od dveh generalnih direktorjev Skupine Helios, ter dodal, da naj bi prihod novega lastnika zelo pozitivno sprejeli tudi zaposleni.

»Za Kansai Paint predstavlja Helios s skoraj 400 milijoni evrov prometa steber na zelo pomembnem evropskem trgu, kjer je bila naša prisotnost do sedaj zelo omejena. Helios želimo razviti v močan evropski center inovacij, z najboljšim znanjem in strokovnimi veščinami v različnih segmentih premazov,« pa je med drugim poudaril predsednik podjetja Kansai Paint Hiroshi Ishino in optimistično napovedal, da v prihodnjih

treh letih želijo doseči četrto mesto v svetu, njihov končni cilj pa je v desetih letih postati številka ena. Poudaril je še, da nimajo namena odpuščati ter da bodo ohranili Heliosove blagovne znamke, saj naj bi bilo povpraševanje po njih veliko tudi na Kitajskem in Bližnjem Vzhodu.

Kansai Paint, ki se je za nakup Heliosa zanimal že leta 2011, a jim takrat s ponudbo ni uspelo, je na Japonskem največji in najnaprednejši proizvajalec dekorativnih, avtomobilskih, industrijskih, zaščitnih in ladijskih premazov. V 93 podružnicah in 29 povezanih družbah zaposluje trinajst tisoč ljudi ter ustvarja 2,632 milijarde evrov prihodkov od prodaje.

Stečaj oklicali tudi za loški Šešir

Medtem ko na eni strani industrija v Škofji Loki cveti, se na drugi s hudimi težavami spopadajo podjetja z dolgoletno tradicijo. Po LTH se je zdaj v stečajnem postopku znašel še Šešir.

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Kranjsko okrožno sodišče je v sredo oklicalo začetek stečajnega postopka nad tovarno klobukov Šešir, za stečajnega upravitelja pa postavilo Dušana Taljata, ki je med drugim tudi stečajni upravitelj Loških tovarnih hladilnikov LTH. Kot je razvidno iz objave na spletni strani Agencije RS za javno-pravne evidence in storitve, je uvedbo stečaja zaradi insolventnosti 24. novembra predlagalo vodstvo podjetja, ki se sicer že dolgo spopada s težavami, zaradi njih pa je

bilo lani tudi v postopku poenostavljene prisilne poravnave. Miro Pinterič, direktor Šeširja, ki ima skoraj stoletno tradicijo izdelovanja klobukov, v njem pa je imelo zaposlitev še okoli 30 delavcev, se včeraj na naše telefonске klice ni odzval.

V Šeširju so nameravali finančno sanacijo lani izvesti s postopkom poenostavljene prisilne poravnave, ki pa očitno ni prinesel zelenih učinkov. Ta je bila potrjena novembra lani, predvidevala pa je, da bi bili navadni upniki, ki so imeli okoli milijon evrov terjatev, do konca leta

2019 poplačani 20-odstotno, Pinterič, ki je bil že tedaj skoraj polovični lastnik Šeširja, pa je svoje zavarovanje terjatve v višini 712 tisoč evrov, kolikor je podjetju posodil v obdobju od 2011 do 2014, konvertiral v lastniški delež. A Šešir je imel poleg tega še 3,8 milijona evrov dolga do Gorenjske banke, ki ga je banka zavarovala s hipotekami. Glavnino tega dolga je nameraval Pinterič poravnati s prodajo izpraznjenega objekta na Trati, saj so v Šeširju lani vso proizvodnjo preselili na prvotno lokacijo na Spodnjem trgu.

Tržno vrednost objekta na Trati je sicer sodni cenilec ocenil na 3,2 milijona evrov.

V zadnjem pogovoru za Gorenjski glas je Pinterič avgusta lani dejal, da bodo naredili vse, da bo Šešir kot ena redkih tovarn v svetu, ki še izdeluje klobuke od dlake do končnega izdelka, deloval še naprej. »Šešir ni vedel, kaj je dolg, še najmanj pa do države in do delavcev, zato je cilj te dolgove čim prej poplačati,« je tedaj dejal. Napovedal je, da imajo možnost povečati proizvodnjo, in izrazil upanje, da bo zdravo jedro podjetja ostalo.

Ukinitev zaznambe na nepremičninah

Predlagane spremembe zakona o socialnovarstvenih prejemkih, ki jih je potrdila vlada, ukinjajo zaznambe na nepremičninah in vračilo prejete pomoči za prejemnike varstvenega dodatka in denarne socialne pomoči.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Predlog prinaša črtanje zaznambe na nepremičnini v lasti upravičenca do varstvenega dodatka oz. denarne socialne pomoči, ki je do omenjenih pravic upravičen, ker v skladu z zakonskimi določbami nima dovolj sredstev za preživljanje. Kot oseba, ki ima dovolj lastnih sredstev za preživljanje, se po predlogu šteje oseba, ki ima v lasti stanovanje (oz. hišo), katerega vrednost presega 120.000 evrov. Če ima oseba v lasti takšno nepremičnino, je do omenjenih pravic lahko upravičena le, če center za socialno delo po prostem preudarku presodi, da si preživetja z nepremičnino začasno ne more zagotoviti zaradi okoliščin, na katere ne more vplivati. Po preteku 24 mesecev pa je do pravic oseba upravičena pod dodatnim

pogojem zaznambe na nepremičnini.

Zaznamba na nepremičninah se torej ukinja za vse primere vpisanih zaznambin za vse nove upravičence s stanovanjem (hišo), v katerem živijo, v vrednosti do 120.000 evrov. Tudi vračilo prejete pomoči se po novem ukinja za vse bodoče upravičence s stanovanjem (hišo), v katerem živijo, v vrednosti do 120.000 evrov. Vračilo sredstev (omejitev dedovanja) za že dodeljeno oziroma prejeto denarno socialno pomoč in varstveni dodatek pa se ohrani. Drugačna rešitev bi bila namreč nepravična do oseb, ki so izplačano socialno pomoč oziroma varstveni dodatek vrnilo za časa življenja, ter do zapustnikov, katerih premoženje se je omejilo, pojasnjujejo na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Jabolko kakovosti tudi Vrtcu Trzič

Kranj – Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja je podelil jabolko kakovosti za najboljše zaključene projekte v evropskih programih izobraževanja in usposabljanja. Nagrade so podelili v petih kategorijah, podelila pa jih je ministrica za izobraževanje, znanost in šport Maja Makovec Brenčič. Med dobitniki zlatega jabolka je tudi Vrtcu Trzič.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Danes prižig lučk, prihodnji petek koncert

Naklo – Občina Naklo vabi na slavnostni prižig lučk in blagoslov božičnega drevesa danes ob 17. uri pred občinsko stavbo. Na prireditvi bodo sodelovali koledniki Društva upokojencev Naklo, pevski zbor Kulturnega društva Dobrava Naklo ter plesni skupini Pikice in Frajle iz Osnovne šole Naklo. Naslednji petek, 16. decembra, ob 19. uri pa bo v Domu Janeza Filipiča v Naklem božično-novoletni koncert s Tamburaškim orkestrom Folklornega društva Kranj z gosti in dirigentom Damirjem Zajcem. Nastopil bo tudi Stane Vidmar.

Slovesnost na Pokljuki

Pokljuka – Združenje borcev za vrednote NOB Radovljica in Odbor Prešernove brigade v soboto, 10. decembra, pripravljata spominsko slovesnost ob 73. obletnici letnici boja III. bataljona Prešernove brigade. Slovesnost se bo na mestu boja, pri spomeniku na Goreljku v bližini hotela na Pokljuki, začela ob 11. uri. Slavnosti govornik bo Tit Turnšek, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.

Šport hotel po obnovi odprl vrata

Novi lastnik Šport hotela na Pokljuki je poskrbel za energetske sanacije in celovito obnovo tako zunanosti kot notranosti objekta. V obnovo je vložil blizu milijon evrov.

MATEJA RANT

Goreljek – V Šport hotelu na Pokljuki so po obnovi, ki je trajala dobre tri mesece, v ponedeljek že sprejeli prve goste. Te dni, ko se na Pokljuki odvija svetovni pokal v biatlonu, so sobe zasedene devetdesetodstotno, je razložil Jože Kojc, direktor podjetja Astraea Investicije Ena, ki je hotel pred enim letom kupilo na javni dražbi. Goste so pričakale popolnoma prenovljene sobe, saj so zamenjali talne obloge in opremo, na voljo pa so tudi posebne »višinske sobe« s simulacijo razmer na veliki višini, ki so namenjene pripravi vzdržljivostnih športnikov.

Kot je ugotavljal Jože Kojc, je bil hotel na njegovo presenečenje potreben temeljite obnove, čeprav so ga tudi s pomočjo evropskih sredstev prenavljali pred komaj sedmimi leti. Obnova je bila takrat vredna 1,3 milijona evrov,

Pretekli teden so v Šport hotelu Pokljuka končali temeljito obnovo.

zdaj pa so v obnovo vložili še blizu milijon evrov, ocenjuje Kojc. Med drugim so namreč izvedli celovito energetske sanacije z ureditvijo pročelja in postavitvijo toplotne črpalke. Na novo so uredili vse balkone, saj naj bi bili stari problematični z vidika statike. Zunanjo teraso

so prestavili na južno stran objekta s pogledom na smučišče, v pritličju pa so uredili velik osrednji prostor, namenjen skupnemu druženju. V prvi vrsti namreč računajo, da bodo med gosti prevladovali mlade družine in športniki na pripravah pa tudi upokojenci. V okolici

se namreč po njegovih besedah ponujajo številne možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. »Ob hotelu je nezahtevna smučarska proga, tekaške proge so speljane skoraj do hotela,« je razložil Kojc in dodal, da bodo s Tadejem Valjavcem pripravili program kolesarjenja in

Hotel je bil potreben temeljite obnove, čeprav so ga tudi s pomočjo evropskih sredstev prenavljali pred komaj sedmimi leti. Obnova je bila takrat vredna 1,3 milijona evrov, zdaj pa so v obnovo vložili še blizu milijon evrov.

krpljanja, s Petro Majdič pa tečaje teka na smučeh. Radi bi oživili turno smučanje, Pokljuka je tudi izhodišče za alpinistične in druge izlete.

Tudi po prenovi bodo v hotelu ohranili tri zvezdice, le da z nadgradnjo superior. »Najboljši ocenjevalci pa bodo tako ali tako ljudje,« je prepričan Kojc. Hotel bo še naprej vodil dosedanji najemnik David Resnik, na začetku pa naj bi v njem našlo delo od deset do dvajset ljudi.

Stanje na področju podjetništva v Trziču se vidno izboljšuje

Pogovor z županom občine Trzič mag. Borutom Sajovicem

Na področju razvoja in spodbujanja gospodarstva je Občina Trzič v letu 2016 storila pomembne korake, ki bodo pripomogli k izboljšanju pogojev za delovanje vseh, ki delujejo na tem področju.

Kako ocenjujete preteklo stanje na področju podjetništva in kaj ste v tej smeri že storili?

Prestrukturiranje in propad velikih delovno intenzivnih podjetij z nizko dodano vrednostjo nam je pustilo precejšnje posledice. Opažamo, da se velikim podjetjem pridružujejo manjša, bolj prilagodljiva in bolj inovativna. S sodelavci ocenjujemo, da moramo povsod, kjer država zamuja s sistemskimi ukrepi za izboljšanje konkurenčnosti, več storiti sami, kljub temu da so za ustvarjanje spodbudnega gospodarskega okolja občine zelo omejene. Predvsem pa smo v tesnih stikih z gospodarstveniki in podjetniki zaznali nekatere težave in se odločili podjetnikom stopiti naproti. Oprostitev velikega dela komunalnega prispevka, že tretji uspešen razpis za gospodarstvo in podjetništvo, pa dobro obiskane podjetniške delavnice so nas prepričale, da je smer prava in da zmoremo še več.

Če smo se prva leta ukvarjali z gradnjo vodovodov, čistilne naprave in opremo komunalne cone, zdaj lahko delamo več na

Mag. Borut Sajovic

vsebinski in na ljudeh. Imamo precej zasebnih praznih poslovnih prostorov, prisluhnili pa bomo tudi potrebi po novih parcelah za »green field« investicije. Zadovoljen sem, ker nam je letos uspel tudi odkup strateških površin v kompleksu BPT-ja, ki daje nove možnosti in priložnosti sodelovanja, predvsem ustvarjanju pogojev za razvoj. Javno postaja parkirišče, dostopna cesta, most, obodna cesta z možnostjo kolesarskih in peš povezav, skrb za te površine pa s ciljem ustvarjanja boljših pogojev za podjetnike prevzema občina. Temu in privabljanju investitorjev so bile namenjene tudi letošnje solidno obiskane tematske delavnice. Star kompleks BPT-ja je prepoln, prenatrpan, ne diha. Zato bo občina že v prihodnjem letu z rušenjem večje opuščene stare upravne stavbe dala zgled in pomagala do boljšega

dostopa ostalim, ob tem bomo dobili nekaj površin za park in parkirišča. Velik del obrti in podjetništva združuje naša obrtna zbornica, ki letos praznuje častitljivih 40 let in je eden od letošnjih nagajencev ob občinskem prazniku. Vsem, ki so bili kadar koli del te pomembne zgodbe, iskrene čestitke ob jubileju.

V občini Trzič ste v letu 2016 začeli z novim projektom TrzičPodjeten.si, v okviru katerega sredstva namenjate pospešenemu razvoju gospodarstva v občini.

Ja, res je. Gre za projekt aktiviranja in motiviranja tako mladim in drugih težje zaposljivim skupin ljudi kot tudi tistih, ki že imajo poslovno idejo in se želijo podati na podjetniško pot. Ljudska univerza Trzič je tako na pobudo in ob finančni podpori Občine Trzič v letu 2016 pripravila vrsto aktivnosti, ki »vidno izboljšujejo« stanje na področju podjetništva v naši

občini. Spomladi smo izvedli niz uspešnih motivacijskih in aktivacijskih dogodkov, s katerimi smo želeli navdušiti proaktivne posameznike s svežimi in perspektivnimi poslovnimi priložnostmi. V decembru pa se končuje podjetniška akademija, ki se je začela v mesecu oktobru. Gre za tri mesece dolg izobraževalni program, ki ga sestavlja 12 delavnic na različne podjetniške teme. Predavanja obiskuje 16 udeležencev, ki razvijajo poslovne ideje s področij: turizem, šport, prehranski dodatki, tekstilni izdelki, aktivno preživljanje prostega časa, tehnologije, ki razbremenjujejo okolje, socialno varstvo, programi za osebno rast in zavarovalniške storitve. Podjetniška akademija izpolnjuje moja pričakovanja, ker po uspešno izvedenih predavanjih v obeh slušateljev vidim iskric v očeh. Ob obisku akademije sem zaznal pravo energijo do iskanja idej, sodelovanja in ustvarjanja

kreativnih rešitev. Res je, da so prostori, stroji, oprema zelo pomembni, ampak človek in njegovo znanje ter iskanje rešitev je najpomembnejše, pravzaprav ključno. Prepričan sem, da bo vsaj kdo od slušateljev v letu, ki prihaja, ustvaril svoje delovno mesto, s tem pa smo cilje in namene dosegli. Torej, v četrtek, 22. 12., se bo akademija zaključila s svečano predstavitev udeležencev in njihovih idej. Na ta zaključek toplo vabimo tudi bralce Gorenjskega glasa. Več informacij o dogodku najdete na www.trzicpodjeten.si.

Kaj pa pogled v prihodnost? Kaj se vam zdi v Trziču še pomembno?

Vsekakor je vse bolj pomembna gospodarska dejavnost in z njo turizem. Rezultati so po dolgoročno načrtovanem delu Občine odlični. Če Slovenija beleži rast nočitev okrog sedem odstotkov, potem je v občini Trzič blizu 40 odstotkov. Po podatkih,

zbranih iz mesečnih poročil o številu prenočitev in plačani turistični taksi, je tržiški turizem v obdobju od januarja do vključno septembra 2016 zabeležil za kar 48 odstotkov več prihodov turistov in 25 odstotkov več prenočitev kot v istem obdobju leta 2015. Podatki zajemajo samo nočitve, ustvarjene na območju občine Trzič, kar pomeni, da nočitve, ustvarjene v Planinskem domu Zelenica in Planinski koči na Dobrči, niso vštete. S tem se nadaljuje pozitivni trend rasti tako domačih kot tudi tujih gostov. Zanimiv je tudi podatek, da so tuji gostje ustvarili kar dobrih 77 odstotkov vseh nočitev, hkrati pa dosegajo tudi boljše povprečno dobo bivanja od domačih gostov.

Odrpelo se je kar nekaj novih prenočišč in kapacitet, veliko od njih je bilo uspešnih prav na občinskem razpisu. Veseli smo vseh rezultatov in močno se bomo trudili v tej smeri tudi v prihodnje.

Prenovili še en oddelek

V radovljiškem Domu dr. Janka Benedika so praznovanje devetintridesetletnice delovanja doma združili s slovesnostjo ob odprtju prenovljenega oddelka.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V Domu dr. Janka Benedika Radovljica so zaključili še en pomemben sklop prenove: konec novembra so namreč tudi uradno odprli prenovljeni negovalni oddelek s 16 sobami. Z izjemo 32 sob v dveh oddelkih je tako dom za starejše občane popolnoma prenovljen, vključno s podstrešjem, recepcijo in fasado, je zadovoljna direktorica Sonja Resman. V domu tako počasi zaključujejo obsežen sklop temeljite rekonstrukcije zgradbe, ki so ji lani dodali še prizidek, v katerem so nadstandardna eno- in dvoposteljna stanovanja ter polzaprte terase, na katere imajo dostop težje pokretni stanovalci. Kot je na slovesnosti poudarila Sonja Resman, pa je bilo iztekajoče se leto za dom posebno tudi zaradi mednarodno veljavnega certifikata odličnosti EFQM, ki so ga

Trak sta prerezali direktorica Sonja Resman in stanovalka Marija Brišar. / Foto: Primož Pičulin

pridobili kot edina organizacija iz javnega sektorja pri nas. »Ta laskavi naziv smo dosegli z nujenjem profesionalnih in trajnostnih storitev, predvsem pa nas

odlikujejo inovativne rešitve in pionirski pristopi. Pri opravljanju dejavnosti domskega varstva in pomoči na domu vedno v ospredje postavljamo človeka oziroma

družino.« Na slovesnosti so predstavili tudi električni avtomobil, namenjen za opravljanje pomoči na domu. Sredstva zanj so zagotovili s pomočjo donatorjev.

Šestnajsta spominska plošča hraniteljem orožja

URŠA PETERNEL

Jesenice – V sredo so na Jesenicah odkrili spominsko ploščo na še eni stavbi, kjer so v letih 1990 in 1991 imeli tajno skrivališče orožja in streliva Teritorialne obrambe, to je na stavbi Gasilsko-reševalne službe (GARS) Jesenice. Po besedah predsednika Območnega združenja veterancev vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska Janeza

Koselja je to že šestnajsta spominska plošča, ki so jo odkrili v spomin in zahvalo pogumnim hraniteljem orožja. Prihodnje leto jih bodo odkrili še na petih stavbah. Slavnostni govornik je bil polkovnik Robert Klinar, poveljnik 132. gorskega polka Slovenske vojske, ki se je zahvalil vsem, ki so čutili predanost domovini in so poskrbeli, da je orožje ostalo v hrambi zavednih Slovencev.

Ploščo sta ob prisotnosti častne čete Slovenske vojske odkrila direktor GARS Jesenice Jože Klinar in podpredsednik Območnega združenja veterancev vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska Janko S. Stušek.

Bodite pripravljene kjerkoli in kadarkoli.

Vsak dan v poslu je najpomembnejši, zato tako pri delu kot tudi na cesti ničesar ne prepuščajte naključju. Izberite zanesljivost na štirih kolesih, ki se ponaša z odličnimi voznimi lastnostmi, varnostjo in tehnološko naprednostjo. Preverite nabor lahkih dostavnih vozil Mercedes-Benz, ki vam v posebni ponudbi prinašajo ugodne plačilne pogoje in takojšen prevzem za nove delovne izzive. Več najdete na mercedesnadelu.si ali nas obiščite v najbližjem salonu.

SPRINTER furgon že za
325 € na mesec¹⁾

VITO furgon že za
235 € na mesec²⁾

¹⁾Primer izračuna za finančni leasing za Sprinter furgon 314 CDI (srednja medosna razdalja): polog prodajalcu 4.809,83 EUR + DDV (možnost financiranja), skupni znesek financiranja 20.180,17 EUR, odplačilna doba 72 mesecev, stroški obdelave 305,00 EUR, pogodbeno variabilna obrestna mera 5,0%, EOM 5,63%, skupni znesek za plačilo 34.012,63 EUR.

²⁾Primer izračuna za finančni leasing za Vito furgon 109 CDI (kratka medosna razdalja): polog prodajalcu 3.606,28 EUR + DDV (možnost financiranja), skupni znesek financiranja 14.383,72 EUR, odplačilna doba 72 mesecev, stroški obdelave 220,00 EUR, pogodbeno variabilna obrestna mera 5,5%, EOM 6,16%, skupni znesek za plačilo 24.704,08 EUR.

Kombinirana poraba goriva: 5,9-12,7 l/100 km. Kombinirani izpust CO₂: 130,6-295,9 g/km. Emisijska stopnja: EU6. Emisija dušikovih oksidov (NOx): 50,8-243 mg/km. Emisija trdih delcev: 0,18-1,89 mg/km. Število trdih delcev: 4,73x10⁸ – 2,14x10¹⁰.

Podrobne okoljske informacije najdete v priročniku, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na naši spletni strani www.mercedes-benz.si. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov. Slike so simbolične. Naročnik oglasa: Autocommerce, d.o.o.

Mercedes-Benz

Vans. Born to run.

Pooblaščen prodajalci:

Autocommerce, d.o.o., Autocommerce Ljubljana T: 01 5883 572, RC Maribor T: 02 4600 116, RC Koper T: 05 6631 204, RC Celje T: 03 4261 887, Čepin d.o.o. T: 03 828 0144.

Cerklje med najcenejšimi

Pred sprejemom v Cerkljah je nov odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, s katerim se bo odmera znižala 73 odstotkom zavezancem, zvišala pa 27. Prvič bodo obdavčena tudi nezazidana zemljišča.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Nov odlok o nadomestilu stavbnega zemljišča, ki so ga v prvem branju že obravnavali občinski svetniki v Cerkljah, bo po zagotovitvi predlagateljev pravičnejše obravnaval skupno 2760 zavezancev v občini. Približno trem četrtinam ali dobrim dva tisoč se odmera z novim odlokom znižuje, preostali četrtini pa zvišuje. Zvišanje gre predvsem na račun območja Aerodroma Ljubljana z mednarodnim pomenom, medtem ko obremenitev stanovanj ostaja nespremenjena. Prvič bodo obdavčili tudi nezazidana zemljišča. Z novelacijo odloka se v Cerkljah nadejajo zvišanja prihodkov v proračunu s 369 tisočakov na 482 tisoč evrov.

Višina nadomestila je pogojena s stopnjo opremljenosti zemljišča s posamezno vrsto komunalne opreme in glede na območje, ki

mu pripada. Zemljišča so namreč razdeljena v štiri kakovostne skupine. V prvo spada območje Aerodroma Ljubljana, drugo in površinsko najobsežnejšo predstavlja nižinski del občine, tretjo hriboviti del pod Krvavcem, četrta pa obsega širše območje smučišča na Krvavcu.

Cerklje kljub novelirane mu odloku ostajajo med občinami z najnižjo odmero za nadomestilo stavbnega zemljišča. Za 120 kvadratnih metrov veliko stanovanje v središču Cerkelj odmera znaša dobrih 49 evrov, medtem ko v Komendi slabih sedemdeset, v Domžalah ali Kamniku pa že krepko več kot sto evrov. Primerljivo z okoliškimi občinami so nižje odmere za poslovne prostore v coni, bistveno cenejši pa poslovni prostori izven cone. Za tristo kvadratnih metrov odmera znaša 258 evrov, v Komendi 472, v Šenčurju in Kamniku pa krepko več kot šeststo evrov.

Na tržnici časovno omejeno parkiranje

Kamnik – Kamniški občinski svetniki so potrdili spremembe pravilnika o prometni ureditvi na javnih površinah v delu mesta Kamnik, kjer bo po novem tudi na območju tržnice parkiranje omejeno na 30 minut. »Občinska uprava je s strani uporabnikov tržnice Kamnik dobila pobudo o enotnem načinu parkiranja na območju tržnice. Ob uvedbi enosmerne prometa se je na severni strani tržnice (nasproti hotela) omogočilo časovno omejeno parkiranje za 30 minut, ki se je v praksi izkazalo za učinkovito. Na podlagi ocene stanja je bilo ugotovljeno, da večino avtomobilov parkira na tržnici Kamnik med 7. in 15. uro, s tem pa dejansko odvzamejo prostor za hitre opravke občanom v centru mesta. S spremembo pravilnika bomo poenotili parkiranje na območju tržnice ter tako po vzoru krajev iz tujine v mestnem jedru omogočili občanom ali obiskovalcem, da bi lahko za kratek opravke brezplačno parkirali za 30 minut, seveda z obvezno označitvijo s parkirno uro,« je odločitev pojasnil mag. Matjaž Srša iz občinske uprave.

Svet Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj objavlja na podlagi sklepa 8. redne seje z dne 28. 11. 2016 prosto delovno mesto

DIREKTOR ZAVODA (m/ž) za mandatno obdobje 4 let.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- visokošolska izobrazba naravoslovne, ekonomske ali pravne smeri,
 - vsaj deset let delovnih izkušenj, od tega najmanj pet let na vodilnih ali vodstvenih delih,
 - znanje tujega jezika
 - ustrezne organizacijske in upravljalvske izkušnje,
 - da je sposoben s svojim znanjem, razgledanostjo in izkušnjami prispevati k razvoju zavoda in dejavnosti.
- Mandatno obdobje prične teči 1. 3. 2017.

Kandidati morajo vlogi priložiti dokazila o izobrazbi in delovnih izkušnjah, življenjepis in program dela za mandatno obdobje.

Vloge pošljite v zaprti kuverti na naslov: KGZS – zavod Kranj, Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj, s pripisom »ne odpiraj – razpis direktor«, do 22. 12. 2016.

Ivani Kobilci v spomin

V nedeljo, 4. decembra, na dan, ko je v Taboru pri Podbrezjah pred devetdesetimi leti umrla slikarka Ivana Kobilca, je potekal prvi Dan spomina, ki ga je tamkajšnje kulturno društvo povežalo v 14. Pirčeve dneve.

SAMO LESJAK

Tabor pri Podbrezjah – V spomin na eno izmed naših najpomembnejših slikark so se krajanje zbrali pred župniščem ob Pirčevem spomeniku, prijeten večerni pohod z baklami pa so nadaljevali k panoju ob Blekovi domačiji, kjer se je rodila Ivana mati. Ustavili so se tudi ob tabli na Matjaževem vrtu, kjer je pred 125 leti nastala znamenita slika Poletje. Po poti so izvedeli mnogo o slikarki pa tudi o Francu Pircu, podbreškem duhovniku, zasluznemu, da je Gorenjska ob koncu 19. stoletja postala vodilna sadjarska dežela na Slovenskem – nedavno so pred njegov spomenik postavili tudi pano z opisom njegovega življenja in dela.

Glavnina spominskega dogajanja je potekala v Pirčevi dvorani, kjer je Jožef Perne ob predstavitvi fotografij na platnu predstavil gradivo s simpozija izpred

Foto: Gorazd Kavčič

Večerni pohod z baklami v spomin Ivani Kobilci so krajanje začeli ob Pirčevem spomeniku.

štirinajstih let s fotografijami iz slovesnosti ob postavitvi spomenika Francu Pircu. Prisoten je bil tudi priznani kipar Stane Kolman s soprogo, vsi zbrani pa so z velikim zanimanjem spremljali povedano, še posebej

predstavniki njegovega rojstnega kraja Godič pri Kamniku, srečanja so se udeležili štirje. »Pevci so nas razveselili s prvič izvajano pesmijo domačega avtorja Milana Debeljaka in njegove hčerke Mojce z naslovom

Cerkev taborska. Tudi tri ostale pesmi so zvene lepo v akustični dvorani. Z veseljem smo jim podelili cvetje z zahvalami,« je zanimiv in poučen Dan spomina na Ivano Kobilca sklenila predsednica KD Tabor Daca Perne.

Proračun razvojno naravnan

V proračunu Občine Naklo za prihodnje leto je predvidenih dobrih 4,3 milijona evrov prihodkov in dobrih 5,4 milijona evrov odhodkov. Razliko bodo pokrili s presežkom, predvidoma 1,3 milijona evrov, ki bo ostal na računu iz letošnjega leta.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občinski svetniki so na novembrski seji sprejeli osnutek proračuna za 2017. Prihodki se nekoliko povečujejo iz postavke nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč, za nekaj odstotkov se bodo povečali odhodki. Občina bo morala nakazati še 580 tisoč evrov Gorenjski gradbeni družbi (GGD), s katero je izgubila gospodarski spor. Gre za javnosti znano zgodbo, povezano s prodajo občinskih zemljišč blizu naselja Gobovce, kjer je GGD želela graditi stanovanja, a zemljišča kljub prvotni zavezi občine niso postala zazidljiva.

Župan Marko Mravlja je poudaril, da je proračun bogato razvojno naravnan. Skoraj pol milijona evrov je namenjenih obnovi Glavne

ceste v Naklem do rondoja Pivka; predvidena je ureditev ceste s pločnikom in obnova komunalne infrastrukture. Skoraj sto tisoč evrov bo šlo za ureditev križišča pred občino, parkirišča pri športnem parku in komunalne ureditve na tem območju. Več kot 860 tisoč evrov bodo namenili investicijskemu vzdrževanju in gradnji cest, še dodatnih dvesto tisoč za vzdrževanje občinskih cest, poplačali bodo energetske sanacije stavbe na šoli Duplje v znesku 150 tisoč evrov. Zgradili bodo pločnik v Strahinju, podaljšali in obnovili vodovod iz smeri tržiške občine za zagotovitev višje kakovosti vodooskrbe, odkupili nekaj zemljišč v Naklem ob Merkurju za nove podjetniške priložnosti, kupili radar in avtomobil za delovanje

novega Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Radovljica in Naklo pa v opremljanje urbanih površin tudi z mladinskim igriščem v Naklem, v investicijsko vzdrževanje požarnih bazenov, precej bo šlo v varstvo otrok in starejših ... Nogometišem, ki bodo prihodnje leto kot kaže ostali brez igrišč v Naklem, je župan našel zemljišča na Cegelnici, predviden je odkup zemljišč. Svetnik Ivan Meglič pričakuje odgovor, kakšna je strategija postavitve igrišča.

Sofinanciranje obnove gasilskega doma v Žejah

Svetnik Peter Hkavc je opozoril na vpadnico v Spodnje Duplje, ki je v slabem stanju in prometno precej obremenjena, župan pa je

pojasnil, da je kraj že zelo urejen in da so za investicije zdaj na vrsti Okroglo, Polica, Gobovce. Poleg tega so, kot je pojasnila občinska pravnikinja Bojana Umnik, v Spodnjih Dupljah težave z odkupom dela zemljišča od zasebnega lastnika. Svetnik Marjan Babič je povedal, da gasilci v Žejah prihodnje leto želijo obnoviti gasilski dom in upajo na finančno pomoč občine. Župan je s tem seznanjen, povedal je, da bo investicija v obnovo doma stala 22 tisoč evrov in da so gasilci že oddali vlogo za sofinanciranje v višini deset tisoč evrov, župan pa je predvidel pet tisoč evrov glede na sorazmerni delež do drugih gasilskih društev v občini. Po soočenju argumentov je obveljalo sofinanciranje iz proračuna v višini deset tisoč evrov.

Plamenke vabijo na praznični koncert

Preddvor – Ženska vokalna skupina Plamenke iz Preddvora ob peti obletnici svojega delovanja prireja praznični koncert. V nedeljo, 11. decembra, bodo v dvorani kulturnega doma v Preddvoru nastopile ob 16. in 19. uri. Posebni gostje bodo odlični vokalisti skupine Il divji.

V Medvodah bodo prižgali praznične luči

Medvode – Praznične luči bodo danes prižgali tudi v Medvodah in začeli z dogodki veselega decembra. Danes vas vabijo, da se jim pridružite ob 17.30 na Mestnem trgu pred Knjižnico Medvode, kjer boste lahko prisluhnili tudi otroškim in mladinskim pevskim zborom ter si ogledali nastop plesnih skupin.

PRAZNUJTE Z NOVO PRODAJALNO LEINER

Beljak, Kärntner Str. 7

Leiner
Moj Leiner.

Praznujmo VSI!

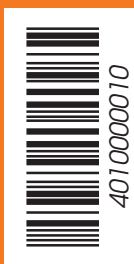
več **1.000**

OTVORITVENIH PONUDB

Vrednostni bon
za popust v znesku

Leiner

10.-

Ne velja za reklamne in akcijske izdelke iz naših aktualnih prospektov.

ob nakupu nad 50.-

velja do sob., 17. 12. 2016

Vrednostni bon
za popust v znesku

Leiner

30.-

Ne velja za reklamne in akcijske izdelke iz naših aktualnih prospektov.

ob nakupu nad 150.-

velja do sob., 17. 12. 2016

Na osebo in nakup velja samo en vrednostni bon. Znesek vrednostnega bona bo takoj odštet. Izplačilo v gotovini ni možno. Pred plačilom je treba vrednostni bon oddati prodajalcu oz. prodajalki na oddelku. Kasneje vrednostnega bona ni možno več unovčiti. Vrednostni bon ne velja za že naročene izdelke. Vrednostnega bona ni možno kombinirati z drugimi akcijami. Ne velja za reklamne in akcijske izdelke, nakup novih vrednostnih bonov, servisne storitve, električne aparate in opremo, knjige in živila. Ob unovčitvi vrednostnega bona ne moremo upoštevati nobenih dodatnih ugodnosti. Vse cene so v evrih. **Velja do sob., 17. 12. 2016. Velja samo v poslovalnici Leiner Villach/Beljak.**

Vrednostni bon
za popust v znesku

Leiner

300.-

Ne velja za reklamne in akcijske izdelke iz naših aktualnih prospektov.

ob nakupu nad 2.000.-

velja do sob., 17. 12. 2016

Vrednostni bon
za popust v znesku

Leiner

1.000.-

Ne velja za reklamne in akcijske izdelke iz naših aktualnih prospektov.

ob nakupu nad 7.000.-

velja do sob., 17. 12. 2016

Na osebo in nakup velja samo en vrednostni bon. Znesek vrednostnega bona bo takoj odštet. Izplačilo v gotovini ni možno. Pred plačilom je treba vrednostni bon oddati prodajalcu oz. prodajalki na oddelku. Kasneje vrednostnega bona ni možno več unovčiti. Ne velja za že naročene izdelke. Vrednostnega bona ni možno kombinirati z drugimi akcijami. Ne velja za reklamne in akcijske izdelke, nakup novih vrednostnih bonov, servisne storitve, električne aparate in opremo ter kuhinjske bloke. Ob unovčitvi vrednostnega bona ne moremo upoštevati nobenih dodatnih ugodnosti. Vse cene so v evrih. **Velja do sob., 17. 12. 2016. Velja samo v poslovalnici Leiner Villach/Beljak.**

Naj prostovoljec tudi Stane Kalan

V Državnem svetu so v počastitev petega decembra, mednarodnega dneva prostovoljcev, podelili plakete Državnega sveta najzaslužnejšim prostovoljcem za leto 2016.

Stane Kalan / Foto: Tina Dokl

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Med dobitniki plakete je tudi Gorenjec, Kranjčan Stane Kalan, ki je s prostovoljstvom povezan že 46 let. Začel je v Krajevni organizaciji Rdečega križa (KO RK) Primskovo, vseskozi je bil njen aktivni član, tudi dolgoletni podpredsednik in deset let predsednik in je zaslužen za uspešno pobudo in organizacijo več projektov v povezavi s Podružnično šolo Primskovo, srečanj starejših in invalidov v KO RK Primskovo ... Kot predsednik KO RK Primskovo je sodeloval pri ustanovitvi Koronarnega društva Kranj s sedežem na Primskovem. Že 35 let je aktiven član odbora Rdečega križa Slovenije, Območnega združenja (RKS OZ) Kranj, dve

mandatni obdobji je bil tudi njegov podpredsednik. Aktivno sodeluje pri organizaciji krvodajalskih akcij, tudi sam je dolgoletni krvodajalec, za kar je prejel številna priznanja in zahvale. Na pobudo Stanislava Kalana je RKS OZ Kranj vzpostavilo sodelovanje z Združenjem prostovoljnih krvodajalcev iz Doberdoba, sodeluje v več komisijah pri RKS OZ Kranj, posebno skrb namenjajo njihovim ekipam prve pomoči. »Neki notranji glas me je vodil, da moram nekaj dobrega narediti tudi za druge ljudi, zato sem se odločil za prostovoljstvo. Priznanje ni samo moje, je zahvala vsem prostovoljcem, več tisoč nas je v Sloveniji, še posebno pa ga delim s prostovoljci na Gorenjskem,« je Stane Kalan povedal po prejemu plakete.

Odstopila urednica Ratitovških obzorij

ANA ŠUBIČ

Železniki – Ratitovška obzorja bodo kmalu brez urednice, saj bo Nina Drol s koncem leta odstopila s svoje funkcije. Glasilo Občine Železniki je sicer urejala štiri leta. Drolova je v odstopni izjavi poudarila problematiko, na katero je tudi sicer že večkrat opozorila: izplačilo avtorskih honorarjev, ki jih je skladno z odlokom o ustanovitvi občinskega časopisa možno izplačevati zgolj iz sredstev od oglaševanja. Teh pa ni bilo veliko, v lanskem letu denimo zgolj 750 evrov, saj jim ni uspelo pridobiti tržnika oglasnega prostora. Njen predlog za

spremembo vira financiranja avtorskih honorarjev so že maja obravnavali tudi člani odbora za družbene dejavnosti, vendar tedaj o njem niso glasovali, saj so želeli počakati, kakšen bo odziv društev in javnih zavodov na povabilo k pripravi prispevkov, predlog urednice pa naj bi ponovno obravnavali konec leta. Ker ni bilo sredstev za plačilo naročenih prispevkov, so stalni avtorji prenehali s pisanjem, snovanje glasila pa je začelo potekati po nekdanjem sistemu zbiranja prispevkov občanov. Uredniško poslanstvo je s tem izgubilo svoj smisel, je v odstopni izjavi zapisala Nina Drol.

Rekorden proračun, a tudi zadolžitev za osnovno šolo

Kamniški svetniki so v prvi obravnavi brez večjih pripomb potrdili proračuna za leti 2017 in 2018. Občina bo prihodnje leto vzela posojilo za težko pričakovano investicijo v Osnovno šolo Frana Albrehta in tako razpolagala s kar 37,7 milijona evrov prihodkov.

JASNA PALADIN

Kamnik – Tako visokega proračuna, kot je načrtovan za prihodnje leto, občina Kamnik še ni imela. Na strani prihodkov (in odhodkov) je načrtovanih kar 37,7 milijona evrov, a tako občinska uprava kot svetniki se zavedajo, da je realnih dejansko le 21 milijonov. V omenjenem znesku so namreč zajeta tudi kohezijska sredstva za kanalizacijo in vodovod v višini približno osem milijonov evrov, ki jih občina še mora prejeti, ter dolgoročno posojilo v višini 7,5 milijona evrov za investicijo v Osnovno šolo Frana Albrehta. Poleg omenjenega posojila ima občina še za dobre štiri milijone dolgoročnega dolga zaradi gradnje Osnovne šole Toma Brejca in kohezijskih projektov, ko so denar za tekoča dela morali založiti; prihodnje leto bodo odplačali slabih devetsto tisoč evrov.

Za investicije bo prihodnje leto namenjenih okoli deset milijonov evrov ali približno 28 odstotkov proračuna, z

Kamniški svetniki so brez večjih pripomb potrdili proračuna za leti 2017 in 2018 v prvem branju.

daleč največ denarja (18 milijonov) pa bo znova razpodeljal oddelek za družbene dejavnosti, ki ima tudi največ zakonsko določenih nalog.

Za razliko od prejšnjih let kakšne pestre razprave o proračunu ni bilo, saj so svetniki že pred sejo občinskega sveta sodelovali pri usklajevanju, so pa vsi po vrsti proračun pohvalili, saj naj bi

prinašal več denarja področjem turizma (na seji so potrdili tudi strategijo razvoja turizma do leta 2025), kulture (le-to so z odlokom pripojili javnemu zavodu) in športa, prav tako naj bi še vedno odražal socialni čut občine. Prihodnje leto se bo nadaljevala obnova Malega gradu, na vrsto bo prišla sanacija lokalne ceste skozi Podgorje

in rekonstrukcija Murnove ulice, gradili se bodo sekundarni vodi za kanalizacijo v Tuhinjski dolini ...

V prvi obravnavi so sprejeli tudi proračun za leto 2018, ki pa bo bistveno nižji, saj naj bi bilo prihodkov le okoli 23,5 milijona evrov. Oba proračuna bodo svetniki sprejeli na eni od sej v začetku prihodnjega leta.

Zasekala bo v zeleno zaledje Loke

V Škofji Loki za južno snujejo še severno obvoznico. Dopolnjeni osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta zanjo je razgrnjen do 23. decembra, ta teden so ga javno obravnavali z občani.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V času javne razgrnitve lahko ljudje dajejo svoje pripombe in na dobro obiskani javni razpravi so jih tudi veliko prispevali. Severno obvoznico v Selško dolino, ki jo je ena od občank označila kot »sredovoznico«, saj poteka tesno mimo petih naselij, so začeli načrtovati že pred poldrugim desetletjem, imela pa naj bi značaj povezovalne mestne ceste, ki bi razbremenila mesto in izboljšala dostopnost do naselij ob njem. Ponujenih je bilo več variant, leta 2009 pa je bila izbrana sedanja, ki poteka od Podlubnika po severnem robu Škofje Loke, mimo naselij Trnje, Virlog, Binkelj in Groharjevo naselje ob vznožju Kamnitnika, na Grenču pa se priključi na regionalno cesto Kranj–Škofja

Loka. Dolga bo 2,5 kilometra, ob njej bo preurejenih 3,5 kilometra lokalnih cest, na njej pa osem nivojskih križišč (od njih štiri krožna), podvoz in podhod, dva mostova, dva večja oporna zidova, pokriti vkop Kamnitnik, dve avtobusni postajališči, propust pri Prifarskem potoku, za zaščito pa šest protihrupnih ograj in stometrski protihrupni nasip. Na trasi bo porušena ena stanovanjska hiša in pet pomembnih objektov. Občanom, ki so se udeležili javne razprave, so pokazali tudi vizualizacijo te dvopasovne ceste, po kateri računajo, da bo vozilo do 13 tisoč vozil dnevno, s hitrostjo 70 kilometrov na uro.

Ponekod se severna obvoznica zelo približa hišam in tamkajšnji prebivalci imajo zato nanjo precej pripomb. Mnoge skrbi, ker

na tem območju že sedaj ob večjih deževjih podtalnica ogroža kleti, pomislekov ni razblinilo niti zagotovilo, da se za to območje pripravljajo protipoplavni ukrepi, niti načrtovana ureditev zalednih voda, meteorna kanalizacija, zadrževalniki in odvodnjavanje v Prifarski potok. Eden od razpravljavcev je menil, da bi bilo lahko krožišče, prek katerega bi se Podlubnik navezal na severno obvoznico, premaknjeno za sto metrov nižje, češ da bi bila rešitev cenejša in prihranjene bi bilo več dragocene kmetijske zemlje. Slišati je bilo tudi razmišljanje, da obvoznica sploh ni potrebna in da bi se pri razbremenitvi prometa skozi mesto lahko zgedovali po primerljivih evropskih mestih, ki to rešujejo drugače, avstrijski Lienz denimo z zelenim valom. Več pripomb se je dotikalo

posameznih dostopov do hiš in protihrupnih ograj, nekatera vprašanja pa so se dotaknila tudi kmetijskih zemljišč, ki jih preseka trasa obvoznice. Na enem je denimo tudi sušilnica sadja iz 15. stoletja, ki bi jo lastniki radi ohranili, zaradi obvoznice bi jo bilo namreč treba prestaviti. Ljudi skrbi tudi obdobje gradnje, hrup in povečan tovorni promet mimo njihovih domov. Nekateri pa so se obregnili tudi ob dejstvo, da so na gradnjo severne obvoznice že večkrat dali pripombe in bi te morale biti nekatere zabeležene, ne pa da jih morajo vlagati znova in znova. Občinske uradnice so jim pojasnile, da so bili prejšnji pogovori neformalni, sedaj pa poteka uradni postopek. Do danih pripomb se bodo v postopku opredelili in ocenili, katere od njih je mogoče upoštevati.

Vzpostavili bodo režijski obrat

Medvoški občinski svetniki so dali zeleno luč za vzpostavitev režijskega obrata, ki bo zaživel prihodnje leto.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Svetniki so namreč sprejeli odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave.

Režijski obrat bo naloge prevzemal postopoma. Opravljal bo strokovno-tehnične naloge, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti gospodarskih javnih služb in se zagotavljajo v drugih oblikah izvajanja, in sicer: urejanje in čiščenje javnih površin in zelenic, urejanje in vzdrževanje avtobusnih postajališč, vodenje in urejanje zbirnega

centra za ločeno zbiranje odpadkov pa tudi urejanje in upravljanje pokopališč. Opravljal bo tudi druga dela in naloge, določene s predpisi občine ali njenimi interesi.

Za režijski obrat bo vodena ločena računovodska evidenca, na občini pa pričakujejo, da bodo z njegovo vzpostavitvijo prihranili. Izračuni primerjave med sredstvi, ki so bila v letu 2015 plačana zunanjim izvajalcem in bi jih lahko takoj prevzel režijski obrat, in predvideni stroški zagona režijskega obrata v letu 2017 so namreč pokazali, da bi že v

prvem letu prihranili dobrih 15.500 evrov (skupaj je predvidenih nekaj manj kot 129 tisoč evrov, v ta znesek pa so vključeni tudi stroški nakupa osnovnih sredstev). Svetniki večjih pripomb na spremembo v organizaciji občinske uprave niso imeli. Župan Medvod Nejc Smole je med drugim pojasnil, zakaj so se odločili za režijski obrat in ne morda za javno podjetje. »Pregledali smo kar nekaj primerov praks po občinah. Občine se v veliki meri odločajo za javna podjetja, ki so ločena enota. Režijske obrate imajo občine, ki so

precej manjše od naše. Ocenili smo, da je za nas to primerna rešitev, ker imamo vse zahtevnejše oskrbe že podeljene. Pri režijskem obratu smo se srečali z dvema sistemoma praks: prvi je takšen, ki bi ga tudi mi želeli imeti, in sicer, da je to odzivna služba, ki sama kaj naredi.«

V režijskem obratu v letu 2017 predvidevajo postopno zaposlitev od treh do štirih javnih uslužbencev. Upajo, da bodo znova uspešni tudi na razpisih Zavoda RS za zaposlovanje in dobili javne delavce, ki so jih letos imeli prvič.

Zahtevo po izredni seji zamrznili

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Svetniška skupina Zagon je drugega decembra vložila zahtevo za sklic izredne seje tržiškega občinskega sveta za 12. decembra v zvezi z reševanjem problematike in stiske nekaterih prebivalcev Ročevnice v Krajevni skupnosti Bistrica pri Tržiču. O njihovih težavah, ki so nastale z vračilom zemljišč denacionalizacijskim upravičencem, smo v Gorenjskem glasu obširno pisali pred tednom dni. Včeraj so se pri županu Borutu Sajovicu sestali vodje vseh svetniških skupin in nekaj posameznih svetnikov in se

domenili za način reševanja problematike. Klemen Belhar iz svetniške skupine Zagon je povedal, da so sklic izredne seje za ponedeljek umaknili pod pogojem, da do redne seje občinskega sveta, ki bo 22. decembra, poskušajo narediti bistveni napredek pri dogovorih z denacionalizacijskimi upravičenci in prizadetimi krajanji Ročevnice. Župan je zagotovil, da bodo Ročevnico obravnavali na redni seji občinskega sveta pod prvo točko in da do takrat iščejo rešitve v smeri poravnave in eventualnega najema oz. odkupa obravnavanih zemljišč.

Ples gorenjskih rotarijcev

SUZANA P. KOVAČIČ

Brdo pri Kranju – Rotary klub Gorenjske (Kranj, Bled, Zgornji Brnik, Tržič - Naklo, Škofja Loka) obujajo tradicijo

novoletnih plesov. Že drugo leto zapored bodo v sredo, 14. decembra, zvečer na Brdu pri Kranju plesali s plemenitim namenom. V skladu z rotarijskim poslanstvom delati

dobro in prispevati k rasti lokalne in svetovne skupnosti so se odločili prednovoletnemu druženju dodati dobrodelno noto. Zbrana sredstva bodo namenili projektu, ki

ga že vrsto let izvaja Rotary klub Kranj. Gre za akcijo Peljimo otroke na morje, s katero otrokom iz socialno šibkih družin omogočijo aktivne počitnice ob morju.

Pletli so adventne venčke

Naklo – V času pred začetkom adventa sta dve skupini mater in otrok, ki trenutno živijo v Materinskem domu Gorenjske in v Varni hiši Gorenjske, obiskali Biotehniški center Naklo. Pod mentorstvom tamkajšnje predavateljice so izdelovali adventne venčke. »Otroci so z zanimanjem sodelovali, podajali mamicam smrekove vejice, najbolj aktivni pa so bili pri izboru pisane dekoracije. Proti domu smo se vsi odpravili z lepimi in pisano okrašenimi venčki, ki so nas popeljali v začetek prazničnega decembra,« nam je povedala Vilma Regovc iz Varne hiše Gorenjske.

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE TUŠ - SLOVENSKI TRGOVEC

VELIKA DOBRODELNA AKCIJA

ZA ŽIVLJENJA GRE

SLOVESNA PODELITEV ZAKLJUČNE DONACIJE
PROSTOVOLJNIM GASILSKIM DRUŠTVOM

s sodelujočimi gosti

- in lutkovno predstavo: PIKEC JEŽEK IN GASILKO JEŽ
Lutkovno gledališče Fru Fru
- Vinsko kraljico in Nastjo Pečnik iz ansambla Žarek

Planet Tuš Kranj, sobota, 10. 12. 2016 ob 11. uri

Postanite del velikega gibanja vztrajnosti in povezovanja tudi vi.

Dobrodošli!

ENGROTUŠ d.o.o., Cesta v Trnovlje 10a, 3000 Celje

Skupaj smo opremili kar 52 prostovoljnih gasilskih društev z opremo za reševanje iz vode. Hvala vam.

KRATKE NOVICE

Valičev muzejski dan

Kranj – Sredica letošnjega Valičevega muzejskega dne, ki bo potekal v ponedeljek, 12. decembra, med 10. in 16. uro v Vojnomirovi dvorani Gorenjskega muzeja, bodo zbirke in začetki muzejev. Po uvodnem nagovoru ddr. Verene Perko, ki dogodek organizira, bodo predstavljeni Josip Nikolaj Sadnikar in njegov muzej, Jakob Soklič (1893–1972) in Sokličeva zbirka Povodnov muzej in ptujska arheološka dediščina, govora bo o pomorski dediščini med zasebnimi zbiratelji in Pomorskim muzejem Sergej Mašera Piran, predstavljena bo zbirka Dušana Prešerna. Po odmoru bo po 13. uri sledilo predavanje o pomenu dokumentacije zasebnih zbirk in ohranjanja celote, govora bo o ljubiteljskem zbiranju oblačil in oblačilnih dodatkih pa o Ptujskem muzeju in zbiralcih ter primerih dobre prakse sodelovanja, sledilo bodo predavanja Industrijska dediščina in zasebne zbirke, Industrijska arheologija, ki koplje po spominih (primer kamniške smodnišnice), slišali bomo o temi Kino na Slovenskem – filmska dediščina »na terenu«, sledila bo tema Lokalni muzeji in zbiratelji, v zadnji uri bomo spoznavali še sodobne pristope 3D-dokumentiranja in 3D-vizualizacije dediščine, Valičev dan pa se bo zaključil s predstavitevjo Antona Grašiča s Police pri Naklem in medalje pridnega oskrbovalca sadnega drevja.

Razstava del Metke Krašovec

Kranj – V avli Zavarovalnice Triglav, Območne enote Kranj, se bo v torek, 13. decembra, ob 18. uri s likovnimi deli predstavila priznana akademska slikarka Metka Krašovec. Umetnica se bo predstavila s akvareli, ki jih je ustvarila v svojem zadnjem obdobju. Njena dela bo predstavila umetnostna zgodovinarica Nuša Podgornik, z avtorsko glasbo in multivizijo pa jih bo na pot pospremil vsestranski glasbenik Lado Jakša. Razstava bo na ogled do 20. januarja 2017.

Pet let Carmen manet

Kranj – V nedeljo, 11. decembra, ob 18. uri bodo v dvorani Gimnazije Kranj pevke zbor Carmen manet obeležile prvih pet let delovanja. Na koncertu se bodo spomnile dogodkov, ki so jih zaznamovali, in zapele izbor njihovih najljubših pesmi.

Linhartov dan

Radovljica – V nedeljo, 11. decembra, ob 18. uri bo v projekcijski sobi Radovljiške graščine (vhod skozi Čebelarški muzej) v okviru Linhartovega dne muzejski večer z naslovom Oblačenje v Linhartovem času. Kako so se „nosili“ v Linhartovem času, bo predstavil dr. Bojan Knific, višji kustos v Tržiškem muzeju.

Šmikle in alpinci pojejo

Železniki – Moški pevski zbor Alpina Žiri in Grudnove Šmikle bodo jutri, v soboto, 10., in potem še v nedeljo, 11. decembra, obakrat ob 17. uri nastopili na skupnem koncertu v Kulturnem domu v Železnikih. Vstop je prost.

Žrtve na obeh straneh

V galeriji Mestne hiše v Kranju je na ogled razstava Nemci in partizani – nemške izgube na Gorenjskem med miti in resnico. V ospredju nemško vojaško pokopališče v Kranju in ofenziva Encijan poleti 1942.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Tematika padlih vojakov in civilistov na obeh v drugo svetovno vojno vpletenih straneh (če se omejimo le na »Nemce in partizane« kot nam sicer z mislijo na nekdanjo otroško igro namiguje naslov), ki je predvsem v zadnjih dvajsetih letih vendarle postala predmet različnih raziskovanj, je tokrat prvič v Kranju in na Gorenjskem dobila tudi obliko dokumentarne razstave. Pod vodstvom dr. Jožeta Dežmana iz Gorenjskega muzeja sta v ekipo k sodelovanju pristopila raziskovalec nemškega vojaškega pokopališča v Kranju Darko Cafuta in Marcus Schreiner Božič iz Münchna, ki je raziskoval 18. policijski polk gorskih lovcev, ki je bil vključen v ofenzivo Encijan poleti leta 1942. Zemljevide je pripravil Matjaž Budkovič, katalog in razstavo pa sta oblikovala mlada arhitektka Teo Kajzer in Mija Mikuž.

Ogled razstave začnemo s podatki o okupacijskih oboroženih silah na Gorenjskem. Izvemo, da naj bi se s partizani bojevale predvsem policijske, orožniške in obmejne enote. Seveda so bile prisotne tudi enotne redne nemške vojske, hkrati pa so Nemci domačine vključevali v vaše straže in domobranstvo. Sledita prikaza tako okupatorskega kot revolucionarnega terorja, pospremljena s številkami o mrtvih, ki sta jih zakrivila

Soavtorji razstave Nemci in partizani – nemške izgube na Gorenjskem med miti in resnico: (z leve) Teo Kajzer, dr. Jože Dežman, Mija Mikuž, Marcus Schreiner Božič in Darko Cafuta (manjka Matjaž Budkovič). / Foto: Igor Kavčič

ena ali druga stran. Predstavljeni so boji Cankarjevega bataljona v vstaji decembra 1941. Enota je bila zelo uspešna, saj so Nemci imeli trikrat več izgub. Izvemo, da je teror okupatorja vrhunec dosegel poleti leta 1942, ko je bilo med drugim umorjenih 320 talcev in požganih 15 vasi.

Zanimiva je predstavitev nemškega vojaškega pokopališča, ki je del kompleksa osrednjega kranjskega pokopališča. Tu naj bi pokopali skoraj vse pripadnike nemških enot in okupacijskih oblasti, ki so v pokrajini padli ali umrli med drugo svetovno vojno. Po doslej znanih podatkih je

tu pokopanih 1240 oseb. Po nemških podatkih je bilo po vojni prekopanih nekaj več kot štiristo posmrtnih ostankov. Darko Cafuta je pokopane preštel na podlagi Vurnikovega načrta pokopališča po odsekih od leta 1941 do 1945 in naštel dobrih sto oseb manj.

Med vojno padli ali umorjeni na obeh straneh so številčno prikazani na preglednih zemljevidih, ki jih je pripravil Matjaž Budkovič. Zanimiv je podatek, da je bilo več partizanskih žrtev kot domobranskih predvsem v gornjesavskem koncu, v Bohinju, Tržiču in kamniško-domžalskem bazenu, medtem ko

je domobranskih žrtev več predvsem v Škofji Loki ter Selški in Poljanski dolini, okrog Polhovega Gradca in pa v Šenčurju, Cerkljah, Komendi in Vodichah. Po izračunih dr. Dežmana si v Kranju skupno število mrtvih obe strani delita skorajda na tanko na polovico.

Na razstavi je predstavljenih tudi nekaj doslej še neobjavljenih fotografij, ki so jih v »akcijah« na Gorenjskem posneli nemški vojni fotografi, spoznamo zgodbo enega od nemških vojakov v naših krajih, na ogled pa so tudi tri nemške uniforme – gorske enote, vojaka običajnih oboroženih sil in žandarmerije.

Jutri premiera igre Dol

V Prešernovem Gledališču v Kranju so pred četrto premiero v letošnji gledališki sezoni. V režiji Marka Sosiča bodo v soboto uprizorili dramo Dol italijanskega avtorja Spira Scimoneja.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Dol ali v italijanskem jeziku Giù bo hkrati tudi prva slovenska uprizoritev tega dela. Prav tako Marko Sosič, ki je besedilo tudi prevedel, prvič režira v Kranju, že tretjič pa besedilo dramatika Spira Scimoneja. »S Spirom sem se srečal pred desetimi leti in ga prepoznal kot avtorja, ki z veliko refleksije zna družbeno kritično spregovoriti o situaciji duha v določenem trenutku, predvsem pa je človek, ki zna poudariti določena vprašanja s pisavo, ki temelji na tradiciji gledališča absurda.

O temeljnih vprašanjih, ki zadevajo aktualno družbo, spregovori surrealistično,« je na novinarski konferenci povedal Marko Sosič in pohvalil Prešernovo gledališče, ki že toliko let išče dela, v katerih si zastavlja temeljna vprašanja o družbi, in to na zelo visokem estetskem nivoju. »Vesel sem bil dela z izjemno gledališko ekipo, ki deluje v zdravem in ustvarjalnem okolju.«

Avtor Spiro Scimone v dramu Dol, napisal jo je leta 2012, v svojem izpiljenem tragikomičnem in nadrealističnem slogu poudarja generacijski prepad med

očetom in sinom. Nekega jutra se namreč, medtem ko se oče brije, v kopalnici zgodi nekaj nenavadnega: sin nenadoma pokuka iz straniščne školjke, da bi očetu izpovedal svoje nelagodje in stisko v tem sebičnem svetu, ki ga je dobesedno odplaknil v kanalizacijo. Da bi bila ironija popolna in absurd še večji, se sinu nekoliko pozneje pridruži še duhovnik don Carlo in mežnar. Igralska ekipa je tokrat torej moška, vloge pa so oblikovali Peter Musevski, Miha Rodman, Borut Veselko in Aljoša Ternovšek. »Predstava govori o tem, da

V dramu Dol se tokrat predstavlja moški del igralskega ansambla Prešernovega gledališča.

se ne upremo, dokler nismo potisnjeni v kot in v upor prisiljeni. A še to včasih ni dovolj, raje pogoltnemo dol in živimo naprej, kljub krivici, ki se nam dogaja,« je povedal odrski mežnar Ternovšek, njegov predpostavljene don Carlo, ki ga igra Veselko, pa dodaja: »Scimone

v predstavi jasno hoče povedati, da je upor smiseln – ne glede na to, ali imamo boljše alternativo ali ne.«

Ženski del ekipe zastopa dramaturginja Barbara Skubic, ki pojasnjuje avtorjevo razdelitev v dva različna svetova, tistega zgoraj in tistega spodaj. »Iz podzemlja

na plan pride neki svet, kjer stare organizacijske strukture ne veljajo več. Svet, ki pride skozi sifon školjke od spodaj, deluje na način, ki je mnogo enakopravnejši kot obstoječi, ki je zgoraj.« Sceno je oblikoval Peter Furlan, kostumografija pa je bila v rokah Lea Kulaša.

Biatlonci vabijo na Pokljuko

Pokljuka bo v treh dneh gostila šest tekem svetovnega pokala, na katerih pa zaradi bolezni ne bo nastopil Jakov Fak. Danes obe sprinterski preizkušnji.

MAJA BERTONCELJ

Rudno polje – S soncem obsijana Pokljuka že ves teden gosti najboljše biatlonce na snegu. Po dneh, ki so bili namenjeni treningu, bo šlo danes zares. Prvi tekmi bosta v sprintu. Najprej se bodo na progo podali moški (start bo ob 11.30), nato pa ob 14.15 še ženske. Jutri bo nasledovanje (ob 11.45 za moške, ob 14.45 za ženske), v nedeljo pa bosta obe štafetni preizkušnji (ob 11.15 moška in ob 14.30 ženska).

Organizatorji so se tudi letos na tekmovanje dobro pripravili in progo, ki je prekrita z umetnim snegom, hvalijo tudi biatlonci. »Na tekmovanje smo se začeli pripravljati takoj po lanskem svetovnem pokalu, ko smo začeli shranjevati sneg. Pred dobrim tednom smo začeli razvažati sneg na proge, v soboto smo delo končali,« je v torek na novinarski konferenci

Včeraj je bil na Pokljuki uradni trening. Svojo strelsko formo je »pilil« tudi Klemen Bauer (v svetlem dresu). / Foto: Andrej Tarfilja

pojasnil vodja tekmovanja Matej Kordež. Organizatorji pričakujejo veliko število gledalcev. »Ne samo da smo na Pokljuko poskušali privabiti čim več gledalcev, na Rudno polje prihajajo tudi najvišji predstavniki Mednarodne biatlonske zveze, kar je dokaz, da je Pokljuka umeščena

v samo središče biatlonskega sveta, kar nam je še posebno v ponos. To je pomembno tudi zato, ker je izvršni odbor Smučarske zveze potrdil kandidato Pokljuko za organizacijo svetovnega prvenstva v biatlonu leta 2023. Tudi letošnji svetovni pokal bomo izkoristili, da ustvarimo nove

kontakte in osvežimo stare,« pa je dejal Borut Farčnik, podpredsednik Organizacijskega odbora Pokljuka. Danes bo na Pokljuki navijalo tudi veliko otrok. Kot je dejal Tomaž Šušteršič, generalni sekretar OO Pokljuka, pričakujejo več kot 2200 otrok akcije Otroci Triglava. Tudi letos je za gledalce organiziran brezplačni avtobusni prevoz z Bleda in Bohinja. Danes bodo vozili z Bleda, jutri in v nedeljo pa izpred tovarne Lip Bled na Rečici.

Vsi si želimo uspešnih nastopov slovenskih biatloncev, ki v sezono niso startali po željah. V konkurenci ne bo Jakova Faka, ki ima na začetku sezone zdravstvene težave in je izpustil tudi tekme na Švedskem. Glavna slovenska aduta za visoke uvrstitve bosta tako Klemen Bauer in Teja Gregorin, točki pa je v letošnji sezoni osvojil tudi že novinec na tekmah svetovnega pokala Mitja Drinovec.

Ločani v četrtfinalu pokala

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Minula torek in sredo so rokometaši odigrali večino tekem osmine finala pokala Slovenije. Edini gorenjski predstavniki, ki so si zagotovili nastop v osmini pokala, so bili rokometaši ekipe Urbanscape Loka, ki so v domači dvorani na Podnu gostili moštvo Trimo Trebnje.

Čeprav so imeli na začetku tekme pobudo Dolenjci, so z boljšo igro v obrambi domači izenačili na 4 : 4 ter nato s hitrimi protinapadi povedli z 8 : 5. V 22. minuti so se

gostje približali na 8 : 7, v nadaljevanju pa se je pri domačih razigral Grega Jamnik. Tako so domači v polčasu vodili s 14 : 10. Z dobro igro so Ločani nato nadaljevali tudi v drugem delu igre in domači trener Siniša Markota je postopoma nosilce igre v domači ekipi zamenjal z mlajšimi igralci, ki so obdržali prednost in na koncu slavili z 28 : 22. Ločane nova preizkušnja čaka že jutri, ko se bodo v domači Športni dvorani Poden v 15. krogu 1. A državne rokometne lige pomerili z ekipo Koper 2013. Tekma se bo začela ob 20. uri.

Grega Jamnik je dosegel kar sedem zadetkov. / Foto: Igor Martinšek

Jubilej teniškega Triglava

Kranj – Člani Teniškega kluba Triglav Kranj bodo danes ob 18. uri v prostorih kluba pripravili priložnostno slovesnost ob šestdesetletnici kluba. Spomnili se bodo dveh začetnikov kranjskega tenisa Arturja Žnidarja in prof. Lada Kustra. Prav tako bodo podelili priznanja najboljšim tekmovalcem v zgodovini kluba.

ŠPORT NA KRATKO

Plavanje – V kanadskem Windsorju poteka svetovno prvenstvo v 25-metrskih bazenih. Z dosežkom 58,35 na 100 metrov prsno je plavalec kranjskega Triglava Peter John Stevens kar za dve sekundi izboljšal osebni rekord, kar pa ni zadoščalo za uvrstitev v polfinale. Tekmovanje je končal na 18. mestu, za polfinalom pa zaostal za dobro desetinko sekunde.

Hokej na ledu - Hokejisti HDD Sij Acroni Jesenice so v 20. krogu Alpske hokejske lige gostili hokejiste italijanske SG Cortina Hafro in jih po zaostanku po prvi tretjini, ko so Italijani vodili z 0:2, na koncu premagali s 4:3 (0:2, 3:0, 1:1).

Nogomet – Pred nogometaši v prvi ligi Telekom je zadnji jesenski krog tekmovanja. Jutri ob 14. uri se bo začela tekma v Novi Gorici, kjer bodo gostovali nogometaši Kalcerja Radomlje, ob 16.55 pa se bo začel derbi kroga v Domžalah, kjer bodo nogometaši Domžal kot tretji na lestvici gostili vodilno moštvo Maribor. Prav to srečanje naj bi v veliki meri odločalo o jesenskem prvaku.

Vaterpolo – V članski konkurenci se bo v soboto s finalom v Kranju končalo pokalno vaterpolsko tekmovanje. Po pričakovanju se bosta v finalu pomerila kranjski AVK Triglav in branilec naslova VK Ljubljana Slovan. Tekma se bo začela ob 19. uri.

Košarka – Košarkarji Helios Suns so se v 8. krogu lige prvakov drugič v tej sezoni pomerili z Arisom, ki je bil na prvi tekmi boljši z 62 : 54. Grki so bili boljši tudi doma in zmagali s 54 : 72 (18 : 16, 37 : 36, 46 : 53). V 10. krogu državnega prvenstva bodo Domžalčani jutri doma igrali s Hopsi s Polzele (začetek tekme ob 19. uri), Šenčur Gorenjska gradbena družba bo prav tako jutri z začetkom ob 19. uri doma gostila Rogaško, LTH Castings pa odhaja na gostovanje v Podčetrtek.

Deskari bo v Koširjevih čevljih

Deskari na snegu v paralelnih disciplinah bodo tudi v novo sezono vstopili brez Žana Koširja, bo pa v njegovih čevljih tekmoval edini Gorenjec v ekipi, Škofjeločan Jure Hafner.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Deskari na snegu v paralelnih disciplinah bodo sezono svetovnega pokala začeli prihodnji konec tedna, 15. decembra, ko bosta prvi tekmi, in sicer veleslalom v italijanski Carezzi, dva dni kasneje pa še slalom v Cortini d'Ampezzo. V slovenski ekipi za prvi postaji sta dve deskarki (Gloria Kotnik in Iva Polanec) ter štirje deskarji (Rok Marguč, Tim Mastnak, Jure Hafner in Črt Ikovič).

V ekipi za uvodne tekme ni Žana Koširja in Roka Flandra, kljub temu pa v naši reprezentanci sezono pričakujejo optimistično. Za njimi so uspešne priprave. »Do prvih tekem bomo imeli okrog štirideset dni snežnega treninga. Vremenski pogoji so bili dobri, tudi s snegom smo imeli srečo, glede na ledeniške razmere, ki smo jih imeli. Trenirali smo na Mölltalu, Kaunertalu, Pitztalu in Kronplatzu, torej na več terenih in na različnih vrstah snega, kar je zelo pomembno. Razmere nikoli niso bile konstantne. Pogoji so se menjali, je pa bila večina treningov regularnih, razen dveh, pri katerih smo na progi naleteli

Glavni trener deskarjev paralelnih disciplin Medvoščan Izidor Šušteršič bo na prve tekme peljal le enega Gorenjca, Škofjeločana Jureta Hafnerja. / Foto: Maja Bertoncely

na kamenje. Bilo je odlično in želim si, da bi nam vsako leto uspelo trenirati v takšnih pogojih, da ne bi bilo treba na trening v oddaljene kraje. Na zadnjih treningih smo bili v vizualnem stiku z Italijani in mislim, da smo konkurenčni. Je pa bil to samo trening, tekma je tista, ki bo dala prave odgovore. Na koncu sezone bom zadovoljen, če bodo vsi dali svoj maksimum, da bodo zadovoljni in dosegli zastavljene cilje. Ti so vedno visoki. Slovenci smo v vrhu zimskih športov in uvrstitve okrog desetega mesta ne odmevajo, tako da moramo ostati v dosegu medalj. Če tega

ne bomo dosegli, tudi ne bo nič narobe, če bodo le vožnje na nivoju,« je povedal Medvoščan Izidor Šušteršič, ki je v vlogi glavnega trenerja reprezentance.

V ekipi za prve tekme je le en Gorenjec, in sicer Škofjeločan Jure Hafner, ki si želi uspešnejše sezone, kot je bila lanska. Na treningih je tako kot vselej kazal dobre vožnje, ki pa jih ni prenesel na tekme. »Manjka mi preskok v miselnosti. Morda sem imel preveliko željo po rezultatih. Vem, da sem konkurenčen, in zato vztrajam ter čakam na preskok,« je dejal Hafner in predstavil največjo

spremembo v letošnji sezoni. »To so čevlji, ki so kar velika pridobitev. Posodil mi jih je Žan Košir, za kar sem mu zelo hvaležen. V njih se dobro počutim in upam na najboljše.« Košir se po težavah s poškodbo na tekme svetovnega pokala še ne vrača. Pred njim je še ena negotova zima. »Sem aktiven, kolikor sem lahko, ni pa to v obsegu, kot bi si želel. Pazil bom svoje telo do zadnjega cilja, ki ga imam, in to so olimpijske igre čez dve leti. Če mi bo uspelo, bo, če ne, pa tudi nič zato. Težave imam s hrbtenico in nimam kaj narediti. Počasi se izboljšuje, moram pa biti pazljiv, ker dobro več ne bo,« je že pred časom pojasnil Tržičan Žan Košir. »V igri so tisti, ki jih imamo, ki so tukaj. Pozna se vsak, ki nam manjka. Upam, da bo Žan čim prej prišel nazaj in da počasi pridejo tudi mlajši, da je zdrava konkurenca, ki mora biti,« pa je nekaj besed na to temo spregovoril Šušteršič.

Deskari so se medtem z razmerami v Carezzi že seznanili, saj so bili tam na treningu od nedelje do srede. Test pripravljenosti bodo imeli ta konec tedna na paralelnem veleslalomu za evropski pokal v nemškem Hochfögnu.

VABI NA OGLED ROKOMETNE TEKME 12. KROGA DRŽAVNEGA PRVENSTVA V 1. B DRL

RK CERKLJE : RD SLOVAN

V soboto, 10. 12. 2016, ob 18.30
v Športni dvorani SGTŠ v Radovljici

K

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Poznojesenske grenke češnje iz Goriških brd

Poznojesenski čas ni najprimernejši, da bi razglabljali o češnjah, a vendarle: ko je uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin pred kratkim dala v javnost poročilo o poostrenem nadzoru označevanja sadja in zelenjave na stojnicah in tržnicah, sem se tudi v teh že precej mrzlih dneh spomnil zgodnjih poletnih dni, ko me je na stojnicah ob mestnih vpadnicah in ob trgovskih centrih premamila ponudba rdečih hrustljavih češenj. Kjerkoli in kadarkoli sem jih kupil, vedno mi je prodajalka (študentka) zatrjevala, da so to domače češnje – češnje iz Goriških brd. Uf, letos so pa dobro obrodile, bodo vsaj briški kmetje, vaje ni vsega hudega, spet nekaj zaslužili, sem razmišljal ob tem, ko sem odšteval denarce, in bil zadovoljen, da z nakupom podpiram tudi domačo pridelavo, slovenskega kmeta. Kakšna zмота, kakšna naivnost?! Poročilo o poostrenem nadzoru me je, potrošnika, še enkrat opozorilo na kruto realnost, da hlastanje za dobičkom ne pozna meja in da nas prodajalci pogosto zavajajo, še zlasti pri označevanju in navajanju porekla hrane. Inšpektorji so tako odkrili primere, ko so prodajalci kupovali češnje na veletržnicah v Italiji in jih nato prodajali kot »slovenske«, »domače«, »briške«, primere, ko pridelovalcem lastna pridelava predstavlja le krinko za goljufive prakse trgovanja, primere, ko ima podjetje, ki

se ukvarja s prodajo sadja in zelenjave, v Sloveniji le poštni nabiralnik, odgovorni pa so pred dosegom inšpektorjeve roke na varnem v drugih državah ...

Slovenska kmetijska politika, stanovske organizacije kmetov, potrošniške in zdravstvene organizacije v zadnjem času močno spodbujajo uživanje domače, lokalne pridelane hrane. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je s tem namenom letos tudi uvedlo novo shemo kakovosti izdelkov Izbrana kakovost Slovenija, ki temelji na surovinah slovenskega porekla in na predelavi surovin v Sloveniji. Prve takšne izdelke iz izključno slovenskega mleka, ki glede kakovosti izpolnjuje tudi nadstandardne zahteve, so pred nedavnim naredili v ljubljanskih mlekarnah ... Zgodba o vse večji ozaveščenosti potrošnikov, da uživajo v lokalnem okolju pridelano hrano, bi se s tem lahko končala, pa se ne. V množici poštenih in dobronamernih pridelovalcev in prodajalcev hrane so, žal, tudi takšni, ki zaradi pohlepa po zaslužku kršijo predpise in zlorabljajo zaupanje potrošnikov. Češnje iz Goriških brd, ki »izvirajo« tudi iz Italije, Španije, Grčije, Hrvaške ali Srbije, so značilen primer takšnih zlorab in hkrati resno opozorilo državi, da še poostri nadzor. Sicer se nam lahko zgodi, da bo Izbrana kakovost Slovenija postala »izbrana kakovost« špekulantov, goljufov in dobičkarjev.

Podpore za sheme kakovosti

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, na podlagi katerega bo kmetijskim gospodarstvom ter podjetjem in drugim pravnim osebam pokrilo stroške, ki jih imajo z vključitvijo svojih izdelkov v sheme kakovosti. Med takšne sheme sodijo zaščitena geografska označba (Ptujski l k in Slovenski med), zaščitena označba porekla (Bovški sir, Sir Mohant, Sir Tolminc in Ekstra deviško oljčno olje

Slovenske Istre), ekološka pridelava in predelava, registrirana shema kakovosti za vino, izbrana kakovost in integrirana pridelava. Vlagatelji na dan vložitev vloge še ne smejo imeti certifikata za shemo kakovosti. Ministrstvo jim bo dodelilo podporo v obliki pavšalnega nadomestila za koledarsko leto vključitve v upravičeno shemo kakovosti in še za naslednja štiri leta, torej skupno za pet koledarskih let. Vloge bo možno vložiti v elektronski sistem do vključno 28. decembra.

O trošarinah za male proizvajalce žganja

Škofja Loka – Kmetijska svetovalna služba bo v četrtek, 15. decembra, ob 9. uri pripravila v prostorih gasilske zveze na Trati pri Škofji Loki predavanje o novostih, ki jih zakon o trošarinah prinaša za male proizvajalce žganja, piva in vina. Predavala bo Melita Grlic iz generalnega finančnega urada Finančne uprave Republike Slovenije.

Arvajeve kranjska postaja vse bolj loška

◀ 1. stran

Za nedoločen čas so zaposlili vseh sedemindvajset Arvajevih delavcev, do konca letošnjega leta jim bodo izplačali zaostale plače in prispevke, zaostanek je različen – od dveh do šestih plač. Z upniki so se začeli pospešeno pogajati o plačilu terjatev, ti postopki bodo po oceni Vodnjova potekali še naslednji dve leti. Od družine Arvaj so najeli mesno-predelovalni objekt in si v primeru prodaje zagotovili predkupno pravico, stroje, ki so v lasti podjetja, so najeli, del pa tudi odkupili. Dali so tudi ponudbo za odkup 4,2 milijona evrov terjatev, ki jih ima avstrijska »slaba banka« Heta do Arvaja; ta je terjatve zavarovala s hipotekami na Arvajeve nepremičnine, med katerimi je tudi mesno-predelovalni objekt. Večina terjatev izvira iz posojil, ki so jih Arvajevi najeli pri Hypo banki za izgradnjo

V Bohinju je sodelovanje Loških mesnin, Gozdarsko-kmetijske zadruge Srednja vas v Bohinju in Lokalne turistične organizacije (LTO) Bohinj dalo dober rezultat – prenavo mesnice v Bohinjski Bistrici, kjer poleg izdelkov blagovnih znamk Loška mlekarna, Loške mesnine, Mesnine Bohinja in Domači kotichek ponujajo tudi izdelke s certifikatom Bohinjsko.

Arvajev mesnopredelovalni objekt v Britofu

Spodbude za zmanjšanje prireje mleka

Kranj – Vlada je na seji prejšnji teden sprejela uredbo o zagotavljanju izjemne pomoči kmetijskim gospodarstvom, ki se ukvarjajo s prirejo mleka. Na podlagi te uredbe bo tistim, ki bodo v prvih treh mesecih prihodnjega leta oddala manj mleka kot v primerljivem letošnjem obdobju, izplačala denarno pomoč. Višina pomoči bo odvisna od števila kmetijskih gospodarstev, skupno pa bosta država in Evropska unija zagotovili 2,29 milijona evrov. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo vsem vsem kmetijskim gospodarstvom, ki bodo izpolnjevala pogoje za pridobitev finančne pomoči, poslala obrazec s podatki o oddani količini mleka, podpisanega pa bodo morala vrniti na agencijo. Denar jim bo izplačala do 30. septembra prihodnje leto.

Loške mesnine naj bi letos ustvarile okrog 18 milijonov evrov prihodkov, Kmetijsko gozdarska zadruga Škofja Loka, ki je največja lastnica družbe, pa 27 milijonov evrov. Tako podjetje kot zadruga tudi letos poslujeta pozitivno.

novega mesnopredelovalnega obrata, za katerega jim sicer na razpisih ni uspelo pridobiti evropskih sredstev. Za nakup Hetinih terjatev se zanima več interesentov, po pisanju časnika Finance naj bi ponudbo dalo tudi Mesarstvo Rešet Matjaža Krča iz Kranja, ki pa do odločitve na Heti ne daje nobenih izjav.

Predelava spet nemoteno poteka

V Arvajem obratu od 7. novembra dalje predelava spet poteka normalno, od

Mitja Vodnjov, direktor Loških mesnin: »Z Arvajevimi smo se dogovorili, da na trgu obdržimo blagovno znamko Arvaj in da naredimo vse za ohranitev njihove stanovanjske hiše.«

17. novembra poteka v okviru Loških mesnin. »Načrtujemo, da bomo sanacijo podjetja Arvaj mesarija končali prihodnje leto,« je dejal Mitja Vodnjov in dodal, da bo del sanacije tudi stroškovna in proizvodna optimizacija. Mesečno proizvodnjo izdelkov naj bi zvišali z deset na trideset do štirideset ton, hkrati naj bi v okviru Loških mesnin uveljavili specializacijo oz. delitev proizvodnega programa. V Bohinju naj bi delali le še tradicionalne suhomesnate izdelke, pri Arvaju naj bi ukiniteli razsekovalnico mesa in dali

poudarek proizvodnji barjenih in poltrajnih izdelkov. Z novim letom bodo na podlagi najemnega razmerja pod okrilje Loških mesnin prešle tudi vse tri Arvajeve trgovine – dve v Ljubljani in ena v Britofu.

Dobra blagovna znamka

Družina Arvaj je s kvalitativnimi izdelki ustvarila dobro blagovno znamko, Arvajeva kranjska klobasa je bila na ocenjevanju devetkrat ocenjena za najboljšo, »izborila« si je tudi mesto v ponudbi McDonaldsovih restavracij v Sloveniji. »Dobra blagovna znamka je zasluga Arvajevih, žal jim je ni uspelo pozitivno tržiti. V Loških mesninah bomo naredili vse, da blagovna znamka ostane na slovenskem trgu in da je ne bomo razvrednotili. Arvajeve izdelke prodajajo v vseh večjih trgovskih verigah, v vseh so tudi zainteresirani, da so tudi v prihodnje na njihovih policah. S trgovci se bomo pogajali januarja, pri tem pa nismo pripravljeni na to, da bi izdelke prodajali pod blagovno znamko trgovcev,« je dejal Mitja Vodnjov in poudaril, da njihova poslovna zgodba temelji na blagovnih znamkah.

Petindvajset let društva

CVETO ZAPLOTNIK

Rodica – Jutri, v soboto, ob desetih dopoldne bo v prostorih biotehniške fakultete na Rodici jubilejni, petindvajseti občni zbor Društva rejcev govedi črno-bele pasme v Sloveniji. Na zboru bodo udeležencem predstavili skupno kmetijsko politiko

za obdobje 2016–2020, izvajanje strokovnih nalog na področju kontrole in selekcije v prihodnjem letu, aktivnosti društva in spremembe v mlečnosti krav v petindvajsetih letih ter krave z življenjsko mlečnostjo nad sto tisoč kilogramov mleka. Ob jubileju bodo podelili tudi nagrade rejcem za posebne zasluge.

Okna plod domačega znanja

Za razvoj inovativnega okna Wintherwax, pri katerem so združili termično modifikacijo lesa in njegovo impregnacijo z voski na naravni osnovi, je raziskovalna skupina, v kateri sta sodelovala tudi strokovnjaka iz žirovskega podjetja M Sora, prejela Puhovo priznanje za pomembne dosežke na področju lesarstva.

MATEJA RANT

Žiri – Raziskovalna skupina, v kateri sta poleg strokovnjakov iz Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in podjetja Silvaprodukt iz Ljubljane sodelovala tudi Barbara Šubic in dr. Aleš Ugovšek iz podjetja M Sora, je uspešno združila svoje znanje in novo razviti material v inovativno okno Wintherwax z visoko dodano vrednostjo. Izpeljali so razvoj lesenega okna vse od prve ideje do lansiranja izdelka na trg, so poudarili ob podelitvi Puhovega priznanja.

»Pri razvoju okna so raziskovalci združili dve tehnologiji, in sicer termično modifikacijo lesa in njegovo impregnacijo z voski na naravni osnovi. Termična obdelava znižuje ravnovesno vlažnost lesa, impregnacija lesa z voski pa prodiranje vlage in vode v les,« so zapisali v utemeljitvi priznanja. Za osnovo so uporabili smrekov les. Razvita rešitev naj bi tako omogočala predelavo smrekovine v okolju prijazen izdelek z upanjem, da bo s tem smrekovina v večji meri kot doslej ostajala na predelavi v Sloveniji, s čimer v Sloveniji ostajajo tudi delovna mesta.

Okno iz termično modificiranega lesa z visoko obstojnim premazom iz voska Wintherwax je po besedah Aleša Ugovška plod dolgotrajnega dela, ki se je začelo na biotehniški fakulteti in nato nadaljevalo s prenosom znanja najprej v podjetje Silvaprodukt in nato v M

Aleš Ugovšek in Barbara Šubic pred testnim objektom na dvorišču podjetja M Sora v Žireh

Soro. »Razvoj se je končal z oknom, ki je bilo prvič vgrajeno pred dobrim mesecem na objektu v Žireh.« Po besedah Barbare Šubic v zadnjem času veliko govorimo o prenosu znanja iz teorije v prakso, kar se je pri tem oknu tudi dejansko zgodilo, in sicer od prvih temeljnih raziskav pred desetimi leti do industrializacije. Proizvodnja oken naj bi namreč stekla v začetku prihodnjega leta, potem ko bodo v teh dneh v proizvodnjo vpeljali potrebno tehnologijo oziroma novo linijo za voskanje oken.

Nova okna se od klasičnih razlikujejo najprej zaradi termične modifikacije lesa, v njihovem primeru smreke, s čimer se za dvajset odstotkov izboljša

toplotna izolativnost lesa, je razložila Barbara Šubic. »To je pomembno zlasti pri nizkoenergetskih ali pasivnih oknih.« Obenem površino zaščitijo z naravnimi voski, ki predstavljajo alternativo oljem. Slednja uporabljajo, kadar želijo imeti naraven videz lesa. »A olja se spirajo in jih je po približno šestih mesecih treba ponovno nanesti, sicer les zelo hitro začne siveti.« Vosek pa nanašajo tako, da površino segrejejo, s čimer vosek prodre v notranjost lesa in tam ostane. Prvi vzorci so pokazali, da je na ta način obstojen kar sedem let. Zato naj bi bil po Ugovškovih besedah alternativa ne samo oljem, ampak tudi barvam, čeprav jih ne bodo nadomestili. »Barve imajo to slabost, da se v primeru

poškodbe barvane površine, recimo zaradi toče, lahko poškoduje sloj barve in v les prodre voda, zaradi česar se ne more ustrezno sušiti, kar povzroči razvoj plesni. Pri voskih pa tudi ob poškodbi površine vosek deluje kot »goretex« material – diha skozi površinski premaz, zato se les ustrezno suši, to pa povišuje življenjsko dobo okna.«

Povpraševanje po novih oknih je že zdaj veliko, je pojasnil Ugovšek in dodal, da so pred mesecem in pol sprožili postopek za zaščito blagovne znamke Wintherwax. Niso pa se odločili za patentiranje materiala, ker bi morali v patentni prijavi razkriti, iz česa je vosek, torej ključne podatke, je dodal Ugovšek.

Upnikom le drobiž

Upniki Hokejskega kluba Jesenice v stečaju so bili poplačani 0,1-odstotno. Blagovno znamko je kupila skupina hokejskih zanesenjakov, kot pravijo, za prihodnost jeseniškega hokeja.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Stečajni postopek nad Hokejskim klubom Jesenice se je zaključil. Tak sklep je pred dnevi izdalo Okrožno sodišče v Kranju. Najkrajšo so potegnili upniki, saj so ostali praktično nepoplačani.

Edino premoženje kluba je bila namreč znamka Hokejski klub Jesenice in logotipi, za kar je stečajni upravitelj iztržil deset tisoč evrov. Upnikom je sicer priznal za 1,5 milijona evrov terjatev, a ker so sami stroški stečajnega postopka znašali 7900 evrov, je za poplačilo navadnih upnikov ostalo zgolj 2217 evrov. Upniki so bili torej poplačani 0,1-odstotno. Nekdanji trener Heikki Mälkiä, ki mu je stečajni upravitelj priznal za dobrih 106 tisoč evrov terjatev, je tako denimo prejel borih 154 evrov poplačila, nekdanji hokejist Tomaž Razingar namesto priznanih 112 tisoč evrov le 162 evrov poplačila, podjetje Esotech namesto 221 tisoč evrov zgolj 322 evrov, podjetje ENOS za 118 tisoč evrov vredno terjatev 171 evrov ... Država je namesto 262 tisoč evrov priznanih terjatev poplačana s 381 evri ...

Kot rečeno, je bilo edino premoženje kluba blagovna znamka in logotip železarja. Na prvi javni dražbi je podjetnik iz Ljubljane za nakup ponudil kar 150 tisoč evrov, a kupnine ni poravnal, druga javna dražba ni uspela, na tretji junija letos pa je do prodaje vendarle prišlo. Stečajni upravitelj je za blagovno znamko in logotip iztržil deset tisoč evrov. Kot uradni kupec je naveden Miloš Ažman z Bleda, ki pa nam je povedal, da se je zbrala ekipa šestih ljubiteljev hokeja, poleg njega so to še Tomaž Razingar, Sergej Murnik, Tilen Zugwitz, Marko Klofutar in Danilo Svrzikapa. Z nakupom blagovne znamke so podjetje lahko poimenovali Hokejski klub Jesenice, d. o. o. Kot je pojasnil Ažman, so se za nakup odločili, da bo ime jeseniškega kluba ostalo »na varnem, stran od špekulantov«, na Jesenicah. Po zgledu iz tujine se so pripravili program razvoja, pogovarjali so se tudi z vodstvi klubov HD Jesenice in HDD Jesenice, zdaj pa čakajo na primeren trenutek, da bo jeseniški hokej začel pisati novo zgodbo. »Ko bo čas za to, bomo zraven!« je še zagotovil Ažman.

V Jelovici iztislili manjšinske delničarje

Škofja Loka – Delničarji Jelovice so na skupščini pred tednom dni podprli sklep o izključitvi manjšinskih delničarjev. Družba za poslovne rešitve EBS Group, katere zakoniti zastopnik je Gregor Benčina, tudi direktor Jelovice, jim bo izplačala odpravnino v višini 3,75 evra na delnico, kakršna je bila tudi cena delnice v zadnji prevzemni ponudbi iz julija. EBS Group je imel sicer do zdaj v lasti 94,64-odstotni lastniški delež Jelovice, hollandske družbe Skupine Jelovica, v kateri sta še odvisni družbi Jelovica hiše in Jelovica okna. Skupina je lani ustvarila za 15,9 milijona evrov prihodkov in 327 tisoč evrov čistega dobička.

Vse bližja ukinitvev registrskih računov

Klirinško depotna družba bo po 1. januarju ukinila registrske račune tudi za fizične osebe. Vlagatelji imajo torej še tri tedne časa, da se odločijo, kaj bodo storili z vrednostnimi papirji na tem računu.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Medtem ko je KDD Centralno klirinško depotna družba po 30. septembru ukinila registrske račune za podjetja in druge pravne osebe, jih bo na začetku januarja prihodnje leto tudi za posameznike (fizične osebe). Posamezniki imajo torej še približno tri tedne časa, da se odločijo, kaj bodo naredili z delnicami in drugimi vrednostnimi papirji, ki jih imajo na registrskem računu. Kot smo že nekajkrat

napisali, imajo tri možnosti. Če želijo vrednostne papirje obdržati, jih morajo prenesti na trgovni račun pri eni od borzno-posredniških družb in bank. Če vrednostnih papirjev ne želijo več imeti in

bi jih radi opustili, morajo to storiti na posebnem obrazcu in na njem overiti svoj podpis. Če se ne bodo odločili ne za prvo ne za drugo možnost, jih bo KDD položila pri pristojnem sodišču in

po petih letih »mirovanja« bodo pripadli državi.

V Zvezi potrošnikov Slovenije svetujejo potrošnikom, naj pri odločitvi o tem, kaj storiti z vrednostnimi papirji na registrskem računu, ne odlašajo, obenem pa naj si vzamejo dovolj časa za premislek. »Odločitev je odvisna predvsem od vrednosti papirjev na registrskem računu, od pričakovanj potrošnika in od stroškov, ki mu jih bodo zaračunali ponudniki,« pravi predsednica zveze potrošnikov

Na vprašanje, ali bo klirinško depotna družba pred ukinitvijo registrskih računov o tem še obvestila imetnike vrednostnih papirjev, so v KDD odgovorili, da so vse o tem že obvestili, morebitno dodatno obveščanje pa bo odvisno od strukture in količine vrednostnih papirjev, ki bodo še ostali na registrskih računih.

Breda Kutin. Ker so nekateri ponudniki trgovnih računov pri zaračunavanju nadomestil izigrali zakonodajo, je državni zbor ob koncu novembra sprejel obvezno razlago 48. člena zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih, s katero je stroške vodenja in vzdrževanja trgovnega računa omejil na pol odstotka povprečne vrednosti delnic na računu. Agencija za trg vrednostnih papirjev je ob tem opozorila na možnost, da bodo borzno-posredniške družbe in banke zavračale ali odpovedale pogodbe strankam z nizko vrednostjo portfelja, takšni vlagatelji pa bodo potlej iskali na trgu alternativne rešitve, ki niso regulirane niti pod nadzorom agencije. Zveza

potrošnikov je tudi pozvala agencijo, da naj pozove ponudnike trgovnih računov k vračilu preveč zaračunanega nadomestila. Po podatkih klirinško depotne družbe se je število registrskih računov v obdobju od 23. oktobra lani do konca letošnjega novembra zmanjšalo z 277.408 na 169.496, pri tem pa je 79.379 fizičnih oseb že preneslo vrednostne papirje z registrskih računov na svoje trgovne račune. Vrednost delnic in drugih vrednostnih papirjev na registrskih računih se je letos, od 1. januarja do 30. novembra, znižala z nekaj manj kot 7,75 milijarde evrov na 341 milijonov evrov, v tem obdobju pa je vrednostne papirje opustilo 10.182 imetnikov (fizičnih oseb).

Smučarski skakalec v umetni komi

SIMON ŠUBIC

Planica – Kranjskogorski policisti so v nedeljo zjutraj v Planici obravnavali prometno nesrečo, v kateri je voznik avtomobila, ki je imel zaledenela stekla, trčil v pešca in ga hudo poškodoval, so sporočili iz Policijske uprave Kranj. Do prihoda reševalcev Nujne medicinske pomoči Jesenice so mu prvo pomoč nudili gorski reševalci iz Rateč, zaradi resnih poškodb pa ga je v bolnišnico s helikopterjem Slovenske vojske prepeljala ekipa Helikopterske nujne medicinske pomoči Brnik. Med tednom se je izvedelo, da se je v nesreči zelo hudo poškodoval član slovenske skakalne reprezentance B Ernest Prišlič, ki ima po navedbah časnika Dela zlomljeno go-

Voznik je v nesrečnega skakalca trčil v bližini Nordijskega centra Planica. / Foto: Gorazd Kavčič

lenico in počeno očesno dno ter je v ljubljanskem kliničnem centru v umetni komi. Nesreča se je zgodila, ko se je 23-letni Zasavec ogreval oziroma tekel v bližini osrednjega objekta Nordijskega centra. Vanj naj bi trčil eden od delavcev v centru. Prišlič, ki je ljubitelj smučarskih skokov navdušil marca letos, ko je med preizkusom nove letalnice bratov Gorišek poletel kar 246 metrov, se je v Planici pripravljval na današnji začetek celinskega pokala v Vikersundu.

Iz Smučarske zveze Slovenije so včeraj sporočili, da globoko obžalujejo nedeljsko nesrečo v Planici in

da so vse njihove misli usmerjene samo k izboljšanju zdravstvenega stanja poškodovanca. »Vsem članom slovenske skakalne B reprezentance, ki so bili v času nesreče na pripravah v Planici, smo ponudili pomoč in po posvetu z ustreznimi strokovnjaki sprejeli nekaj odločitev, ki bodo vplivale na nadaljnji proces treningov in tekmovanj,« je v sporočilo za javnost zapisal njen predstavnik za odnose z javnostmi Tomi Trbovec.

Na Policijski upravi Kranj opozarjajo, naj vozniki še pred vožnjo poskrbijo, da bodo stekla in vzvratna ogledala na vozilih čista ter da površine ne bodo zarošene ali zaledenene, saj sicer hitro tvegajo povzročitev nesreče. »Vozniki v takih razmerah ne morejo varno spremlja-

ti dogajanja pred sabo, zelo velikokrat tudi ne za sabo in ob strani. Če bo voznik v takih okoliščinah trčil v pešca, bo vanj najverjetneje trčil z nezmanjšano hitrostjo in ga lahko huje poškodoval,« je razložil Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi PU Kranj. Na vozilih se lahko pojavijo tudi ledene plošče, ki se med vožnjo lahko raztresajo z vozila na cesto, lahko pa tudi v drugo vozilo, na katerih lahko celo prebije vetrobransko steklo, kar je zelo nevarna situacija, je dodal. Za neočiščena stekla lahko policisti voznika kaznujejo z dvesto evrov globe.

S seboj je imela pištolo

Kranj – Gorenjski prometni policisti so v ponedeljek v rutinski kontroli prometa na Laborah obravnavali tri osebe in pri eni našli pištolo Beretta z naboji. Pištolo so policisti zasegli, 28-letno Novomeščanko pa bodo obravnavali v prekrškovnem postopku.

Izločena iz prometa

Radovljica, Hraše – Policisti so v sredo zvečer zaradi vinjenosti (0,87 mg/l) pridržali voznika osebnega vozila, proti kateremu vodijo tudi prekrškovni postopek. V Hrašah pa so iz prometa izločili voznika, ki ni imel veljavnega vozniškega dovoljenja. Avtomobil so mu zasegli.

Najprej človek, potem denar

Zdravnik in športni komentator Andrej Stare je na tožbo hotela Lambergh, v katerem je leta 2014 vodil medicinski center, odgovoril, da mu je pri zdravljenju na prvem mestu vedno človek, šele nato denar.

SIMON ŠUBIC

Kranj – »Moja podpisana pogodba ima samo sedem členov, nič več, zato stran z vašo, kar v smeti jo vrzite. Vi imate v rokah osnutek pogodbe, ki sem ga jaz pripravil, a so jo kasneje v Lamberghu popravili,« se je v torek na kranjskem okrožnem sodišču pooblaščenca družbe Lambergh iz Dvorske vasi Matjažu Medletu pridušal dr. Andrej Stare. Znanega zdravnika in športnega komentatorja tožijo za skoraj 170 tisoč evrov odškodnine zaradi stroškov, nastalih pri delovanju medicinskega centra za zdravljenje kroničnega glavobola in lymške borelioze v hotelu Lambergh v Dvorski vasi, ki so ga zaradi slabih rezultatov zaprli že slabo leto po odprtju. Glavno obravnavo so z zaslišanjem prič že končali, zato bo sodnik Janko Bilban predvidoma v mesecu dni izdal pisno sodbo.

Bolnikov le za vzorec

Direktor Lambergha Boštjan Božič je pojasnil, da so se za odprtje medicinskega centra odločili po zagotovilih Andreja Stareta, da bo njegov program zdravljenja kroničnega glavobola in lymške borelioze edinstven v Sloveniji in da tisti trenutek čaka vsaj tristo bolnikov, ki takšno zdravljenje nujno potrebujejo, zato je izgubljen vsak dan, ko center še ne deluje. »Stare je pripravil tudi poslovni načrt, ki je izkazoval zelo dober rezultat. Zame je bil zelo optimističen, toda Stareta sem poznal kot veliko avtoriteto na medicinskem in medijskem področju. Ko je dal zagotovila, da zadeva pije vodo, da ima program zdravljenja zagotovljen uspeh, je prepričal tudi lastnika družbe Tomaža Hočevarja,« je na sodišču pojasnjeval Božič. V Lamberghu so tako s

pomočjo svojega lastnika za medicinski center priskrbeli vso opremo in zaposlili potreben kader po Staretovev izboru. Po prejemu soglasja ministrstva za zdravje so medicinski center decembra 2013 tudi odprli, a bolniki so prihajali po kapljicah. Čeprav jim je Stare večkrat zagotavljal, naj bodo potrpežljivi, saj bo posel sčasoma zagotovo stekel, je Božič 30. novembra 2014 vseeno prekinil pogodbo o sodelovanju, po kateri je Stare mesečno prejemal 3000 evrov, krite je imel tudi telefonske stroške. Nekaj opreme sploh ni bilo nikoli uporabljane, kasneje se je celo izkazalo, da medicinskih naprav v takšni modifikaciji ni možno prodati, je še poudaril Božič, ki je Staretu očital tudi nestrokovnost pri izbiri opreme, pogosto odsotnost, zdravljenje pacientov z zdravili, ki v Sloveniji niso dovoljena. Pacienti so bili po njegovem pretežno nezadovoljni, pritoževali so se zaradi zdravljenja in odnosa dr. Stareta, bolnici z glavobolom naj bi celo rekel, naj z njim spi je jägermeister, pa ji bo takoj bolje. Z medicinskim centrom so imeli v Lamberghu vsaj 15 tisoč evrov mesečnih stroškov, je še navedel.

Stare: zagotovila dam le pisno

»Razumem, da so v Lamberghu želeli s centrom zelo hitro napraviti velik profit in so se nekako ustrašili, ker ga po enem letu še ni bilo. Jaz imam pri zdravljenju na prvem mestu človeka in njegovo zdravje, šele nato denar,« pa je dejal toženi Andrej Stare in zatrdil, da se je ves čas trudil, da bi medicinski center dobro posloval, češar pa prej kot v treh, štirih letih ne bi bilo mogoče doseči. Kot je dejal, je tudi v predloženem elaboratu že v uvodu zapisal, da natančno

Zdravnik Andrej Stare, ki ga večina Slovencev pozna kot športnega komentatorja, pravi, da je v tožbi družbe Lambergh navedenih polno neresnic. / Foto: Simon Šubic

načrtovanje v zdravstvu ni mogoče in da je možnost napake 50-odstotna. Poudaril je, da mu v dvajsetih mesecih sodelovanja z Lamberghom nikoli niso dejali, da so nezadovoljni z njegovim delom, oziroma mu očitali nestrokovnost, neustreznost opreme, protizakonito uporabo zdravil in neprijetnost na delovnem mestu. Po njegovem prepričanju je tožba le odgovor vodstva Lambergha na njegovo uspešno tožbo za plačilo 16 tisoč evrov dolga. Presenečen je predvsem zaradi očitkov o neustrezni opremi, ki jo je strokovna zdravstvena komisija potrdila kot ustrezno, ter opozoril, da lahko ocenimo o strokovnosti zdravniški center dobro posloval, češar pa prej kot v treh, štirih letih ne bi bilo mogoče doseči. Kot je dejal, je tudi v predloženem elaboratu že v uvodu zapisal, da natančno

kozarcu vina ali piva: »Taka zagotovila dajem samo v pisni pogodbi, ker ne želim, da se moje delo tretira kot malomarno in nestrokovno.« Navedbe o nedovoljenih zdravljenjih je odločno zavrnil, tudi trditve, da medicinskih aparatov zdaj ne morejo prodati, je označil za neresnico, saj je celo sam našel dva kupca, a Božič naprav ni hotel prodati. Popolna dezinformacija je po njegovem tudi zgodba o pacientki z jägermeisterom: »Tista pacientka je potožila, da jo boli želodec, zato sem ji dal ustrezno zdravilo. Ko me je vprašala, kaj pa jaz vzamem, ko me želodec boli, sem odgovoril, da takrat spijem jägermeister,« je razložil. Priznal je, da je bil zaradi večjih športnih dogodkov dvakrat dlje časa odsoten, kar pa je vnaprej uskladil z Božičem, njegovo plačilo pa se je tedaj tudi ustrezno znižalo.

Avto se je odpeljal po klancu

Škofja Loka – Pred dnevi se je Škofjeločanka na Križni Gori avtomobil na parkirišču sam premaknil z mesta in ji ušel po klancu navzdol. Voznica je avtomobil poskušala zadržati, pri tem pa je padla in si huje poškodovala roko. Kot so ugotovili policisti, se je avtomobil z mesta sam premaknil zato, ker voznica ni uporabila ročne zavore. Predpis sicer določa, da mora voznik, ki zapusti vozilo, ukreniti vse potrebno, da se vozilo ne more samo premakniti z mesta. Takšnih dogodkov je bilo letos še nekaj. Konec oktobra so tako policisti v Kranju s ceste odstranili avtomobil, ki se je s parkirnega prostora sam odpeljal na cesto, aprila je avtomobil, na katerem ni bila uporabljena ročna zavora, tik pred blejskim jezerom zaustavila živa meja, v Tupaličah pa je avtomobil verjetno zaradi okvare ušel z dvorišča in se po več kot sto metrih ustavil v Kokri.

Trčila v peško in kolesarja

Kranj – Vozniki pešce in kolesarje, še posebej pri zavijanju in vožnji vzvratno lahko kaj hitro spregledajo, v zimskem času, ko hitro pade mrak, se ta možnost še poveča. Skoraj devet od desetih takih nesreč se konča s telesno poškodbo, vsaka peta celo s hujšo. Kranjski policisti so tako v torek obravnavali dve takšni nesreči. Dopoldne je blizu Prešernovega gaja v Kranju voznica osebnega vozila trčila v starejšo peško, ki je zaradi lažjih poškodb zdravniško pomoč iskala šele več ur kasneje. Policisti zdaj pozivajo, naj se javi neznana voznica, ki je peljala iz smeri Gregorčičeve ulice proti Rdečemu križu, po nesreči pa se je ustavila in s peško tudi govorila. Popoldne pa je voznik avtomobila na Cesti Staneta Žagarja v Kranju med zavijanjem na dvorišče spregledal kolesarja, ki je zato močno zavrl in padel pred avtomobil ter se lažje poškodoval.

KURILNO OLJE
DATRIS
 GREJE MOČNEJE
 080 2341

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Ženske, ki so pustile sledi

Mnoge ženske so s svojim delom in osebnostjo pustile sledi v življenju Ločanov in Škofje Loke pa tudi v Sloveniji in svetu. To odkrivajo udeleženci študijskega krožka z naslovom Pomembne Ločanke, ki poteka v organizaciji Loškega muzeja in Zavoda Tri.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Junija lani so aktivistke Zavoda Tri v Aleji zaslužnih Ločanov, kjer stoji deset kipov zaslužnih mož, postavile panoje z liki treh znamenitih Ločank in tako nastavile zrcalo dejstvu, da v aleji zaslužnih ni niti ene ženske. Dr. Marija Bračko je na noge postavila škofjeloško zdravstvo, uršulinke Angela Bahovec je uveljavila košarko, Franja Tavčar pa ni bila le soproga pisatelja Ivana Tavčarja, pač pa neodvisno od njega aktivistka, humanitarka, borka za pravice žensk in avtoriteta na

področju delovanja žensk v Sloveniji med obema vojnama. Ko je izzvenela razstava v aleji, se je vsaka od treh znamenitih Ločank preselila »domov«: Marija Bračko v zdravstveni dom, Angela Bahovec na Loški grad in Franja Tavčar v dvorec Visoko. V zavodu Tri pa s tem niso odnehali in letos v sodelovanju z Loškim muzejem nadaljujejo, tokrat v študijskem krožku z raziskovanjem in odkrivanjem žensk, ki izvirajo iz Škofje Loke in so se s svojim delom uveljavile doma in po svetu. Nina Arnuš iz Zavoda Tri ob tem omeni podobne namere

v Novem mestu, kjer nameravajo v prihodnjem letu postaviti deset tabel pomembnih Novomeščank. Pove tudi, da bodo pobudniki iz obeh mest pri tem projektu sodelovali.

Tudi Loški muzej se je že ukvarjal s to tematiko, pove kustosinja Biljana Ristić. Leta 2011 so pripravili dopolnitev predstavitev vidnih osebnosti z območja nekdanjega loškega gospostva in ob tem ugotovili, da je v loški zgodovini tudi veliko žensk, ki s pomembno zaznamovale loško kulturo in identiteto. Tako je nastala baza podatkov, na katero lahko oprejo nadaljnje raziskovanje. »V študijskem krožku se družimo z namenom, da bi dali veljavo ženskam, ki so pomembno vplivale na življenje na Loškem, pri tem pa želimo dati besedo ljudem, ki o teh ženskah kaj vedo, poznajo njihovo delo in imajo nemara tudi žive spomine na srečanja z njimi.« je dejala Ristićeva. Krožek, ki se je novembra in decembra sestel trikrat, z njim pa nameravajo nadaljevati tudi prihodnje leto, je doživel dober odziv, kar je za organizatorke dokaz, da na tem področju ostaja »luknja v zgodovini«. Udeleženci krožka tako brskajo po arhivih, dokumentih, fotografijah, iščejo živa pričevanja, povezana z delom znamenitih Ločank, tistih, ki jih že poznajo in o njih poglobljajo spoznanja, in tistih manj znanih, ki jih je še treba odkriti. Gre za pionirke, ki so v preteklosti vstopile v takratni moški svet in se v njem skušale uveljaviti. V krožku želijo osvetliti,

Biljana Ristić in Nina Arnuš / Foto: Tina Dokl

v kakšnih razmerah so živele, na kakšne ovire so naleteli, kaj jih je gnalo naprej ... Cilj je po eni strani vzpostavitev nekakšnega leksikona znamenitih Ločank in po drugi priprava projektne dokumentacije, s katero

bi katero od Ločank uvrstili v Alejo zaslužnih Ločanov, pojasni Nina Arnuš. Ob tem pa želijo tudi vzgajati lokalno skupnost, da so ženske bile in so lahko zgled, s čimer želijo vplivati na krepitve njihove vloge. Radi bi se

povezali tudi s šolami. Udeležence krožkov spodbujajo tudi k zbiranju materialnih dokazov o tematiki, fotografij, predmetov, ki so jih morda uporabljale, kar bi lahko v prihodnje služilo kot vir za razstavo. Starejši udeleženci, ki so poznali katero od znamenitih Ločank, lahko prispevajo spomine, anekdote. Ena od udeleženk je denimo še hodila v nunsko šolo in lahko pripeva dragocene podatke o takratnem izobraževanju. Poglobili bi lahko tudi spoznanja o dekliški nunski šoli, ki je v Škofji Loki ženskam odprla pot k znanju. Ne zasledujejo pa zgolj zgodovinskega vidika: v bazo podatkov želijo vključiti tudi še živeče Ločanke, ki so se uveljavile doma in v svetu.

Ko s sogovornicami brskamo med papirji, poleg že omenjenih najdemo imena, kot so Mileva Zakrajš(č)ek (filmska igralka, botra sokolskega društva v Škofji Loki), Valentina Kobe Grošelj, Valerija Strnad (zdravnica), Albina Grundner (sokolica), Mira Kajžar (pobudnica čipkarstva, avtorica učbenika o tem), Marija Jamar Legat (profesorica, pisateljica), Aleksandra Kornhauser (svetovno uveljavljena kemičarka), Dora Plestenjak (slikarka) in še nekatera.

Ločanke, ki so pustile sledi ... med njimi tudi uršulinke z Loškega gradu. / Foto: Tina Dokl

Med znamenitimi Ločankami zdravnica dr. Marija Bračko / Foto: Tina Dokl

Pogovor

Občinski nagrajenec Peter Colnar: »Novinar nikomur noče biti podrejen.« **Stran 18**

Pogovor

Janez Poklukar: »Zaradi čakalnih vrst vsak dan prejemamo klice obupanih pacientov.« **Stran 19**

Zanimivosti

Študentka Lucija Rožman iz Predoselj je na roke prepisala Sveto pismo. **Stran 20**

Od petka do petka

Pravosodni minister Goran Klemenčič je sporočil, da so v Svetu Evrope ugotovili, da sodni zaostanki v Sloveniji niso več sistemski problem. / Foto: Gorazd Kavčič

Smučarski skakalec Peter Prevc je na dražbo ponudil zeleno reprezentančno bundo iz lanske zmagovite sezone. Izkupiček bo spet šel za projekt Botrstvo. / Foto: Gorazd Kavčič

Slovenski srednješolci na področjih naravoslovne in matematične pismenosti dosegajo rezultate nad povprečjem držav članic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj. / Foto: Gorazd Kavčič

Znanje nad povprečjem

Mednarodna raziskava PISA je pokazala, da slovenski učenci dosegajo nadpovprečne rezultate na področjih naravoslovne in matematične pismenosti. Za dogovor z javnim sektorjem še teden dni časa.

SIMON ŠUBIC

Podpisan sporazum s Fidesom

Potem ko sta ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc in predsednik zdravniškega sindikata Fides Konrad Kuštrin v ponedeljek vendarle podpisala sporazum o začasni zamrznitvi stavke zdravnikov, ki je po besedah podpisnikov namenjen predvsem skrajševanju čakalnih vrst v zdravstvu, so se predstavniki vlade znova sestali s predstavniki vseh sindikatov javnega sektorja, da bi sporazumno dorekli, v kakšnem obsegu se bodo varčevalni ukrepi nadaljevali tudi v prihodnjem letu. Prva pogajanja, na katerih so sindikati zahtevali ukinitve vseh varčevalnih ukrepov, pričakovano ni prinesel rezultatov. Sprostitve vseh varčevalnih ukrepov v javnem sektorju bi pomenila dodatnih 215 milijonov evrov, finančna ministrica Mateja Vraničar Erman pa je že poudarila, da je vlada v proračunskem načrtu predvidela rast stroškov dela v višini 110 milijonov evrov za celoten javni sektor in da veliko manevrskega prostora za dodatno povečanje odhodkov za te namene ni. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar pravi, da je za dogovor s sindikati čas do konca prihodnjega tedna.

Sodni zaostanki niso več sistemski problem

Minister za pravosodje Goran Klemenčič je v torek prejel depešo odbora ministrov namestnikov Sveta Evrope, da sodni zaostanki po desetih letih niso več sistemski problem. Evropsko sodišče za človekove pravice je namreč zaradi sodnih zaostankov proti Sloveniji oktobra 2005 v primeru Lukenda državi prvič naložilo plačilo odškodnine in ugotovilo, da so predolgi sodni postopki v Sloveniji velika težava. Slovenija je kasneje sprožila projekt Lukenda za odpravo sodnih zaostankov. Po ministrovih besedah je pristojni organ Sveta Evrope letos opravil skrben in neodvisen pregled slovenskega pravosodnega sistema in ugotovil, da sodni zaostanki niso več sistemski problem. To je po njegovem mnenju objektivni zunanji pokazatelj, da je Slovenija naredila pozitivne korake naprej pri zmanjševanju sodnih zaostankov. Osebe, ki menijo, da jim je bila kršena pravica do sojenja v razumnem roku, zdaj ne morejo več kar tako pričakovati, da bodo dobili zadoščenje na Evropskem sodišču za človekove pravice, saj je resolucija odbora ministrov odločila, da ima Slovenija dovolj notranjih pravnih poti, da izplačuje odškodnine v takih primerih.

Prevc letos podaril bundo

Najuspešnejši slovenski smučarski skakalec Peter Prevc tudi letos sodeluje v projektu Botrstvo, s katerim je pred šestimi leti kot pomoč socialno ogroženim otrokom začela Zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste Polje. Potem ko je lani na posebni dražbi ponudil svoje smuči, za katere so iztržili kar 45 tisoč evrov, letos na njegovi spletni strani poteka dražba za njegovo bundo, s katero je v lanski sezoni 23-krat stal na zmagovalnem odru. Izklicna cena bunde je 720 evrov, kar pokrije stroške letnega botrstva za dva otroka. Projekt Botrstvo je le eden od projektov ZPM za socialno podporo najrevnejšim, vanj pa je trenutno vključenih 4800 otrok in 4100 botrov, od leta 2010 do konca letošnjega novembra pa so v okviru projekta razdelili 7,8 milijona evrov pomoči.

Nadpovprečni rezultati slovenskih učencev

Najnovější podatki mednarodne raziskave PISA iz leta 2015 so pokazali, da slovenski učenci na področjih naravoslovne in matematične pismenosti dosegajo rezultate nad povprečjem držav članic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Slovenski učenci in učenke so na

preizkusu naravoslovne pismenosti v povprečju dosegli 513 točk, medtem ko je povprečje OECD 493 točk, je povedala nacionalna koordinatorica raziskave PISA Mojca Štraus s Pedagoškega inštituta. Od evropskih držav so pomembno višji dosežki pri naravoslovni pismenosti le v Estoniji in na Finskem. Pri matematični pismenosti so slovenski učenci dosegli 510 točk, višje dosežke imajo v Evropi le učenci v Švici in Estoniji. Slovenski učenci so bili nad povprečjem OECD tudi na področju bralne pismenosti, ki je bila v preteklosti bolj šibka. V raziskavi PISA iz leta 2015 je sodelovalo 6406 slovenskih učencev iz 300 srednješolskih izobraževalnih programov, 31 osnovnih šol in dveh ustanov za izobraževanje odraslih.

Zaradi plina umrli trije bolniki

Novogoriški policisti so pri preiskavi smrti 52-letnega bolnika na šempetrski urgenci zaradi smejalnega plina ugotovili, da naj bi iz istega razloga med oživljanjem umrla vsaj še dva bolnika. Do zamenjave plinov je prišlo zaradi napačne inštalacije dovodov medicinskih plinov. Policija je zato dopolnila kazensko ovadbo zoper sedem odgovornih oseb, med katerimi pa ni nikogar iz medicinskega osebja.

Plenjenje

LUKA MESEC, POSLANEC ZL

moj pogled

Leta 2013 so država in podjetja v državni lasti prodala domžalski Helios avstrijskemu holdingu Ring za 145 milijonov evrov. Ta teden so ga Avstrijci prodali naprej Japoncem – za 572 milijonov evrov. Razlika, ki je nastala v pičlih treh letih, je torej več kot 400 milijonov evrov.

Bo kdo odgovarjal za teh 400 milijonov evrov izgubljenega denarja? Se kdo čuti krivega? Nasprotno. Zagovorniki privatizacije zdaj ta primer celo uporabljajo kot primer dobre prakse. Kot zgled, kako neučinkovito je državno upravljanje in kako blagodejno je zasebno lastništvo, ki mu je z »očiščenjem parazitov« uspešno v manj kot treh letih za trikrat povečati vrednost podjetja.

To navdušenje je daleč od resnice. Helios ni bil državno podjetje, njegov največji lastnik je bil cerkveni sklad Zvon 1. Po njegovem stečaju so delnice Heliosa prešle v last (državnih) bank in države. Izvirni greh ni bil v državnem, ampak zasebnem lastništvu. Drugo dejstvo, ki ga ne gre spregledati, pa je, da je bil Helios pred prodajo stabilno podjetje z zagotovljeno prihodnostjo. Vsi kazalci so bili dobri: prodaja je rasla, podjetje je poslovalo z dobičkom in vlagalo v lokalno skupnost, med drugim v košarkarski klub Helios Suns, ki je bil lani državni prvak.

Kako je torej avstrijski Ring povečal vrednost? Z rezanjem stroškov. Zaposlenih je danes skoraj 200 manj kot leta 2013. Dobiček je danes

resda precej večji, kot je bil, a privatni lastnik je stroške prevajal na državo – 200 ljudi, ki so bili prej zaposleni, je vsaj začasno postalo odvisnih od socialnih pomoči.

Najbolj pa je Ring državo prevaral s preprodajo. Kot razkriva portal siol.net, so državni prodajalci z Ringom sklenili pogodbo, da bi Ring ob preprodaji Heliosa moral prejšnjim lastnikom (državi in državnim bankam) plačati ustrezno razliko v ceni. Rok za to se je pravkar iztekel, in glej ga zlomka, Ring je podjetje nemudoma prodal in 400 milijonov pobasal sam.

Podobno zgodbo lahko pričakujemo še marsikje. Recimo v Novi kreditni banki Maribor (NKBM). V to banko je država po krizi vložila več kot milijardo evrov.

Njena knjigovodska vrednost pred prodajo naj bi presegala 600 milijonov evrov. Veste, za koliko so jo prodali špekulativnemu skladu? Za pičlih 250 milijonov evrov!

Na Gorenjskem imamo letališče Brnik. To je imele pred prodajo zagotovljenih 17 milijonov evrov za gradnjo drugega terminala. Borzno posredniki so v času, ko država ni imela glasovalnih pravic, projekt odpovedali, pri takratni vladi pa zlobirali, da je Aerodrom uvrstila na seznam za hitro privatizacijo. Denar za investicijo so si razdelili, Fraport pa v letališče ni vložil nič. Ni čudno, da promet upada, in ni naključje, da je Ilka Štuhec prejšnji teden namesto v domovini pristala – v Zagrebu.

Podobne načrte ima vlada tudi s Telekomom, ki ga

je pred dvema letoma že skoraj prodala špekulativnemu skladu skupaj z Luko Koper, Slovenskimi železnicami in več kot osemdesetimi drugimi podjetji v delni ali večinski državni lasti. Seznam teh podjetij najdete v dokumentu z naslovom »Strategija upravljanja kapitalskih naložb države«.

Privatizacija, ki jo nekateri še kar opevajo kot »iskanje odgovornih lastnikov«, se vse bolj sprevača v odkrito plenjenje. Rešitve obstajajo: privatizacijo je treba ustaviti, urediti državno upravljanje, razvijati participacijo in nadzor zaposlenih, odgovorne za plenjenje pa postaviti pred sodišča. Problem pa je, da v Državnem zboru trenutno ni več kot šest poslancev, ki bi take rešitve podprli.

Po svetu

Kam gre ta svet?

Vprašanje v naslovu je seveda pretirano, saj odgovora nihče med Zemljani ne pozna. Očiteno pa je tale politični fenomen: da se vse več volivcev, in to tistih iz nižjih družbenih slojev, na volitvah odloča za desne populiste ...

MIHA NAGLIČ

Vstajenje desnega populizma

Ko je bil v ZDA za novega predsednika izvoljen Donald Trump, so nekateri analitiki poudarili dejstvo, da je zanj volilo in ga izvolilo veliko državljanov iz nižjih socialnih slojev. Kar se ne ujema s starim (a očitno tudi zastarelim) marksističnim pričakovanjem, da »proletariat« voli socialiste in komuniste. V ameriške primeru bi se po tej razlagi pričakovalo, da bi ti volivci volili socialno usmerjenega demokrata Bernija Sandersa, a se ta sploh ni uvrstil v finale, volivci pa so izvolili republikanca in milijarderja Trumpa, človeka, ki pripada tistemu famoznemu nemu odstotku najboljših Zemljanov. Nekomu, ki vsaj malo pozna zgodovino 20. stoletja, se tu kar sama od sebe ponuja primerjava z načinom, kako sta na oblast prišla Mussolini in Hitler – oba sta bila izvoljena demokratično, na volitvah, svoje ekscese sta uveljavila šele potem, ko sta bila že na oblasti. Res pa je, da sta z njimi verbalno strašila že pred volitvami in tako pridobivala »ponižane in razžaljene« volivce. In oba sta to počela s tihim soglasjem starih in bogatih elit obeh družb, zlasti

največjih bankirjev in industrialcev – ker sta bogatim obljubila socialni mir. In obljubo izpolnila, a na način, da sta svoji državi zapeljala v svetovno vojno in bila v njej katastrofalno poražena. Da ne bo nesporazuma: Trumpa in drugih voditeljev desnega populizma ne primerjam s Hitlerjem, zlasti osebnostno ne. V družbenih razmerah, v kateri se uveljavljajo, pa so mogoče primerjave. Ljudem gre ekonomsko in socialno vse slabše, čutijo se ogrožene od tujerodnih populacij (tedaj Judje, zdaj migranti iz Azije, Afrike, Mehike ...), zaskrbljeni so za svojo individualno, družinsko in nacionalno usodo. In na valovih te zaskrbljenosti in nezadovoljstva jezdi desni populizem, ki na oblast prihaja na volitvah, po demokratični poti. V Evropi imamo najbolj izrazite primere te vrste na Madžarskem (Orban), Poljskem, Slovaškem, veliko tega je tudi na Hrvaškem. Če bi se to nedeljo (4. 12.) tako odločili tudi avstrijski volivci, bi človek pomislil, da gre za srednjeevropski fenomen na območju nekdanje Avstro-Ogrske. No, Avstriji so za predsednika izvolili Aleksandra van der Bellna, in ne svobodnjaka Hoferja. Prihodnje leto bodo parlamentarne volitve v Nemčiji, kjer je Alternativa za Nemčijo vse

glasnejša, dovolj visoka zmaga Angele Merkel pa ni več samoumevna. Podobno velja za Francijo, kjer je bil za kandidata desnice izbran nekdanji premier Francois Fillon, poznavalci pa velike možnosti pripisujejo desni populistki Marine Le Pen. Najvidnejši cvet v tem šopku pa je, kot rečeno, Donald Trump. Hladen tuš je zmereno desna opcija to nedeljo doživela tudi v Italiji, kjer volivci na referendumu niso glasovali za predlog ustavnih reform premierja Mattea Renzija ... V obravnavanem kontekstu je nadvse zanimiv položaj ruskega predsednika Putina. Ta prijateljuje z zdaj že bivšim politikom, ki je za desni populizem prototipski – z Berlusconiem. Putin in Trump ne skoparita z javnimi komplimenti, ki si jih vzajemno poklanjata. O Putinu se pozitivno izraža Orban ... Zanimiv fenomen torej, ki prihaja vse bolj do izraza v svetovnem merilu. Višek političnih čudes pa je dejstvo, da ljudje, ki se počutijo ekonomsko, socialno in narodnostno ogrožene, glasujejo za politike skrajne desnice. Zakaj je to čudno? Zato, ker je njihov socialni položaj ogrozila globalizacija, ki jo vodijo velike finančne in gospodarske korporacije. In prav te zdaj v politično in vilno dogajanje pošiljajo

svoje izbrane predstavnike – kot domnevne rešitelje tistih, ki so jih prav te korporacije pahnilo v ogroženi družbeni položaj. Razumi, kdor more.

Predsedovati imperiju

»Predsedovanje je mnogo pomembnejša naloga.« To je izjavil bodoči ameriški predsednik, ko je hkrati sporočil, da bo zapustil svoje podjetje in se popolnoma posvetil vodenju države. Dejansko bo vodenje svojih podjetij prepustil svojim otrokom in bodo tako posredno še naprej pod njegovim nadzorom. Bolj tehtno je vprašanje, kdo bo vodil njega?

Rekreirati se, ne razmišljati

»Ljudje tako zelo iščejo komedije, v kino hodijo, da tam ne bi razmišljali ... Pojdite v savno ali pa se rekreirajte, če se hočete sprostiti! Umetnost pa ni za sproščanje, ampak je njen cilj, da nekaj spremeni, da nekaj izzove v nas.« To je na ljubljanskem filmskem festivalu Liffé 2016 izjavil srbski režiser Nikola Ljuca (1985), ko je predstavljal svoj novi film Vlažnost. Tu pa se vprašajmo, ali niso ti ljudje, ki ne želijo razmišljati in se raje rekreirajo, prav tisti, ki volijo Trumpa in kompanijo?

Novi avstrijski predsednik Aleksander van der Bellen je bil sam migrant: v Avstrijo se je zatekel kot otrok družine, ki je z vzhoda prbežala pred boljševiki. / Foto: Wikipedia

Dva zmerna politika, ki zapuščata politično sceno: Francois Hollande in Matteo Renzi, francoski predsednik in italijanski premier. / Foto: Wikipedia

Prizor s snemanja srbskega filma Vlažnost (posnet 2015, režiser Nikola Ljuca na sliki kaže hrbet): naj film sprošča ali izziva? / Foto: Vlažnost

Slovenci v zamejstvu (537)

Legenda zamejskega športa

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

V državnem svetu v Ljubljani so v ponedeljek, 5. decembra, na mednarodni dan prostovoljstva, podelili posebna priznanja. Med prejemniki je tudi 55-letni novinar in urednik slovenskega programa avstrijske radiotelevizije ORF v Celovcu Marjan Velik. S tem je postal prvi tuji državljan, prejemnik takega priznanja. Nagrajen je bil za prostovoljno delo na področju športa, predlagatelj priznanja pa je bil Olimpijski komite Slovenije. Marjan je dejaven na številnih področjih, največ časa pa posveča športu. Dolgo je bil aktiven športnik, še posebej nogometaš, potem pa je bil trener in športni funkcionar. Od leta 1992 je predsednik Slovenske športne zveze v Celovcu, krovne športne

organizacije Slovencev na Koroškem. Spoštovanemu prijatelju in kolegu v časnikarskem poklicu tudi naše čestitke!

V dvojezičnih Selah je ponoči z 2. na 3. december z okvira izginil dvojezični krajevni napis. Nepoškodovano tablo so našli na nekem skladišču lesa v bližini Borovelj.

Z izvolitvijo Aleksandra Van der Bellna za predsednika Republike Avstrije so zadovoljni tudi koroški Slovenci, saj je novi predsednik »prijatelj manjšin«. Dr. Valentin Inzko, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev in visoki predstavnik mednarodne skupnosti v Bosni in Hercegovini, je izrazil veselje, da so tudi priseljenci iz BiH v Avstriji glasovali za Bellna, in ne za Hoferja, ki je napovedoval ostro politiko do tujcev. Inzko je Bellna podpiral z oglasi, ki jih je sam plačal!

Škode je za nekaj 100 evrov, storilcev in njihovega motiva za to dejanje še niso našli.

Seja sosveta za slovensko narodno skupnost pri uradu zveznega kanclerja je bila tokrat v Celovcu. Po načelu rotacije je njegovo enoletno vodenje po Nantiju Olipu (Narodni svet koroških Slovencev) prevzel Bernard

Marjan Velik (v sredini) z Mitjo Brvarjem, predsednikom državnega sveta, in olimpijcem Mirom Cerarjem

Sadovnik, predsednik Skupnosti koroških Slovencev in Slovencev ter župan Globasnice. Po dolgi seji je predsednik Sadovnik za slovenski program ORF povedal, da so razprave v tem mandatu vsebinske in temeljite. Stališča predstavnikov slovenskih organizacij so usklajena. Tokrat so zaostrili vprašanje neplačane podpore urada nekaterim slovenskim društvom. Nesprejemljivo

je, da dobijo društva denar za delovanje v tekočem letu šele decembra. Če pomoči ni mogoče nakazati v začetku leta, naj društva sklenejo z uradom pogodbe, ki bodo obvezujoče za poravnavo obveznosti. Govorili so tudi o finančnih in kadrovskih problemih edinega slovenskega tednika na Koroškem Novice. Pogoji, v katerih delajo zaposleni, so pod delovnimi in socialnimi standardi.

Pogovor

Novinar nikomur noče biti podrejen

Peter Colnar

Bolj izjema kot pravilo je, da bi novinarji za svoje delo prejeli različna priznanja. Je pa to uspelo Kranjčanu Petru Colnarju, ki je ob letošnjem občinskem prazniku prejel nagrado Mestne občine Kranj za svoje dolgoletno novinarsko in publicistično delo.

VILMA STANOVNIK

Poznamo vas predvsem kot novinarja in publicista, mnogi starejši Kranjčani pa tudi kot športnika in športnega trenerja. Kako vas je poklicna kariera zanesla v novinarstvo?

»Moje poklicno življenje je sestavljeno iz štirih faz. V mladosti sem se ukvarjal z vaterpolom, košarko in plavanjem. Kot plavalec sem postal prvi Kranjčan, ki se je uvrstil v finale državnega prvenstva Jugoslavije v disciplini 100 metrov hrbtno. Kranjčani smo bili zelo tekmovalni, zlasti smo se borili, da bi premagovali vrstnike iz ljubljanskih klubov. Želeli smo napredovati in Božo Trefalt, ki je takrat vodil kranjski plavalni klub, me je poslal v šolo za plavalne trenerje v Beograd. Tako sem leta 1962 diplomiral na Višji trenerski šoli v Beogradu in bil sem prvi višji športni trener v Sloveniji. Seveda so bili trenerji tudi prej, vendar niso imeli tega naziva. Ko sem se vrnil v Kranj, sem se zaposlil v kranjskem plavalnem klubu. Imel sem več funkcij, od tajnika do trenerja, in klub se je razvijal na vseh področjih. Imeli smo zelo množično plavalno šolo in Triglav je bil med najpomembnejšimi klubi v državi, saj smo osvojili celo drugo mesto v Jugoslaviji. Ob delu v klubu sem ves čas skrbel za popularizacijo plavanja in začel sem pisati tudi za Gorenjski glas. Takrat je bil urednik Slavko Beznik in povabil me je, da bi prišel k časopisu kot novinar. Bil sem pred težko odločitvijo, saj sem plavanje in delo v klubu jemal zelo resno. Ko sem v klubu povedal, da bi bil novinar, so bili ogorčeni. Čeprav sem bil v klubu pripravljen delati še naprej, so mi postavili ultimatum in komisija je sklenila, da če bom novinar, ne smem biti trener. Če bi na svojo pest še vseeno koga treniral, pa ta ne bo smel tekmovati. Na ta način sem doživel nekakšno lustracijo. Vzrok zanjo pa je bil predvsem ta, da sem dokazoval, da sta vaterpolo in plavanje oba izredno zahtevna športa in da je težko trenirati oba hkrati. S tem sem zanj postal sovražnik vaterpola. Seveda sta se oba športa kasneje ločila.«

Delo novinarja je bilo nato povsem drugačno?

»Že ko so mi pri Gorenjskem glasu ponudili službo,

Peter Colnar / Foto: Gorazd Kavčič

so očitno ugotovili, da sem človek, ki se ga spleča vzeti v službo. Prevzel sem vrsto različnih rubrik, šport je bil le ena od njih. Ustanovil sem Glas pionirjev, v katerem sta med drugimi sodelovala Berta Golob in Vinco Tušek. Pisal sem tudi zunanje politične komentarje. Ves čas me je namreč zanimala zgodovina. Nato je Slavko Beznik šel za urednika Ljubljanskega dnevnika, in ker me je poznal, mi je ponudil službo na Ljubljanskem dnevniku. Načrt je bil, da bi postal to časopis za zahodno Slovenijo, zato smo naziv ljubljanski izpustili. Jaz sem postal prvi zunanji dopisnik Dnevnika in skozi trideset let sem bil nato dopisnik Dnevnika z Gorenjskega.«

Veliko ste pisali tudi za Nedeljski dnevnik, kjer ste vrsto let objavljali zanimive intervjuje.

»Naslov te rubrike je bil Pogovor o življenju in predstavljal sem mnoge ljudi, od študentov in delavcev do direktorjev in vseh drugih. Spoznal sem ogromno zanimivih ljudi. Dobro se spominim pogovora s tekstilno delavko, ki mi ni imela povedati praktično ničesar. Ko je prišla domov iz hrupne delavnice, se je najraje usedla za mizo in uživala v tišini. Prav tako se spominim delavke iz Iskre, ki je povedala, da tako malo zasluži, da ima velike probleme, kako bo preživela otroke. Rekla mi je, da lahko mirno napišem, da če se bo to nadaljevalo, bo začela krasti. To sem

povedal zato, ker je sedaj dostikrat slišati, kako smo včasih vsi lahko živeli, ker smo imeli službe. Pa še zdaleč ni bilo tako.«

Čeprav ste bili skoraj trideset let novinar Dnevnika in Nedeljskega dnevnika, pa ste se upokojili pri Radiu Kranj. Kakšen izziv je bilo za vas delo na radiu?

»Ko je prišlo do večstrankarskega sistema, se je ustanovil Radio Kranj. Za njegovo vodenje je bilo veliko interesa, saj je prevladalo mnenje, da bo tisti, ki bo prevladal na Radiu Kranj, zmagal tudi na volitvah. Ko so me prosili, da bi prevzel vodenje radija Kranj v ustanavljanju, sem postavil pogoj, da ga prevzamem, če se bodo s tem strinjale vse stranke. Z vsemi sem govoril in vsi so se strinjali. Postal sem v. d. Radija Kranj v ustanavljanju. Nato sem se moral znova javiti za direktorja, saj sem poskrbel, da se je radio Kranj preoblikoval v skladu z zakonom in spremenil iz radija v ustanavljanju v Radio Kranj. Z gorenjskimi župani sem se dogovoril, da bo osrednji gorenjski radio s programskim svetom, vsaka občina pa bi prispevala po enega člana in pomagala tudi pri financiranju. To pa ni bilo vseč Vitomirju Grosu in Francu Čebulju. Gorenjske župane sem sklical na Šmarjetni gori, da bi podpisali dogovor, vendar do tega ni prišlo, saj jih je istočasno sklical tudi župan Gros. Obenem je občina močno dvignila najemnino za prostore Radija Kranj. Želel sem

tudi spremembo statuta Radija Kranj, saj se mi je zdelo smiselno, da je direktor in glavni urednik ista oseba. Referendum ni uspel, jaz pa sem sklenil, da se predčasno upokojim. Sem pa ponosen, da sem poskrbel, da je Radio Kranj finančno splaval nad vodo, in še danes dostikrat slišim, da so imeli takrat, ko sem bil direktor, najvišje plače.«

Ste kot novinar imeli kdaj težave pri delu?

»Dejstvo je, da novinar mora imeti trdo kožo. Včasih te kdo nadira in žali. Tudi take primere sem imel, zlasti s kranjskimi partijskimi voditelji, vendar pa sem imel pri direktorjih vedno podporo.«

Sedaj ste upokojeni že dvajset let, vendar to ne pomeni, da ste prenehali pisati?

»Z upokojitvijo je prišla četrta faza mojega dela, čeprav sem se že prej ukvarjal z zgodovino in shranjeval različne podatke. Pripravljati sem začel prispevke za lokalne radijske postaje, o dogodkih, ki so se zgodili na tisti dan. Istočasno sem delal za Demokracijo ter enkrat tedensko predstavljal zgodbe iz svetovne zgodovine in slovenske preteklosti. Po prvi knjigi Zato pa še živimo, v kateri sem izpostavil Slovence, ki so s svojim delom uspeli v Evropi, je nato lani izšla še knjiga Slovenska kronika tisočletja. Trenutno pa pišem le še za Gorenjski glas, saj vsak teden pripravljam rubriko Na Gorenjskem v deželi Kranjski. Predstavljam zanimive ljudi in mnogi, ki jih srečujem, so nad rubriko navdušeni, saj tega drugi časopisi pač nimajo.«

Novinarji navadno nismo tisti, ki bi nam podeljevali občinska ali druga priznanja za delo, vam pa je letos uspelo, da ste bili med kranjskimi občinskimi nagrajenci.

»Nagrado sem dobil zato, ker so me predlagali moji znanci, ki vedo, kaj vse počnem in sem počel. Nagrado za življenjsko delo naj bi dobil že lani, pa so na občini ugotovili, da nisem bil predlagan po pravilih, saj bi me morala predlagati neka organizacija. Letos so me znova prijavi prijatelji, pridružili so se tudi svetniki, ki lahko predlagajo nagrajence, in še Združenje novinarjev in publicistov. Mislim, da je vzrok, da novinarji dobivamo tako

malo nagrad, ta, da nismo kaj prida organizirani in povezani. Novinarstvo je pač tak posel, da vsak dela samostojno. Novinar nikomur noče biti podrejen. Znano je, da se ni vredno prepirati z otrokom in novinarjem. Otroki ti s kamnom razbije šipo in steče naprej, novinar pa ima vedno zadnjo besedo.«

Bili ste tudi predsednik sekcije gorenjskih novinarjev pri Društvu novinarjev Slovenije. Kakšne spomine imate na ta čas?

»Dobro se spominim, da se je okoli leta 1990 sprožila akcija v Društvu slovenskih novinarjev, da novinar ne bo mogel biti kar vsak, ampak bo ustanovljena skupina, ki bo podeljevala dovoljenja za novinarsko delo. Jaz sem bil odločno proti in proti temu sem nastopil na izvršnem odboru in kasneje tudi na občnem zboru. Drugi novinarji so me podprli, v kasnejšem zapisniku pa je pisalo, da smo bili za ustanovitev komisije. Pri tožil sem se in šele po tretji urgenci je tajnica popravila zapisnik. Lahko rečem, da smo bili gorenjski novinarji pri Društvu novinarjev Slovenije navadno bolj malo upoštevani, meni pa je v izvršnem odboru uspelo, da sem dosegel, da je kakšno novinarsko priznanje prišlo tudi na Gorenjsko.«

Ste v osemdesetem letu, dela pa vam očitno ne zmanjka? »Poleg tega, da pripravljam članke za Gorenjski glas, še vedno inštruiram matematiko. To počnem že vrsto let in tako sem tudi spoznal dekle, s katero sem se kasneje poročil. Kasneje sem matematiko inštruiral hčerki in nato vnuki. Prav tako sem inštruiral enega od kranjskih županov pa tudi mnoge druge. Matematika mi enostavno leži, čeprav sem po navadi imel le dvojko. Imeli smo pač profesorja, ki je bil prepričan, da za petico zna le bog, za štiri on, za tri pa najboljši učenec, ki pa ga ni bilo v našem razredu. Do lani sem hodil tudi redno tedensko plavat na bazen. Imel sem operacijo kolena in težko veliko hodim. Redno pa zahajam v kavarno, kjer preberem športni časopis in se dobivam z znanci. Včasih še grem tudi na vikend pod Dobrčo, kjer sedaj živi starejša hčerka. Tudi kuham rad – in to je zame neke vrste zabava.«

»Dejstvo je, da novinar mora imeti trdo kožo. Včasih te kdo nadira in žali. Tudi take primere sem imel, zlasti s kranjskimi partijskimi voditelji, vendar pa sem imel pri direktorjih vedno podporo.«

Pogovor

Vsak dan klici obupanih pacientov

Janez
Poklukar

Zdravnik Janez Poklukar, specialist internist, je vodenje Splošne bolnišnice Jesenice prevzel avgusta 2014. Kot pravi, si ne predstavlja, da bi do sedaj opravljeno delo, ki ga opisuje kot krizni menedžment, moral opraviti ponovno. V službi je vsak dan od deset do dvanajst ur, pogosto dela še ponoči doma. Kot direktor je po plači na 55. mestu med vsemi zaposlenimi v bolnišnici.

URŠA PETERNEL

Vodenje bolnišnice ste prevzeli pred dobrima dvema letoma, kako zahtevni sta bili ti dve leti?

»Zelo. Izzivov je bilo toliko, da si ne predstavljam, da bi moral to pot prehoditi ponovno. Treba se je zavedati, da smo poleti 2014 dobesedno stopili na gradbišče, urgentno službo smo pripravljali na selitev v vojaško bolnišnico, jo sredi zime tudi preselili, pri samem poslovanju pa smo imeli težke likvidnostne težave, tako da smo precej energije vlagali v racionalizacijo procesov in obvladovanje ostalih stroškov. Po drugi strani smo morali vlagati določene napore v razne postopke pred sodišči glede stvari, ki so se zgodile pred mojim prihodom in še danes niso razrešene. Sreča pa je, da sem ti dve leti kriznega menedžmenta ob sebi imel odlične sodelavce.«

V tem času vam je uspelo obrniti trend poslovanja v pozitivno smer in letos ob polletju je bolnišnica že tretje polletje zapored poslovla brez rdečih števil. Kje ste poiskali rezerve, prihranke?

»Najprej je bilo treba zaposlenim, pacientom in širši javnosti naliti čistega vina, kje smo, in predlagati ukrepe, ki so sprejemljivi za vse. Predvsem smo gledali, da je ob vseh ukrepih zagotovljena varna in kvalitetna obravnava pacientov. Z vidika kakovosti obravnave smo se poglobili v procese in čeprav smo klestili stroške, smo zagotavljali enako ali celo višjo kakovost storitev. Klasičen primer racionalizacije smo naredili v kuhinji, kjer smo stroške zmanjšali za več kot tretjino. To smo napravili s številnimi ukrepi, od spremembe energentov do spremembe procesov, na ponovnih razpisih smo dosegli ugodnejše cene ... V vseh segmentih bolnišnice, ne samo pri nakupu zdravil in medicinsko-potrošnega materiala, temveč tudi pri zunanjih storitvah (laboratorijskih storitvah, izvajanju čiščenja in varovanja bolnišnice), nam je prek razpisov uspelo doseči od deset do trideset odstotkov prihranka.«

Kljub temu pa je likvidnostna situacija še naprej težka?

»Likvidnost je težava. Samo lani smo 5,5 odstotka

Direktor Splošne bolnišnice Jesenice Janez Poklukar: »Še vedno imam dvakrat tedensko svojo ambulanto, enkrat mesečno pa opravljam dežurstvo, enkrat v urgentnem centru in enkrat na oddelku. Kot zdravnik bi rad delal še več, a sem bil s strani države opomnjen, da sem v prvi vrsti direktor in da lahko zdravniškemu delu namenim največ petino svojega časa.« / Foto: Gorazd Kavčič

vseh prilivov, to je 1,8 milijona evrov, namenili za preteklo zgodbo, kot je plačilo FURS-u za neplačane prispevke ob izvajanju dodatnega programa leta 2011, poplačilo premalo izplačanih plač zaposlenih ob prevedbi leta 2008, za odplačevanje kredita iz leta 2013 ... Trenuten dolg do dobaviteljev znaša 3,3 milijona evrov, to pomeni, da bi več kot polovico tega lahko poplačali, če ne bi imeli teh stvari za nazaj. Letošnjo likvidnost bremenijo tudi dejstva, da smo se prijavili na dodatne programe države in skozi to dobili dodatnih dvesto operacij, ki smo jih večino že naredili, plačane pa bomo dobili šele marca 2017. Skupaj gre za 589 tisoč evrov. Tudi desetodstotno preseganje programa, ki ga izvajamo na prospektivnih operacijah, v višini 330 tisoč evrov, bo plačano šele marca. Tako se dnevno usklajujemo z dobavitelji, da nam ne ustavijo dobav. Ob tem je urgentni center pospešil regionalizacijo bolnišnice. Tako vse več pacientov prihaja s spodnje Gorenjske in tudi zato smo presegli število opravljenih CT-preiskav, ultrazvokov in rentgenskih klasičnih preiskav. Naredili smo jih za štirinajst mesecev, plačanih pa bomo dobili za dvanajst mesecev. Stroški torej nastajajo, ker zdravimo ljudi, prilivi pa temu ne sledijo.«

Eden od pomembnejših projektov je projekt za skrajševanje čakalnih vrst. Kako poteka?

»K skrajševanju čakalnih vrst smo pristopili z več

vidikov. Tako smo uvedli nacionalnega koordinatorja, ki skrbi za to, da pacienti na preiskave, kjer so pri nas dolge čakalne dobe, preusmeri v centre s krajšo čakalno dobo. Letos smo denimo na ta način preusmerili 48 pacientov v drug center na CT glave. Koordinator sicer ni skrajšal čakalnih vrst v državi, je pa prepričan, da bi bile nekje te nedopustno dolge. Naslednji korak bi moral biti nacionalni koordinator na minus prvo potenco. To pomeni, da bi, namesto da bi pacienta poslali drugam, prejeli del programa, ki bi moral biti nerazporejen, in bi se v drugi polovici leta razporedil tja, kjer imajo predolgo čakalno vrsto. Tako ne bi pacienti hodili na drug konec Slovenije na preiskave, temveč bi denar sledil pacientom. Za skrajševanje čakalnih vrst je zelo pomembno tudi uvajanje integrirane zdravstvene oskrbe. Tako smo pri nas kot prvi uvedli paliativni tim, s čimer smo prihranili med petsto in tisoč hospitalizacij, saj te paciente obravnavamo doma, ob pomoči svojcev. Eden od ukrepov za skrajševanje čakalnih vrst pa je tudi prenašanje nekaterih pristojnosti na diplomirane medicinske sestre, tako diplomirane babice zdrave nosečnice obravnavajo v babiški ambulanti, diplomirane medicinske sestre vodijo kronične rane, letos pa nanje prenašamo tudi obremenitvena testiranja in antikoagulantno ambulanto.«

Novost je tudi vzpostavitev konzultacije med osebnim zdravnikom in specialistom ...

»E-konzultacija je novost, ki bo prav tako pripomogla k skrajševanju čakalnih vrst. Deluje tako, da zdravnik splošne prakse, ki ima denimo pred sabo pacienta za EKG, skenira ta EKG, ga pripne e-napotnici in ga pošlje lokalnemu specialistu kardiologu v pregled z vprašanjem, ali pacient mora takoj naprej na preiskavo, ali preiskavo sploh potrebuje ... V 48 urah specialist odgovori in osebni zdravnik dobi odgovor, zato pacientu ni treba na Jesenice, kar zagotovo skrajšuje čakalne vrste. Po slabih dveh mesecih uporabe e-napotnice ugotovljamo, da imamo največ e-konzultacij na področju internistike oziroma kroničnih bolnikov in nevrologije.«

Ali se tudi v vaši bolnišnici dogajajo kakšni telefonski klici za »preskok« čakalne vrste?

»Klice prestrašenih ali obupanih pacientov zaradi dolgih čakalnih vrst prejemamo vsak dan. Običajno pacient na ta način skuša predstaviti skrb nad tem, da bo pravi čas dobil tisto, kar potrebuje. Včasih pa so to tudi klici, ki bolj spominjajo na grožnje in verbalno nasilje. V naši bolnišnici vse to razumemo in paciente usmerimo k splošnim zdravnikom oziroma predlagamo, da obiščejo dežurnega zdravnika ali urgentni center, če menijo, da

je potrebna takojšnja nadaljnja obravnava. Sicer pa smo že v začetku leta pristopili h kompletni prenovi čakalnih vrst in čakalnih knjig ravno zaradi potrebe po standardizaciji teh procesov. S prehodom na digitalno vodenje knjig zapiramo vrata, da bi kdorkoli lahko preskokoval vrste. Tako se ne bi smelo dogajati, da kdorkoli preskoči čakalno vrsto, to obsojamo in bi tudi sankcionirali, če bi se zgodilo.«

Uvedli ste tudi vrstomate, kako so novost sprejeli zlasti starejši pacienti?

»Vrstomate uvajamo postopoma, ambulanto za ambulanto, po dobrem mesecu delovanja pa ugotovljamo, da se na ta način vpiše od 70 do 80 odstotkov pacientov. Rezultat je večje zadovoljstvo pacientov, saj jim ni treba več čakati na sprejemnem okencu za vpis, v čakalnicah pa je dovolj stolov, saj pacienti vedo, da bodo na vrsti ob tisti uri, ko so naročeni. Vsaj pol leta bomo zagotavljali tudi pomoč študentov pri vrstomatih. Ob tem pa bi rad omenil še nekaj: dnevno na preiskave ne pride tudi do 25 odstotkov pacientov. Zato smo uvedli SMS-obveščanje in e-obveščanje, za kar potrebujemo pravilne telefonske številke in e-naslove pacienta, da ga opomnimo, da je čez tri dni naročen na preiskavo.«

Veliko razburjenja v javnosti so nedavno povzročila razkritja RTV Slovenija, da nekatere bolnišnice močno preplačujejo medicinske pripomočke. Splošna bolnišnica Jesenice, kot kažejo zbrani podatki, v nekaterih delih, denimo za umetne kolke, plačuje najnižje cene. Kako komentirate razkritja?

»V naši bolnišnici smo ob vsakem javnem razpisu dosežene cene že prej primerjali z vsaj štirimi drugimi bolnišnicami, tako da so nam bile cene v drugih bolnišnicah znane in nas objavljene stvari niso presenetile. V vodstvu bolnišnice smo se pred samo oddajo na RTV srečali z določenimi pritiski, vezanimi na objavljene podatke. A z imenovanjem na mesto direktorja nisem dobil samo pooblastil, ampak tudi odgovornost, da delam transparentno, odgovorno in v korist ljudi. Zato takim pritiskom nismo popustili.«

»Klice prestrašenih ali obupanih pacientov zaradi dolgih čakalnih vrst prejemamo vsak dan. Običajno pacient na ta način skuša predstaviti skrb nad tem, da bo pravi čas dobil tisto, kar potrebuje. Včasih pa so to tudi klici, ki bolj spominjajo na grožnje in verbalno nasilje.«

Zanimivosti

Lepa starost v domu upokoјencev

Zakonca Janja in Dušan Bajda sta se pred poldrugim letom odločila, da se bosta preselila v dom upokoјencev, kjer sta na neki način na novo zaživela ...

URŠA PETERNEL

»Svoj priimeksi mi podaril, ko sva stopila pred oltar. S ponosom sem ga vsa leta nosila, v visoki starosti je to božji dar ...« Tako se glasi odlomek iz pesmi, ki jo je možu Dušanu namenila Janja Bajda, 87-letna gospa, ki je pred kratkim s pomočjo vnukinje Barbare izdala svojo prvo knjigo pesmi z naslovom Kam grem. Zakonca Bajda sta vse življenje, vseh skupnih 67 let, živele v Kranju, zadnje poldruge leto pa je njun prijazen dom garsonjera v petem nadstropju Doma upokoјencev dr. Janka Benedika v Radovljici. Na hodniku pred vrati že cveti božična zvezda, skozi okna se odpira čudovit razgled na Stol in na Triglav ...

Da se preselita v dom, sta se odločila kar hitro, saj so prišla leta, gospod Bajda jih bo kmalu dopolnil 94, začeli so se vrstiti padci in zlomi in ugotovila sta, da ne zmoreta več živeti samostojno. Tako sta se 19. maja lani preselila v Radovljico in na neki način na novo zaživela. Gospa

Janja in Dušan Bajda sta skupaj že sedeminšestdeset let, zadnje poldruge leto pa je njun dom garsonjera v petem nadstropju Doma upokoјencev dr. Janka Benedika v Radovljici.

Janja se je takoj vključila v domske dejavnosti, k telovadbi, pevskega zboru, obiskuje najrazličnejše delavnice, od risanja, izdelovanja kolažev do delavnice izdelovanja naravne kozmetike. Kot osnovnošolska učiteljica nemščine in angleščine (leta 1976 je diplomirala na pedagoški akademiji) pa

je znova odkrila tudi svojo strast do poučevanja. Tako je začela stanovalce doma poučevati nemščino, česar se je lotila z vso natančnostjo in skrbnostjo odlične učiteljice. Tako za vsako uro pouka napiše priprave, učenci (predvsem učenke) pa nato snov do naslednje ure prepisejo. Poudarek daje predvsem

učenju nemške slovnice, ki je osnova za vse ostalo.

Poleg tega pa je gospa Janja začela pisati pesmi, ki so nedavno ugledale luč sveta tudi v knjigi z naslovom Kam grem. V njej so zbrane pesmi, ki so nastale v zadnjem času. »Že prej sem včasih napisala kakšno pesmico, tudi kakšno pismo

otrokom, če me je kaj bolelo ali žulilo ... Pa kakšno trapasto sem včasih napisala, recimo tisto, kako sva čuvala morskega prašička od vnukinje ... V knjigi so pa zbrane različne pesmi, ena je namenjena sinu, ena hčerki, nekaj vnukom, sestram, možu ... Nekaj se zgodi, nekaj se me dotakne in ponoči, če ne morem spati, vstanem in si zapišem. Zjutraj grem pa to potem napisat na računalnik,« pripoveduje. Tudi dela z računalnikom se je začela učiti v domu, saj ga prej ni nikoli uporabljala. »Če te nekaj veseli, nisi nikoli prestar!« pravi. Tako že nastajajo nove pesmi, ki jih predstavlja tudi v domskem glasilu in na različnih prireditvah. A kot pravi, ima za recitiranje nekoliko slaboten glas, zato ji je ljubše, če jih recitira kdo drug. »Še bom pisala, ne vem pa, koliko bo še časa in življenja ...« ob tem dodaja gospa Janja, ki je sicer Jeseničanka, Černetova s Tomšičeve.

Tudi gospod Dušan se v novem domu dobro počuti.

Po rodu je Ljubljančan, med drugo svetovno vojno pa je izkusil grozote kar treh taborišč. Potem je bil dolga leta zaposlen na zavodu za pokojninsko zavarovanje, kjer je bil vodja oddelka za obračun pokojnin. »Tudi meni je obračunaval pokojnino!« se pošali soproga Janja. V slogi živita že neverjetnih 67 let. Spoznala sta se na koncertu v Postojnski jami in »kot je bil lep začetek, je lep tudi konec«, poetično pravi gospa Janja. »Saj sva včasih zobe grizla, a brez potrpežljivosti in razumevanja ne gre!« Tudi gospod Dušan se, kot mu zdravje dopušča, udeležuje domskih dejavnosti, hodi k telovadbi in k petju. »Ko je mož polomil kolk in roko, sva takoj dobila vso pomoč, zdravnika, rešilni avto ... Tu v domu je vse na enem mestu, imava skuhanu, res nama nič ne manjka!« dodaja gospa Janja. Obiskujejo ju tudi sorodniki, najbolj pogosto sin Iztok, ki živi v Ljubljani, pa tudi hči Irena, ki živi na Goričkem, vnuki in pravniki, sestra, nečaki ...

Na roke prepisala Sveto pismo

Na Teološki fakulteti so v okviru tedna univerze predstavili javnosti na roko prepisano Sveto pismo študentke Lucije Rožman iz Predoselj.

JOŽE KOŠNJEK

Sredina predstavitev monografij, znanstvenih publikacij in priročnikov, ki so jih v Sloveniji ali v tujini izdali na Teološki fakulteti v Ljubljani zaposleni predavatelji, je bila nekaj posebnega. Na njej so prvič pokazali javnosti Sveto pismo, ki ga je na roko prepisala študentka 4. letnika enovitega

magistrskega študija na Teološki fakulteti Lucija Rožman iz Predoselj. Lastnoročno prepisano Sveto pismo je bilo njeno darilo bratu Bernardu, ki je v začetku julija daroval novo mašo.

Lucija, ki deluje kar pretirano skromno in o svojem enkratnem dejanju do srede ni želela govoriti v javnosti, je povedala, da se ji je Sveto pismo približalo na način,

ki ji je zelo ljubeč in domač: preko peresa, papirja in barve. »Beseda pisma je nagovorila za duhovniški poklic tudi mojega brata Bernarda. Njegov odgovor na Gospodov klic zelo občudujem in spoštujem. Zato sem tudi sama želela narediti nekaj, kar bi ga vedno spominjalo, da ga podpiram pri tej odločitvi, mu stojim ob strani in da se v tem poslanstvu nima ničesar bati,« je o razlogih, zakaj se je lotila prepisovanja Svetega pisma, povedala Lucija. »Zame je to knjiga življenja, ki daje upanje vsem, ki jo vzamejo v roke, in na svoj način vzpostavlja osebni odnos z Bogom. V njej sem znova in znova odkrivala lepoto stvarstva, življenja, najrazličnejših odnosov, darovanja, vere, uresničitev človeka v določenem poslanstvu in predvsem lepoto ljubezni. Zaradi teh

Lucija Rožman iz Predoselj (druga z leve) z mamo Ano, sestro Urško Lampret in očetom Janezom pred prepisanim Svetim pismom

stvari sem jo želela prepisati, saj ni popolnejše knjige za življenje. Ideja in prepisovanje sta bila zame velika milost. Morda je bilo to večje darilo zame kot za brata, saj sem prejela popotnico za vse življenje.«

Poldruge leto bogatega življenja

Lucija je začela Sveto pismo prepisovati 5. decembra leta 2014. Prepisovala ga je leto in pol, do bratove nove maše. »To je bil čas

vsebinsko najbolj bogatega življenja. Zaspala in vstala sem z mislijo na Sveto pismo. Prepisovanje ni bilo le tehnična zadeva, ampak sem morala biti celostno vključena v to. Prostor, mir, pravo razpoloženje ter navdih so bili pomemben del naloge. V srcu sem bila mirna. Spoznavala sem, da šele potem, ko se daruješ za nekoga, dobi delo smisel in pomen,« je povedala Lucija, ki ji je uspelo pred bratom skriti svoje delo. Na vrata svoje sobe, ki je poleg njegove, je pritrdila

napis: Preden vstopiš, potrka! Le redko si je vzela čas, da je šla z Bernardom v hribe ali na tek. Znova in znova se je izgovarjala, da je zaposlena z nekim projektom. Brat ji je v šali dejal, da je to gotovo projekt Sitna baba. Če mi je želel kaj povedati, je kar pod vrata potisnil listek s sporočilom. Tako je bilo do nove maše. »Sprva sploh ni dojel, kaj sem mu podarila. Ko je prišel do resnice, je bil močno ganjen, presunjen, s solzami v očeh. Zame je bilo to največje darilo,« pove Lucija.

»Morda priprave na to delo segajo v drugi razred osnovne šole, ko sem začela prepisovati Sveto pismo, a nisem prišla daleč. Vendar je bilo takrat posejano seme,« je povedala Lucija in dodala še dve zanimivosti. Navdih za emblem je dobila na pokrovu kanalizacije, na katerem so trije krogi, in ti v emblemu predstavljajo Sveto Trojico, v sredino pa je namestila srce, ki predstavlja Božjo ljubezen, ter grški črki alfa in omega. Knjižni trakci so beli, modri in rdeči. To so barve slovenske zastave pa tudi barve Svetega Duha, človeka in Boga.

Na robu

Ljubezen, ki se je je treba bati, 1. del

Odvisnosti

MILENA MIKLAČIČ

usode

Malo za šalo, malo zares ugotavljam, da je bilo ljubezensko življenje naših mam in babic veliko preprostejše, kot si lahko mislimo. V življenju so svoje srce podarile kvečjemu enkrat, morada dvakrat. Kar je bilo več, je bilo že 'častna izjema'. Danes so te številke višje in bolj raznolike. Včasih so ženske točno vedele, kaj hočejo: moža, dom, otroke, doživeti poroko vnuka in dočakati smrt, ki ne bo bolela. Danes njihove želje zvenijo staromodno in nemalokrat vzbujajo salve smeha.

Brigita, s katero sem se letos srečala že večkrat, se je razšla s partnerjem. Z njim ima tudi dveletno hčerko.

Na vprašanje, zakaj sta sploh zaživela skupaj, ne najde pravega odgovora. Enkrat trdi, da zaradi finančne stiske, drugič zaradi ljubezni, tretjič pa pravi, da zato, ker so jo doma prisilili. Da pa je ob partnerju doživljala bolj malo ljubezni, zgolj nasilje, dokazujejo buške, dvanaest šivov na licu, razbita arkada, natrgano uho. Najbolj žalostno je bilo, da se je znašal nad njo v treznem stanju. Pri polni zavesti torej. Udarci so padali, če je bila tiho ali če se je branila. Kadarkoli.

»Nekoč sem šla po pomoč na Center za socialno delo. Gospa, s katero sem govorila, me je začela prepričevati, da je Tine takšen zato, ker je bil verjetno tudi sam deležen nasilja v otroštvu. Pa ni res! Odraščal je v krasni družini, ima še brata in sestro, ki sta 'normalna'. Ko sem videla, da sva obstali vsaka na svojem bregu, sem vstala in šla domov. Sit pač ne razume lačnega! Nekoč je Tine odprl plin pri štedilniku. Ko sem vstopila v kuhinjo, mi je ukazal, naj mu skuham kavo. Vohala sem, da je nekaj narobe, otrpnila sem od strahu, saj me je nepremično gledal v oči, kot bi me hotel uročiti. Na srečo mu je zazvonil mobilni telefon, da sem stekla proti oknu in ga na stežaj odprla. Pozneje sem izvedela, da

je takrat že imel neko drugo žensko. Mene se je hotel na lep način znebiti. Ker tista druga ni mogla imeti otrok, je načrtoval, da bi hčerko, ko bi se mene znebil, odpeljal s seboj. Čez nekaj časa se je s to žensko spril in postal do mene malo boljši. Verjela sem mu, da me ne bo več tepel. Privolila sem celo, da bi imela še enega otroka. Zanj sva se trudila dva ali tri mesece, a brezuspešno. Spet me je začel maltretirati, da na skrivaj jemljem kontracepcijske tablete. Preobrnil je spalnico, premetal omare, izpraznil torbico. Ker ni ničesar našel, me je grobo udaril. Z glavo sem udarila ob radiator, zameglilo se mi je, omedlela sem. Počakal je, da sem prišla k sebi, potem pa me je začel siliti, naj mu sama povem, kje skrivam tablete, drugače me bo zbil do smrti. Iz ušesa sem začela krvaveti, tega se je malo ustrašil. Med preklinjanjem je poklical na reševalno. V bolnišnici sem ostala teden dni, v tem času me ni niti enkrat obiskal. Hčerko je odpeljal k svoji mami, na vhodnih vratih v stanovanju pa je zamenjal ključavnico. Ko me je tast pripeljal domov, nisem mogla vstopiti. Na hodniku me je ustavila soseda in se čudila, da me vidi. Povedala mi je, da je Tine, medtem ko me ni

bilo, pripeljal drugo. Tast, ki jo je poslušal, je postal bled kot stena. Začel se mi je opravičevati, a ga nisem poslušala. Prosila sem ga le, da mi pomaga najti drugo stanovanje. Za nekaj časa sem se potem preselila k tASTU in tašči. Ni mi bilo hudega. Zame in za hčerko sta zgledno skrbeli. Bila sem še na bolniški, ker sem imela vrtoglavice. Nista dovolila, da bi se pri-taknila kakršnegakoli dela. Stregla sta mi, da mi bolj ne bi mogla. Tašča je kar naprej jokala in tarnala, da jo bo sin, moj partner, spravil v grob. Pa sem ji rekla, da to ne bo držalo. Da je še nikoli ni udaril. Moje besede ji niso bile všeč, a ni bila jezna name. Tast mi je našel stanovanje v bloku, ki je stal v neposredni bližini. Dejal je, da mi bosta z ženo lahko pomagala pri varstvu hčerke. Ponudil mi je tudi sedem tisoč evrov, da si bom lahko opremila stanovanje. Bila sem mu zelo hvaležna, čeprav mu tega nisem znala pokazati. Preveč jeze je bilo v meni,« opisuje svojo kalvarijo Brigita.

Denar ji je zelo prav prišel. Z bolniško, ki je znala malo manj kot šeststo evrov, si ni mogla dosti pomagati. Na različnih razprodajah je našla pohištvo, ki ji je bilo zelo všeč. Odločila se je, da bo spala na kavču v dnevni, spalnico pa je preuredila za hčerko. Tašča je prinesla veliko igrac, tudi oblačila, saj sta bili brez vsega. Brigita si ni mogla kaj, da ne bi občasno zavila na drugi konec mesta, kjer je živel Tine s svojo novo partnerico. V bližini vhoda v blok je stala

toliko časa, dokler ju ni zagledala. Držala sta se za roke, se na cesti objemala in poljubljala. Ob tem ji je srce umiralo od žalosti in ljubosumja. Na vse udarce in prepire je pozabila, želela si je le, da bi bila ona na mestu te ženske.

»Zakaj sem bila tako nes-pametna, ne znam razložiti. Zdi se mi, da sem bila vanj še zmeraj na smrt zaljubljena, zato sem vse, kar je bilo slabo, odrivala stran. Pri njegovih prijateljih sem izvohala Tinetovo novo mobilno številko. Začela sem mu pisati SMS-sporočila in ga prositi, naj se vrne k meni in hčerki. Če mu je, seveda, še kaj za naju. Spominjam se, bil je torek, ko je res prišel. Vsa vesela sem mu odprla vrata. Ni bil sam. Z njim je bila tudi ona. Stopil je čez prag, me prijel za jopico ter odri-nil od sebe z besedami, da me bo naslednjič ubil, če ga ne pustim pri miru. Takrat pa se oglašila tista ženska in mu reče, da bi bilo brez pomena čakati, da me lahko ubije kar takoj. Ležala sem na tleh, ponižana, pre-tepena, hčerka je jokala zra-ven mene in prosila očeta, naj me pusti pri miru. Tine jo je vzel v naročje in stisnil k sebi. Pa se ga je mala ote-pala, kot bi bil kužen. Postavil jo je na tla ter zagrozil še njej: 'Ej, mala, a hočeš tudi ti batine?' Končno sta odšla, mene pa je bilo sram, da me bolj ni moglo biti. Čisto nikomur se nisem mogla pritožiti. Na kolenih sem ga – in to sama – prosila, naj me natepe. Pa me je tudi ubogal. Vseeno sem zvečer, ko sem šla spat, legla k

hčerki. Stisnila sem jo k sebi in medtem ko me je božala po laseh, sem mislila, da me boža Tine. Potem je bilo konec bolniške, spet sem morala iti v službo. Delala sem kot prodajalka, delo je bilo zelo naporno. Počutila sem se kot številka. V treh mesecih kar me ni bilo v službo, se je vse spremenilo. In to na slabše. Med tem smo dobili šefico, ki je bila živ hudič. Če ji ni bilo kaj prav, je grozila, da me bo vrgla na cesto. Šla mi je na živce tudi zato, ker je nosila podobne hlače z leopardjim vzorcem kot ženska, ki me je izpodrinila pri Tinetu. Šele čez čas sem izvedela, da jo delajo živčno bitke, ki jih bije s svojim nekdanjim partnerjem. Z njo se je tožaril zaradi otrok. Na vse možne načine je dokazoval na sodišču, da ni primer-na mama. Ko sem to izvedela, se mi je začela smiliti. Potem je imela ena od kolegic rojstni dan in smo šle v bližnji bife na kavo. Beseda je dala besedo in skozi pogovor smo ugotovile, da ima vsaka od nas doma kakšno 'sranje'. Če ne s partnerjem, pa s 'ta starimi'. Neka malo starejša sodelavka je sicer imela dobrega moža, a problematičnega sina. Pustil je šolo, se zakadil, in ker doma ni dobil denarja za mamila, je začel krasti. Potem ko smo se odprle druga drugi, sem se boljše počutila. Nikakor pa mi ni bilo všeč, ker me niso razumele, da si Tineta še zmeraj želim nazaj. Ubogala sem jih le, ko so mi predlagale, naj od njega izterjam preživnino.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Anton Tomaž Linhart – najpomembnejši slovenski preroditelj

PETER COLNAR

Radovljčan Anton Tomaž Linhart je bil prvi izraziti meščan v slovenski kulturi. Avtor prvih slovenskih komedij Županova Micka in Ta veseli dan ali Matiček se ženi se je rodil 11. decembra 1756. Bil je najpomembnejši slovenski preroditelj, svobodomislec in razsvetljenec, ki je pod vplivom prijatelja barona Zoisa gojil izvirno, pri-rejevalsko in prevodno dramatiko.

Po končani jezuitski gimnaziji v Ljubljani je vstopil kot novinec v samostan v Stični. Po dveh letih ga je zapustil in odšel na Dunaj, kjer je poslušal predavanja o finančnih, policijskih in trgovskih vedah in se zanimal predvsem za gledališče. Po vrnitvi v Ljubljano je

bil najprej arhivar pri škofu, kasneje zapisnikar pri kresiji, okrožni šolski komisar in tajnik kranjskega deželnega glavarstva.

Leta 1786 je postal šolski nadzornik v ljubljanskem okrožju. Zavzemal se je

predvsem za ustanavljanje šol. Ob tem je imel velike težave, ker so se morale šole in učitelji vzdrževati iz krajevnih virov. Prizadeti so se temu upirali, starši pa niso hoteli plačevati šolnine. Vseeno mu je uspelo v treh letih

ustanoviti 27 novih podeželskih šol, medtem, ko jih je bilo pred tem samo devet.

Leta 1788 in 1791 je izdal v nemškem jeziku Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije. V slovenščino

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Trziču se je 5. 12. 1867 rodil književnik, pevec in gledališki igralec Ivan Toporiš. Njegov oče je bil kovač Janez Toporiš, mati pa Terezija, rojena Zupan. Že v dijaških letih se je odlikoval kot pevec in igralec. Na svojih službenih mestih je v društvih pospeševal lepo petje.
- Na Spodnjem Jezerskem se je 5. 12. 1901 rodil agronom genetik Janez Zaplotnik. Leta 1928 se je specializiral za selekcijo in žlahtnjenje rastlin na univerzi v Halleju (Nemčija). Preizkušal in odbiral je sorte fižola in drugih vrtnin ter vzgojil več izboljšanih tipov fižola.
- V Podbrezjah se je 8. 12. 1848 rodil misijonar Janez Pavlin. Deloval je med Indijanci na več misijskih postajah, vmes je bil od leta 1877 župnik v Faribaultu.
- Na Šmarjetni gori nad Kranjem se je 9. 12. 1871 rodil filozof Ivan Bernik.

je bila knjiga prevedena šele čez 190 let. Delo velja za največji idejni dosežek slovenskega preroda. Značilna je Linhartova trditev v predgovoru, da zavzemajo Slovani skoraj polovico Evrope in Azije ter tvorijo najmočnejši del prebivalstva Avstrije, ki bi se morala zato, tako kot Rusija, imenovati slovanska država. Slovence je označil za »znaten rod, ki je branil svojo svobodo pod lastnimi vojvodi zoper mogočne Langobarde, Avare in Franke«.

Ta veseli dan ali Matiček se ženi, ki je priredba Beaumarchaisove satire Vese-li dan ali Figarova svatba, je bila tedaj najbolj revolucionarna komedija v svetovni literaturi. Za to so vedeli tudi v Avstriji in ni smela na dunajski oder, smela pa je iziti v knjižni izdaji. Komedija je v knjigi izšla leta 1790, cenzura pa je bila premočna, da bi dovolila tudi uprizoritev na odru, zato so delo lahko uprizorili šele amaterji v Novem mestu po marčni revoluciji 6. in 9. januarja 1848.

Missa criolla

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Peti letni čas, kakor neka-teri pravijo adventu, je po navadi prekratek za vsa načrtovana druženja in brž ko se prazniki zares začnejo, smo že potrebni oddiha. Pri meni je že v navadi, da povabim tri prijateljice na poslušanje Misse criolle argentinskega skladatelja Ariela Ramireza že sredi decembra. Postrežba je preprosta, pijača po navadi dober kuhanček, redkeje grog ali aromatičen čaj. Živahen pogovor o praznovanju, krašenju, klasiki in novih receptih pa utihne natančno za slabe pol urice, kolikor traja Missa criolla, ali tri četrt urice, če je pridružena še Navidad Nuestra/Naš božič argentinskega skladatelja Ariela Ramireza, ki je mašo napisal v letih 1963/64. Če katera od žensk vseeno spregovori, imamo denarne kazni

za kakšen izletek. Ramirezo va maša za dva tenorja, močan mešani zbor, tolkala, klavir in štiri tipične instrumente iz andskih pokrajin, je nastala po 2. vatikanskem koncilu, ki je prenovil potek liturgije, uvedel bogoslužje v domačem jeziku in vzel latinščini prevlado. Ramirez je združil dvoje, kastiljščino in prvinske ritme gorjanskih gaučov in kreolov. Maša, ki je skrivnostna in radostna obenem, je bila ob prvem posnetku na kaseti 1968 – le 2000 izvodov – v enem dnevu razgrabljena. Ramirez, katerega skladateljski opus je izredno bogat, je 1981 napisal še Mašo za mir in pravičnost. Missa criolla je znana v več izvedbah, pojejo jo tudi trije svetovno znani pevci, José Carreras, Plácido Domingo in Mercedes Sosa. Plošček za darilo, za katerim je vredno pobrskati ... Prigrizek pa za enkratno uporabo, piščančje perutničke, servirane na krešinih kalčkih, kroglice iz kozjega sira na žlicah iz kitajskega porcelana, polmesci pa kot zloženi metuljčki – po dva in dva, s tipalkami iz drobnjaka.

Piščančje perutničke z medom

Za 6 oseb potrebujemo: 10 cl tekočega medu, sok 1 limone, 2 žlici sojine omake, 2 žlici omake za žar, 1 žlica karija v prahu, 1 žličko zmlate kumine. Dobro zmešamo vse sestavine v marinado, mariniramo krilca v njej dve uri in

pečemo v pečici, ogreti na 200°, 20 minut. Postrežemo vroče ali toplo.

Lešnikove kroglice s kozjim sirom

Za 6 oseb potrebujemo: 150 g svežega kozjega sira, 30 g sveže nastrganega parmezana, 1 žlico nasekljane šalotke, 1 žlico rozin, poper po okusu, 75 g olupljenih lešnikov, 1 rumenjak.

Kozji sir zdrobimo z vilicami, lešnike popražimo na suho in jih ohlajene sesekljamo. Zmešamo sira, šalotko in rozine. Popramo po okusu. Oblikujemo kroglice in jih povaljamo v lešnikih. Natakemo na okrasni zobotrebec in hranimo na hladnem, dokler ne ponudimo.

Polmesci z roquefortom

Za 6 oseb potrebujemo: 100 g roqueforta, 1 olupljeno in razpeščičeno hruško, 300–350 g listnatega testa

Roquefort rahlo raztopimo v mikrovalovni pečici in vmešamo z na drobne koščke narezano hruško. Razvaljamo testo in izrežemo kroge s premerom 9 cm. Na sredino damo žličko nadeva, zapognemo testo, da dobimo polmeseč, in robove enakomerno dobro stisnemo z majhnimi vilicami. Razžvrkljamo rumenjak z žličko mleka in premažemo polmesece. Pečemo v pečici, ogreti na 200°, 10 minut oziroma dokler polmesci niso zlato rjavo zapečeni.

Vaš razgled

Zgornja fotografija prikazuje opustošenje, ki ga je nad Dovjem povzročil lubadar. Takšnih prizorov bo v prihodnjih letih še več, opozarjajo gozdarji, saj so zaradi napada lubadarja na Zgornjem Gorenjskem letos nastale gole gozdne površine v velikosti petih Blejskih ali dveh Bohinjskih jezer. Še pred nekaj leti si niso mogli predstavljati, da je kaj takega sploh mogoče, zato vse glasneje opozarjajo na izredno stanje. Če se v kmetijstvu kolobar obrne v enem letu, se v gozdovih v stotih letih. Ja, toliko časa bo potrebnega, da bodo na golih pobočjih nad Dovjem znova uspevale velike, košate smreke. A. Š. / Foto: Tina Dokl

Časovni stroj se je zavrtel in izvrgel podatke, da je tržiški Peko v svojih najboljših časih zaposloval okoli pet tisoč ljudi. Imeli so tovarniško ambulanto pa ozimnico so dobili delavci, bili so sindikalni izleti in seveda se je Pekov kakovostni čevelj takoj prepoznal. Ampak tako kot plakat na sliki je to samo še nostalgija, od katere se (žal) ne da živeti, Peko pa (raz)prodajajo po kvadratnih (centi)metrih. S. K. / Foto: Tina Dokl

Nove knjige (359)

Še vedno na prepihu

MIHA NAGLIČ

»Oče, ki je bil bolj šaljivega značaja, je pripovedoval strašno veliko zgodb z zvezami z duhovniki. Recimo, tako je prikazoval mežnarja kot človeka, ki se je vedno znašel ob kakšnih dogodkih, če je prišlo med njim in duhovnikom do konflikta. Tako je župnik imel v cerkvi pridigo, da vsak, kdor daruje Bogu, da mu bo deseterno povrnjeno. In mežnar je imel samo eno kravo in je po končani pridigi šel k duhovniku in mu pripeljal tisto kravo: 'Veste, jest bom za Cerku in za Boga daroval še to kravo, ki jo imam.' No in čez nekaj časa, ko je bla tista krava v župnijskem hlevu, je ta krava, ki se je gonila, ko so jo gnali pit, je namesto v

farovski hlev, zavila nazaj u mežnarjevega. Potem je za kravo šel še bik, ki so ga imeli, in vsa živina, mežnar je hlev zaprl in živino obdržal. In je pršu župnik do njega in mu rekel: 'No, kako, a boš to živino zdej dal nazaj, al kej?' 'Ja gospod, sej ste pridigau, da kar se daruje Bogu, da je potem desetkratno povrnjeno!'« (Str. 335–336)

To je le ena od 705 folklornih pripovedi, zbranih v tej knjigi. Njen avtor, ki živi v Logatcu in je doktor etnologije, poznamo pa ga tudi kot novinarja Radia Slovenija, ji je dal naslov Še vedno na prepihu. In podnaslov Pripovedi iz dežele med Logatcem in Črnim Vrhom, Uncem in Rovtami. Ta dežela je res »prepišna«, leži ob nekdanji glavni povezavi med

Dunajem in Trstom, danes je del širše evropske relacije Barcelona–Kijev. Tu so bile doma dejavnosti, značilne za prepišna in mejna območja: kontrabant, furmanstvo, promet nasploh ... In tu je bilo zmeraj dosti »znajdenih« posameznikov, kakršna sta prototipski kontrabantar Martin Krpan ali pa mežnar iz gornje pripovedi. Hkrati je to območje del slovenske Rovtarije, pokrajine med Škofjo Loko, Tolminom in Logatcem. V njej se govorijo rovtarska narečja (mednje še sodi tudi logaški govor), nastala pa je rovtarski način kolonizacije – tako da so si prvi kolonizatorji izkrcili vsak svoj rovt (nemško das Reut) sredi gozda. No, tisti, ki so se znašli ob glavnih komunikacijah, so

seveda postali manj »rovtarski« in bolj svetovljanski od teh, ki so ostali v bolj odmaknjenih krajih ... Knjiga ima kar šest strokovnih uvodov in enajst razdelkov pripovedi z naslovi: Pravljice, Bajčne, Strašljive, Razlagalne, Legendne, Zgodovinske, Roparske, Socialne, Etnološke, Anekdote, Šaljive. Trobičovo delo sodi v zbirko Glasovi, ki jo je že leta 1988 zasnovala Žirovka ddr. Marija Stanonik in šteje že 46 knjig. Res pravo bogastvo slovenskih glasov!

Milan Trobič, Še vedno na prepihu, Založba ZRC, Ljubljana, 2016, 380 strani, 20 evrov, zalozba.zrc-sazu.si

razvedrilo

GG

NA OBRAZ VEDNO NARIŠE ŠIROK NASMEH

Prestižno nagrado Franeta Milčinskega - Ježka je letos prejela znana in povsod priljubljena pisateljica, dramatičarka, publicistka, televizijska voditeljica in igralka Desa Muck.

Samo Lesjak

Le kdo ne pozna Franeta Milčinskega - Ježka, enega naših najbolj vsestranskih umetnikov prejšnjega stoletja, hudomušnega komika in pronicljivega satirika, večnega 'žalostnega klovna', ki je bil vedno korak ali dva pred vsemi. Prav v njegovo čast in spomin RTV Slovenija že 28 let podeljuje nagrado za posebne dosežke na področju žlahtnega humorja in satire oziroma za izvirne dosežke v zvrsteh ustvarjalnosti, ki sledijo tradiciji Ježkovega duha.

Letošnji Ježkovi nagrajenki Desi Muck priznanja niso nič tujega, saj je za svoje delo prejela že ničkoliko nagrad, za literarno ustvarjanje nagrado večernica, Levstikovo nagrado in častno plaketo IBBY, za televizijsko delo viktorja, za filmsko vesno ... "Vsake izmed nagrad sem vesela, pa vendar sem si prav Ježkove potihoma najbolj želela, tako zaradi Ježkove osebnosti in neminljive inspiracije kot tudi zaradi spoštovanja do kroga prejšnjih prejemnikov te nagrade," je ganjena dejala Desa Muck na slavnostni prireditvi, ki je pred kamerami potekala v studiu RTV Slovenija. Mnogi izmed prejšnjih nagrajencev, denimo Adi Smolar, Sašo Hribar, Toni Gašperič in Tone Fornezzi - Tof, so se kot gostje udeležili prireditve in osebno čestitali nagrajenki, Mojmir Sepe, Jure Ivanušič in Tilen Artač pa so tudi nastopili.

Letošnja Ježkova nagrajenka Desa Muck v družbi svojih upravičeno ponosnih hčera / Foto: Andrej Tarfila

Sedemčlanska žirija pod vodstvom predsednika, režiserja Mirana Zupaniča, je letošnjo Ježkovo nagrado podelila v prave roke. S svojim

večdesetletnim ustvarjanjem je namreč Desa Muck pustila neizbrisni pečat v slovenskem literarnem, gledališkem, filmskem in širšem

medijskem prostoru. Je avtorica več kot petdesetih priljubljenih in nagrajenih literarnih del za otroke, mladi in odrasle. V svoji literaturi, ki je po priljubljenosti na samem vrhu, se loteva aktualnih, pogosto še vedno tabuiziranih tem, kot so droge, spolnost ali popolnost, pri čemer je vedno duhovita in polna empatije. To so tudi sicer značilnosti njenega ustvarjanja, naj gre za kolumne v različnih časopisih in revijah ali za obsežno sodelovanje z gledališčem – v predstavah po svojih tekstih je pogosto tudi zaigrala. S televizijo in radijem je začela sodelovati v osemdesetih, že na začetku udarno kot voditeljica Videogodbe

Voditelj razvedrilnih oddaj Mario Galunič je svoji prijateljici Desi namenil obilo komplimentov, katerim je pritrnila tudi voditeljica prireditve Bernarda Žarn. / Foto: Andrej Tarfila

'Kako sva si različna ...': simpatični pevski duet Klemen in Anika Horvat / Foto: Andrej Tarfila

in pozneje kulturnega Periskopa. Od devetdesetih let dalje si malega ekrana ni mogloče zamišljati brez humoristke Dese v nedeljskih večernih oddajah Zoom, Mario in Spet doma. Zaradi njene žlahtnega humorja jo k sodelovanju vabijo režiserji televizijskih oddaj, nastopila pa je tudi v dvajsetih filmih in televizijskih serijah. "Njeno delo je aktualno, ostro, pogosto neprizanesljivo, vedno pa prežeto s človečnostjo in izvirnim smislom za humor, ki je prefinjen in

udaren pri obravnavi vsakdanjih življenjskih situacij ter pogumen in luciden kot komentar nesmislov naše družbe in časa," so zapisali v strokovni oceni, s katero se moramo strinjati.

Prireditve je povezovala Bernarda Žarn, za prijetno glasbeno vzdušje so poskrbeli člani Big Band RTV Slovenija pod vodstvom dirigenta Patrika Grebla z glasbenimi gosti, posnetek pa bo na ogled v soboto, 10. decembra, ob 11. uri na 1. programu TV Slovenija.

PODARITE
NEPOZABNE TRENUTKE.
DARILNA KARTICA
CINEPLEXX.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Poravnali boste stare dolgove. Dober občutek vas bo motiviral na celi črti. Polni energije se boste podali novim zmagam naproti. V ljubezni boste sprva skeptični, a na koncu vas le premaga radovednost. Čaka vas lep konec tedna.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Ves teden boste prekipevali od pozitivne energije, ki jo boste prenašali na vse, ki bodo v vaši bližini. Za izvor dobre volje boste vedeli vi pa tudi nekdo drug. Ljubezen, ki jo boste občutili, je lahko trajna, če boste le hoteli. Presenečenje.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

V vaši glavi se vedno pojavljajo nove in nove ideje. Tudi če ni vedno realizacije. Zaradi tega se ne obremenjujete, ampak greste dalje. Vaša edina napaka je (in bo žal vedno ostala), da se ne znate sprostiti in popolnoma uživati vsakega dne.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Pred vami je veliko različnega dela, in ker ste včasih kar preveč odgovorna oseba, se boste maksimalno trudili, da se vse uspešno opravi. Šele ob koncu tedna si boste lahko privoščili nekaj minut samo zase in jih seveda dobro izkoristili.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Zaradi preobremenjenosti boste začasno izgubili nadzor nad situacijo. Zato boste nekaj časa stali na mrtvi točki in nič se vam ne bo dalo dopovedati. Šele novice ob koncu tedna vas bodo sprostile in spet bo vse v redu ter prav.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Vsega naenkrat ne morete imeti, begali boste od ene do druge strani in se na vse možne načine skušali pravilno odločiti. Če boste čisto tihi, boste za en sam trenutek slišali glas srca. Ta vas bo usmeril in pripeljal do zelenega cilja.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Vaše ambicije bodo v tem tednu na najnižji točki. Spособni boste le razmišljati, kaj bi bilo, če bi bilo, ničesar pa tudi narediti. Prijateljski pogovor vas bo najprej razjezil in spravil v slabo voljo, a kasneje boste prišli do pametnega zaključka.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Sreča je, le vedno je niste sposobni videti in ne občutiti. Izkušnja, ki je pred vami, vas bo naučila uživati v vsakodnevnih drobnih stvareh. Kar pa se tiče uradnih zadev, vas bo najprej presenetilo pismo, nato pa še nepričakovani obisk.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

V ljubezni pričakujte pozitivne spremembe. Že kar nekaj časa ste bili čustveno v neravnovesju, saj niste nikakor vedeli, pri čem pravzaprav ste. Sedaj bodo odločitve veliko lažje in vsak korak, narejen v to smer, bo lahkoten.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Tudi za vas bo tokrat veljalo pravilo, da po dežju posije sonce. Če ste zaljubljeni, ste ravno sedaj v najboljšem obdobju, da se vam izpolni želja glede ljubljene osebe. Hkrati pa ne smete pozabiti obljube, ki ste jo nekomu dali.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

V naslednjih dneh bi bilo dobro, da bi si vzeli čas in si po dolgem času privoščili oddih za krajše počitnice. Obremenjenost, ki vas ogroža z vseh strani, vam jemlje življenjsko energijo, ki je nujno potrebna za obstoj. Četrtek bo vaš dan.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Tista odločitev, ki vam jo bo narekovalo srce, bo prava. A vseeno boste kar nekaj časa obstali na križišču, ne vedoč, katera stran je prava. Poslovna odločitev se vam bo obrestovala, zato se boste polni energije podali v nove projekte.

TA JE DOBRA

Z ženo na lovu

Po dolgotrajnem pregovarjanju lovec končno popusti in dovoli ženi, da ga spremlja na lov. Ko prideta v gozd, ženi razloži, kako napolni puško in kako ustreliti. Pojasni ji tudi, da mora takoj, ko zadene žival, teči k plenu, kajti lovci radi nagajajo drug drugemu in si hočejo prilastiti plen. Postavita se na prežo in že po nekaj minutah lovec zasliši, kako je njegova žena ustrelila in stekla proti plenu. Gre za njo, da bi videl, ali je storila, kot ji je naročil. Že v daljavi zagleda ženo, kako se pregovarja z neznanecem. Pride bliže in zasliši, kako neznanec reče: »No, prav, pregovorili ste me! To je vaš jelen! Toda dovolite mi vsaj, da z njega snamem sedlo!«

Odskočil je

Mici in Jožefa se pogovarjata.
»Kolk' si pa dobila, ko sta naša dva v gmajni podirala smreke in je tvoj France 'škripnu' pod smreko?«
»Dva milijona.«
»Bog se me usmili! Moj butelj Ivan je pa odskočil.«

Poslovna skrivnost

Delavec je na zid podjetja napisal: Naš šef je nor. Na sodišču so ga obsodili na en dan, en mesec in eno leto zapora. V sodbi je zapisano, da je en dan dobil zato, ker je popackal zid, en mesec zato, ker je pribor za pisanje in barve ukradel v podjetju, in eno leto zato, ker je razkril poslovno skrivnost!

Nesmisel

Greš na Zavod za zaposlovanje, pa na vratih piše Vstop nezaposlenim prepovedan.

LAŽJI SUDOKU

8	2					6
	5		3	7		1
1		6	5	2	4	3
2			6	4		9
3			1	8		6
7		2	9	5	6	1
	8		7	1		3
	3					5

Rešitev:

2	9	7	8	1	6	6
4	6	1	2	5	9	9
1	8	6	9	2	6	2
9	2	8	1	7	6	6
8	1	6	2	4	9	9
6	2	9	6	1	6	2
2	8	9	5	9	1	1
1	9	2	6	9	7	8
6	7	5	9	2	1	9
5	9	6	1	7	6	2

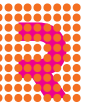
TEŽJI SUDOKU

3			1	6		2
		2	8	5	7	4
	4					7
5						7
	8		3	5		4
9						5
	9					1
		6	2	7	8	9
4			5	9		6

Rešitev:

2	9	6	1	5	9	6
7	8	4	2	5	9	1
8	1	5	9	2	6	2
5	9	1	8	2	7	6
6	2	9	6	1	6	2
2	8	9	5	9	1	1
1	9	2	6	9	7	8
6	7	5	9	2	1	9
5	9	6	1	7	6	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

PERPETUUM JAZZILE

DOBRODELNI KONCERT OB 20. LETNICI DVORANE

KRANJ, DVORANA ZLATO POLJE
SOBOTA 17. DECEMBER ob 19h

bolnišnica za GINEKOLOGIJO in PORODNIŠTVO Kranj

POHITITE, NAJBOLJŠE SEDEŽE IN VIP VSTOPNICE LAHKO KUPITE LE NA RECEPCIJI HOTELA CREINA (04/2817 500).

PRODAJNA MESTA: **Recepcija HOTEL CREINA (04/2817 500), PETROL IN OMV servisi, POŠTA SLOVENIJE, TURIZEM ŠKOFJA LOKA** ter vsa prodajna mesta EVENTIMA

GENERALNI SPONZOR **LOVŠE**

Gorenjski Glas **FLEXMONT** neha na kjuč

GORENJSKI GLAS	PREKLIC TRDITVE	KOVINSKI TLAKOMER	365 DNI	PEVEC COCKER	ILOVICA	PISATELJ KOSMAC	DIPLOMATSKI PREDSTAVNIK
OMEJENA RAVNA ČRTA (GEOM.)						14	
BAKRENA DOBA, ENEOLITIK							
GRŠKI SAMOSTANI V TESALJI		7					
ROMUNSKO TERENSKO VOZILO				GL. MESTO AZERBAJ-DŽANA	ILKA ŠTUHEC OPERIST CARUSO		
NOBELIJ			NAŠ VINOGRADNIK (IVAN) ZVITEK				
NASILNEŽ			4			OBVEZNIK PLAČILA	SESKOK S TELOVADNEGA ORODJA
ZELENORJAVA KAMNINA							18
GORENJSKI GLAS	KNJIGA ZA ZNAMKE	ALOJZIJA PO ITAL PEVKA STAVEC					
LUKA V IZRAELU				KOSITER NAŠ IGRALEC (IVO)			
LANTAN			DIRIGENT LESKOVIC AMERIŠKI IGRALEC (ROBERT)		24		
POKRAJINA NA KRASU						NADA ŽGUR KITAJSKA DENARNA ENOTA	
NIVO, RAVEN							

SESTAVIL: F. KALAN	RAVNOTEŽJE	NAROČNIK	REKA V SRBLJI	COLA	TEODOR OLSEN	DIVJA RACA	REDKA KOVINA (Nd)	IRHOVINA	SAMARIJ	ŠPORTNO SREČANJE	GORENJSKI GLAS	NADZVOČNO POTNIŠKO LETALO	REKA V SRBLJI	NAŠA REKA	DEL JAJCA RIMSKI HIŠNI BOG	
OPERNI PEVEC	3										ROMAN JANKA KERSNIKA				8	
TERME PRI PADOVI					12					27	SPREDNJI DEL GLAVE JEZERO PRI BERGAMU	22				
EMAJL					ČUT ZA ZAZNAVO VONJA HRASTOV PLOD				GLAVNO MESTO GVINEJE							
RIMSKI KRALJ				POLDRAG KAMEN OZVEZDJE NA NEBU				NADZEMNI DEL REPE	MODEL VOZILA NISSAN KOZAŠKI BIČ					PLANOTA NA VIPAVSKEM ŽELEZOV OKSID	OLIVIER RAMOS POSODA ZA MOLŽO	
ANGLEŠKI REZISER (RONALD)					IZTRŽEK PRIPADNIKI LOČINE ESENOV			9					IGRALEC AFFLECK	UPORABA PREBLVALEC ISTR	ŠIVANKA LIK IZ KNJIGE O DŽUNGLI	
KOSITER				PREDNIK NEMCEV GRANIT Z AVALE					KEM, ELEMENT (E) KRAJ PRI KRŠKEM						GEOM, TELO AMERIŠKI VESOLJSKI CENTER	
PERGAMONSKI KRALJ, ATAL								TVOR MESTO V DALMACIJI			VOJAŠKI NAPAD OKRAS NA NOVOLETNI JELKI	1			TRTNI POTAKNJENEC JADRANSKI OTOK	PRILOGA ČASNIKA DELO
GORENJSKI GLAS	LAHKA KOVINA (Sc)	UDINE (SL. ZAPIS) KRČMA, GOSTILNA						NADARJENOST MESTNI NASAD						REKA V SVICI, AAR IGRALKA FURLAN	INOSLAV, INOCENC ALBERT REYNOLDS	2
TELESNI POLOŽAJ					HIBA, MOTNJA GL. MESTO MAROKA			23				PEVEC NABER VRTLJIVI DEL STROJA		DEČEK S CUDEŽNO SVETILKO		25
NAUK O TOPLOTI					16				NEMORALA STIKALO S TIPKO						LESENA KOLIBA	
OBVESTILO, NAZNAVANJE					ARTHUR POVRŠINSKA MERA						RIMSKA LJUBLJANA					
SPAJKI				VEČJE PLOVILO				11			ZMIKAVT SOL VINSKE KISLINE			NAŠA REKA	BAKHOVA PALICA	
DOKTOR				UMETNOST ATLET BEYER					PRILET-NOST IMAMOV URAD					5		
VNOS PODATKOV	10										RIŽEVO ŽGANJE	KRATICA ITAL. RTV				
AMERIŠKA DOLŽINSKA MERA					6	NAMEN, NAKLEP GLORIJA, SLAVA						MESEC V JUD. KOLENDARJU	VILI REŠNIK PEŠNIK PAVČEK			
IDOKRAZ KOLČ METEORA NEAME OVALOID	HOKEJSKI PLOŠČEK	GREGORČIČEVA PESEM OTOČJE PRI NOVI GVINEJI						VNETJE SKLEPOV NEIMENOVANA OSEBA								17
POLOŽAJ PRI SAHU				DEL MOLEKULE KARLO ŠTAJNER					REVIR, OKROŽJE METKA ALBREHT							EVA LONGORIA
REKA V TURČIJI, ARAS								DOVOD VODE ZA POSPEŠENO RAST RASTLIN							26	
ZNANOST (ŽARG.)								15				ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB				

1. nagrada: CD + dve vstopnici za dobrodelni koncert
2. nagrada: dve vstopnici za dobrodelni koncert
3. nagrada: ena vstopnica za dobrodelni koncert

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 14. decembra 2016, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	

DRUŽABNA KRONIKA

ZADNJA VEČERJA

November je minil, kot bi mignil. In z njim so se poslovili tudi Okusi Radol'ce. Tokrat so se zaključili z zadnjim druženjem v gostišču Draga v Begunjah. V čudovitem ambientu Baročne dvorane pa je radovljiški župan Ciril Globočnik pripravil tradicionalni prednovoletni sprejem.

A. Brun, M. Ahačič

Prekajen Mlinaričev vratnik z domačo skuto na ješprenovi posteljici; mousse topinamburja, topinamburjev čips in gel maline; kranjska klobasa v refošku na kremni polenti z olivami, divjačinski ragu in ocvrta krvavica; gratinirna svinjska ribica s cvetačo in popečene korenčkove slame ter prata; mini burgerji; skutni štruklji; ajdovi krapci in dušenordeče zelje; telečja obara s trdinko in krompirjevo peno ... Vse to in še kakšno jed več smo lahko

okušali na zaključnem druženju tokrat 13 radovljiških restavracij letošnjega kulnaričnega novembra, Okusov Radol'ce. Zadnje dejanje je tokrat gostilo gostišče Draga v Begunjah, goste pa je že na dvorišču gostišča pozdravila manjša tržnica z različnimi domačimi izdelki. Druga najbolj priljubljena sprejemna točka pa je bil velikanski sod, iz katerega se je kadilo, kot bi imel sam vrag prste zraven: vročemu in slastnemu punču se gostje enostavno niso mogli upreti. Večerja se je nadaljevala v stilu stoječe 'finger food' pogostitve, zabavnih nagradnih iger, za glasbeno

razpoloženje pa sta skrbela fanti iz Dua 2.

Radovljiški župan Ciril Globočnik pa je v Baročni dvorani Radovljiške graščine pripravil tradicionalni sprejem za gospodarstvenike, direktorje javnih zavodov in druge posameznike, ki pomembno vplivajo na življenje v občini Radovljica. Predstavil jim je dosežene cilje v iztekajočem se letu in jih seznanil z načrti za prihodnje leto. V čudovitem ambientu Baročne dvorane so zbrani nazdravili novemu letu ter izkoristili priložnost za klepet in predpraznično druženje. Tudi letos so, tako kot že nekaj zadnjih let

zapored, za pogostitev poskrbeli dijaki Srednje gostinske in turistične šole v Radovljici, ki so pod vodstvom mentorjev pripravili kulinarične dobrote in jih tudi imenitno postregli. Županov sprejem je bil sicer uvod v praznično dogajanje v Radovljici. Nadaljevali so ga z občinskim praznikom, ki so ga obeležili včeraj, na dan, ko se je pred natanko 260 leti prav v Radovljici rodil zgodovinar in dramatik Anton Tomaž Linhart. Sicer pa je v starem mestnem jedru Radovljice vse nared za božično-novoletne praznike. Linhartov trg je tudi letos okrasila mojstrica Sabina Šegula.

Glasbeni del ob zaključnem druženju Okusov Radol'ce so zaupali Duu 2.

Na terasi gostišča Draga so gostje lahko okušali godljo z ocvirkami in ocvrtimi rezinami kruha.

Lectarjevi skutni štruklji so hitro našli pot na krožnike gostov, še hitreje pa do njihovih želodčkov.

Katja Stušek in Erika Pogačnik Kokol, nasmejeni predstavnici zavoda Turizem in kultura Radovljica

Mojca Klement, vodja urada za delo Radovljica, Sonja Resman, direktorica Doma dr. Janka Benedika Radovljica, Cirila Zupan iz podjetja Elterm, dr. Zlata Čop, lastnica klinike za male živali v Lescah, in podjetnica Diana Fonda

Župan Radovljice Ciril Globočnik, vodja Lekarne Radovljica Nataša Zaletel, direktorica Gorenjskih lekarn Romana Rakovec, direktor OZG Jože Vetrnik in direktorica Zdravstvenega doma Radovljica Maja Petrovič Šteblaj

VRTIMO GLOBUS

Pink jezna na tabloide

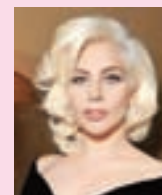
Pevka **Pink (37)**, ki pričakuje drugega otroka z možem Careyem Hartom, je s svojimi oboževalci na Instagramu delila jezo nad nekim avstralskim tabloidom. Ta je objavil prispevek, v katerem trdi, da se pevka po desetih letih ločuje in bo otroka vzgajala sama. »Bolje, da popravite to, ker je zares slabo. In ko greste, me opozorite, da nastavim budilko. Komaj čakam, da zavzamem vašo omaro ... še več oblačil,« je bila sarkastična pevka, ki pravi, da ima dovolj laži.

Bieber ljubi samsko življenje

Justin Bieber (22) je v oddaji The Ellen DeGeneres Show potrdil, da se ne videva z nobenim dekletom in da niti ne išče partnerke. Na turnejah, kot pravi, nima domotožja niti ne pogreša družbe, saj je ob njem njegov kuža. Dekleta v studiu so ob njegovih odgovorih kričale, pevec pa jih je še bolj vznemiril, ko je napovedal turnejo po Severni Ameriki.

Lady Gaga ima duševne težave

Pred dvema letoma je pop pevka **Lady Gaga (30)** razkrila, da jo je pri devetnajstih posilil starejši moški, sedaj pa je priznala še, da vse od takrat trpi za posttravmatsko stresno motnjo. Svoje izkušnje je, v sklopu kampanje s tematiko prijaznosti, delila z brezdomno mladino v New Yorku. Kot pravi, je njej prav prijaznost prijateljev in družine rešila življenje. Panične napade še doživlja ter si pomaga z zdravlili.

Russell Crowe nedolžen

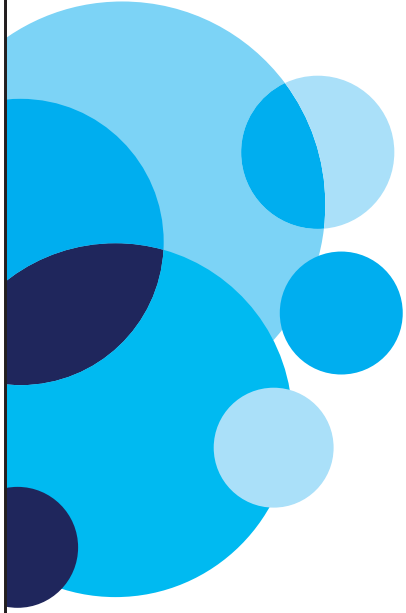
Drama po incidentu na zabavi **Russella Crowa (52)**, kjer je raperka **Azealia Banks (25)** zoper igralca podala ovadbo zaradi nasilnega vedenja, je končana. Losangeleška policija je potrdila pomanjkanje dokazov kaznivega dejanja. Priče celo trdijo, da je bilo le raperkino obnašanje nerazumno in napadalno, igralec pa naj bi bil ob njenih izbruhih zelo miren.

Na eni zadnjih filmskih premier v kranjskem Cineplexu smo srečali dve simpatični hostesi: Neža Vehar je Vrhnica, Tjaša Rus pa Ljubljana. Prva študira psihologijo, druga jezike: španščino in ruščino. / Foto: Tina Dokl

NAGRADNA KRIŽANKA

Obiščite novo prodajno mesto Telekoma Slovenije v Qlandiji Kranj!

Obiščite novo prodajno mesto Telekoma Slovenije v Qlandiji Kranj!										GORENJSKI GLAS	MODEL VOZILA RENAULT	MEHIŠKA DIVJA MAČKA	KOŽNO VNETJE	TEKOČINA V ŽILAH	GL. MESTO SLONO-KOŠČENE OBALE	DALJAVA	DROG NA VPREŽNEM VOZU	LOJZE DOLINAR	PRIMORSKA RASTLINA, OŽEP	NALIVNO PERO (ŽARG.)	AMERIŠKA IGRALKA (JENNIFER)			
												34										24		
										OBČINA SEVERNO OD SNÉŽNIKA														
										DRŽAVA Z GLAVNIM MESTOM BAKU				12										
										ITAL. NO-GOMETAS (CLAUDIO)								OLIVER						
										UROŠ LAJEVIC		21	JAHALEC	DRAGO JANČAR		6	LITERARNO BESEDILO						15	
										AFRIŠKI PTIC TEKAČ				URNA MESTO V BOSNI							VINKO TUŠEK			
										ZNAMKA IT. KOLES											29	PEVKA JAMES		
										GORENJSKI GLAS	NAŠ JAZZ STROKOVNJAK (ALEKSANDER)		4	POKRAJINA V INDIJI										
										TELESNI POLOŽAJ				LUKA V IZRAELU HOMERJEV EP		22							BANČNI SEF	MESTO NA SICILJI
										STRUPENA RASTLINA														16
										KEM. ELEMENT (Ba)									ZELENIČA OB HIŠI	OČE				
SESTAVIL: F. KALAN	POPREČNINA	GL. MESTO OTOKA FYN NA DANSKEM	INAČICA	PREDSTOJNIK OPATJIE	KONEC POLOTOKA	NAŠ NO-GOMETNI TRENER (MATJAZ)	URANOV SATELIT	GORENJSKI GLAS	VRTNA RASTLINA	SEVERNO-AMERIŠKI INDIJANEC	VLADAR BANOVINI ZNANOST	18												
SPREVOD, PARADA	1						20	AMERIŠKI IGRALEC (TELLY)			26													
PRILAGODITVENI ČLEN								ODRSKO GLASBENO DELO KOŽAŠKI BIČ																
RELIGIJA				32																				
REZINA																								
JUDOVSKI KRALJ			5																					
DRUŽINA FRANCO-SKIH SLIKARJEV							25																	
GORENJSKI GLAS	GOSPODIN ?																							
JUŽNO-AMERIŠKA LAMA																								
4. IN 2. VOKAL																								
PLAT KNJIGE																								
NAŠ PESNIK (FRANCE)																								
BIVŠI ŠVICARSKI SMUČAR (PAUL)																								
ACCOLA HINDUSTAN GENTILE ODENSE SAVALAS																								
KUHINJSKI ELEMENT																								
ARTHUR																								
KLAVDIJ TUTTA																								
LIK IZ GR. MITOLOGIE ORESTES																								
NAŠA PEVKA (ELDA)																								
PREBIVALEC ATIKE																								
DENARNA ENOTA V LITVI																								
NADLEŽNA ŽUŽELKA																								

Nagrade: trikrat jopica Mega phone

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 21. decembra 2016, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 10. 12.
19.20, 21.20 BOŽIČNA ŽURKA V PISARNI
15.10 POJDI Z MANO
19.00 ZAPOJ
13.20, 15.20, 17.20 ZAPOJ, sinhro.
21.00 ZAVEZNIKA
16.40 MAGIČNE ŽIVALI
14.30, 16.10, 17.50, 19.30, 21.10 PR'HOSTAR
13.10 VAIANA – ISKANJE
BAJESLOVNEGA OTOKA, sinhro.
10.00 A JETO: PAT IN MAT

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 10. 12.
18.40, 20.40, 22.45
BOŽIČNA ŽURKA V PISARNI
14.10, 18.20 ZAPOJ
14.50, 17.00 ZAPOJ, sinhro.
13.50, 16.00 ZAPOJ, 3D, sinhro.
16.30 POJDI Z MANO
19.10 PODZEMLJE: KRVAVE VOJNE

20.30 PRIHOD
20.50 ZAVEZNIKA
22.50 POKVARJENI BOŽIČEK 2
21.05 MAGIČNE ŽIVALI
18.00 MAGIČNE ŽIVALI, 3D
18.10, 20.00, 21.50 PR'HOSTAR
16.20 VAIANA – ISKANJE
BAJESLOVNEGA OTOKA, sinhro.
13.30, 15.45 VAIANA – ISKANJE
BAJESLOVNEGA OTOKA, 3D, sinhro.
14.30 TROLI, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 9. 12.
18.00 ZAVEZNIKA
20.00 NEPREMAGLJIV
Sobota, 10. 12.
18.00 PRIHOD
20.00 ZAVEZNIKA
Nedelja, 11. 12.
18.00 ZAVEZNIKA
20.00 PRIHOD

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 9. decembra, in ponedeljek, 12. decembra
19.30 Spiro Scimone: DOL (v dvorani PGK)

Sobota, 10. decembra
10.00 Ela Peroci: MUCA COPATARICA (v dvorani PGK)
19.30 Spiro Scimone: DOL (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Ponedeljek, 12. decembra
17.00 PRAVLJIČNA NAVIHANCA

Radovljica okrašena s srci

Staro mestno jedro Radovljice je tudi letos okrasila mojstrica Sabina Šegula.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V petek so pričgali lučke praznične okrasitve tudi v Radovljici. Mesto sicer še ni v celoti okrašeno, je pa v praznično podobo že odet Linhartov trg. Tokrat ga je mojstrica prazničnega krašenja, domačinka dr. Sabina Šegula, okrasila z variacijami lectovih src, saj v Radovljici letos obeležujejo 250-letnico prve lectarije v mestu.

Župan Ciril Globočnik je zadovoljen, da je tudi letos praznična okrasitev starega mestnega jedra nekaj posebnega. »Prepričan sem, da bo okrašeni Linhartov trg v mesto privabil številne obiskovalce,« je optimističen.

Sabina Šegula, profesorica na Biotehničnem centru Naklo, pa pravi, da je počaščena, da je lahko ponovno uredila center Radovljice. »Letošnja redeča nit se je kar sam spleta, ko smo povezali srčne božične želje z 250-letnico izdelovanja lecta,« je povedala.

Lani je Šegulova s sodelavci okrasila Radovljiško graščino, letos celoten trg. / Foto: Tina Dokl

Praznično dekoracijo so izdelovali v delavnicah, ki so jih organizirali prav v ta namen, okrasitev pa popestrili z listi trte, ki so jih prav v ta namen pripeljali iz Bele krajine.

Šegulovi so pri delu pomagali sodelavci in študentje, tradicionalno pa tudi hortikulturno društvo iz Lesc, Komunala

Radovljica, ki vsako leto pripelje smrečje, ter dijaki srednje gostinske in turistične šole. Pa tudi Radovljičani radi priskočijo na pomoč z delom in materialom. V Radovljici sicer v prazničnem decembru pripravljajo bogat program dogodkov, od glasbenih in gledaliških do obiskov dobrih mož in

prazničnega sejma, ki ga organizirajo prihodnja dva konca tedna in nato vse dni božično-novoletnih praznikov.

Sabina Šegula pa se že odpravila v Vatikan, kjer bosta s kolegom pripravila kar osemdeset metrov praznične okrasitve. V Vatikan tokrat odhajata že desetič zapored.

Prebujamo se skupaj

vsak dan od 6 - 10 ure

RADIO
KRANJ
97.3

Gorenjski megasrček

Klara

Mitja

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZLET TOPOLŠICA 12. 12.; BANJA VRUČICA: 11.–18. 12.; BOŽIČNI BANOVC: 27.–28. 12.; BOŽIČNI RADENCI: 26.–28. 12.; SILVESTROVANJE TUHELJ: 30. 12.–2. 1. 2017. TRST: 10. 1. 2017. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Zadnja Kranska kuhna letos

Kranj – Za vse lačne in žejne bo letošnja zadnja Kranska kuhna na Glavnem trgu v soboto, 10. decembra, od 10. do 19. ure.

Festival KRamp

Kranj – V soboto, 10. decembra, bo od 16. ure dalje v Layerjevi hiši Kranj potekal festival KRamp, enodnevni festival za mlade, ki združuje razprave in izobraževanje v popoldanskem času ter večerno druženje s koncertnim delom in pogostitvijo. Vstop je prost.

Praznična Stražiška tržnica

Stražišče – Danes, v petek, 9. decembra, bo na Baragovem trgu od 17. do 19. ure lokalna eko in konvencionalna tržnica, obarvana z božičnimi darili. Poleg stalnih ponudnikov se bodo predstavili tudi domači obrtniki in rokodelci. Ob 19. uri bo o izmenjavi veselih božičnih skrivnosti obdarovanja govorila Mirjam Kopše. Na stojnici Društva Sorško polje boste lahko kupili Setveni priročnik Marije Thun 2017.

Ob 75. obletnici poljanske vstaje

Vinharje – Krajevna organizacija ZB NOB Poljane in Organizacijski komite za prireditve Po stezah partizanske Jelovice prirejata ob 75. obletnici poljanske vstaje v soboto, 17. decembra, ob 12. uri srečanje s kulturnim programom pri Brdarju na kmečkem turizmu Pri Ljubici v Vinharjih. Dostop je možen z avtomobili iz Poljan (4 km) ali peš, organizirano iz dveh smeri: iz Poljan bo start ob 9.30 pri spomeniku NOB v Poljanah, informacije Milena Sitar, 031 869 629; iz Žirov bo odhod ob 8. uri izpred transformatorske postaje, Cesta pod griči, Žiri. Informacije dobite pri Janezu Jerebu, tel. 041 421 919.

Adventno predavanje in Krekov večer

Selca – Kulturno društvo dr. Janez Evangelist Krek Selca in Župnija Selca ob 100. obletnici smrti dr. Janeza Evangelista Kreka v okviru Krekovega leta vabi na adventno predavanje in hkrati na 1. Krekov večer, ki bo jutri, v soboto, 10. decembra, ob 19. uri v dvorani v župnišču Selca. Predaval bo Aleš Primc, dober poznavalec dr. Kreka in vodja Gibanja za otroke in družine, v kulturnem programu pa bo nastopil Mladinski pevski zbor Selca pod vodstvom Marjete Oblak.

Gasilsko tekmovanje

Naklo – Jutri, v soboto, 10. decembra, se bo ob 15. uri v telovadnici Osnovne šole Naklo v organizaciji Prostovoljnega gasilskega društva Naklo začelo Gorenjsko regijsko tekmovanje v SSV – spajanju sesalnega voda za pokal Naklega. Tekmovanje je odprtega tipa. Dodatne informacije lahko dobite pri Zdravku Cankarju, tel.: 040 13 12 13.

Božično-novoletno srečanje

Goriče – Krajevni odbor Rdečega križa Goriče vabi v ponedeljek, 12. decembra, ob 17. uri v dvorano KS Goriče na božično-novoletno srečanje, prijetno druženje ob pestrem programu.

Muzejski večer

Radovljica – V nedeljo, 11. decembra, se bo ob 18. uri v projekcijski sobi Radovljiške graščine v okviru Linhartovega dneva začel muzejski večer z naslovom Oblačenje v Linhar-

tovem času. Tematiko bo predstavil dr. Bojan Knific, višji kustos v Tržiškem muzeju.

IZLETI

Pohod na Koreno nad Horjulom

Preddvor – Pohodniki Društva upokojencev Preddvor vabijo člane v torek, 13. decembra, na pohod na Koreno nad Horjulom. Zbor bo ob 8. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru.

Prednovoletni sprehod

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v četrtek, 22. decembra, vabi na izlet, ki so ga poimenovali Prednovoletni sprehod. Odhod bo ob 8. uri izpred Globusa s posebnim avtobusom. Sprehajali se boste uro in pol do dve uri. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 19. decembra.

PREDAVANJA

O ikonah in ikonopisju

Radovljica – V sredo, 14. decembra, se bo ob 17. uri v galeriji Šivčeva hiša začelo predavanje Albine Nastran O ikonah in ikonopisju.

Zimski dnevi brez prehladov in viroz

Kranj – V ponedeljek, 12. decembra, bo ob 18. uri v prostorih GTV – Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a, predavanje z naslovom Preživimo zimske dni brez prehladov in viroz. Predavala bo Jožica Ramšak iz Prerojen.si.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 10. decembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Kdo je tvoj vzor? Pogovor bo povezoval Pavel Repnik.

Delo v tujini

Radovljica – Danes, v petek, 9. decembra, bo ob 19. uri v Knjižnici A. T. Linhart brezplačno predavanje Maje Novak, ki bo na podlagi lastnih izkušenj odgovorila na vprašanja: Kako čim bolj varni in pripravljeni v svet? Bi radi služili denar na privatni jahti in pluli po najčudovitejših koticah sveta? Kaj pa živeli sredi gozda v ZDA in delali z otroki v skavtskem taboru? Ali pa se mogoče preselili na Novo Zelandijo in se preizkusili v vlogi au-pair?

Potrebuješ spremembo? Proč z izgovori ...

Žiri – Danes, v petek, 9. decembra, bo ob 18. uri v Krajevni knjižnici Žiri strokovno predavanje z naslovom Potrebuješ spremembo? Proč z izgovori ... Predavala bo Mojca Klug.

OBVESTILA

Predstavitve opusa slikarke Lucije Šubic

Naklo – V torek, 13. decembra, ob 15.30 vabi Likovno društvo Naklo v Dom starejših občanov Naklo na ponovitev predstavitve opusa slikarke Lucije Šubic in velike zgibanke o njenem delu ob slikarinem 91. rojstnem dnevu. Lucijino slikarsko pot bo predstavil Damijan Janežič, v kulturnem programu bosta nastopila Mešani pevski zbor Dobrava in recitatorka Eva Gros.

Predstavitve pomembnosti pravilne lege atlasa

Kranj – V ponedeljek, 12. decembra, bo ob 16. uri v prostorih Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a, predstavitev pomembnosti pravilne lege atlasa – 1. vratno vretence po metodi Human Up. Po predstavitvi bodo brezplačni pregledi in možnost nastavitve atlasa. Z vami bosta atlasologa Zdrženja Human Up Slovenije Marko Bukovec in Jožica Ramšak. Več informacij in prijave po tel. 041 289 632 – Jožica.

V Medgeneracijskem centru Kranj

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 9. decembra, ob 17. uri predavanje Ezoterični pomen božiča – o globljem pomenu božiča in simboliki v ozadju božične zgodbe in njenih elementov, v ponedeljek, 12. decembra, bo ob 17. uri organiziran ogled vodovodnega stolpa, zbirališče je na parkirišču pod vodovodnim stolpom. V torek, 13. decembra, bo

ob 16. uri kulnarična delavnica Priprava lazanje od A do Ž s kuharskim mojstrom Marjanom Antičem. Prijave na dogodke po tel. 082 058 457 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

KONCERTI

Petindvajset let pod marelo

Slovenski Javornik – Jutri, v soboto, 10. decembra, se bo ob 19. uri v Kulturnem domu Julke in Albina Pibernik začel letni koncert KUD Triglav - Javornik z naslovom 25 let pod marelo. Nastopili bodo tudi plesalci plesne šole Moj klub.

Rock Swings

Radovljica – Kulturno društvo Bid Bang vabi na novoletni koncert Rock Swings z Mitjem Šinkovcem, ki bo v nedeljo, 11. decembra, ob 17.18 in 20.18 v Linhartovi dvorani.

Novoletni koncert

Kokrica – Turistično društvo Kokrica vabi v nedeljo, 11. decembra, ob 16. uri v Kulturni dom na Kokrici na 20. novoletni koncert pihalnega orkestra MO Kranj.

Koncert Musice vive z gosti

Kranj – Mešani pevski zbor Musica viva Kranj Primskovo vabi na koncert z gostujočim pevskim zborom Zvon s Krka, ki bo jutri, v soboto, 10. decembra, ob 19. uri (po sv. maši) v cerkvi Marijinega vnebovzvetja na Primskovem.

Koncert KUD Triglav Slovenski Javornik - Jesenice

Slovenski Javornik – KUD Triglav Slovenski Javornik - Jesenice vabi na koncert ob 20-letnici društva in 25-letnici folklorne skupine Triglav z gosti, ki bo jutri, v soboto, 10. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu Julke in Albina Pibernika.

PREDSTAVE

Kresniček

Preddvor – Na Osnovni šoli Matije Valjavca Preddvor po celoletnih pripravah 14. in 15. decembra ter 10. januarja pripravljajo spevoigro Kresniček. V njej nastopa 29 učencev od 5. do 9. razreda. Prireditve bo vsakokrat ob 18. uri v telovadnici šole.

Špeganje ali Peepshow pod Alpami

Medvode – Ljudsko tragikomedijo Špeganje ali Peepshow pod Alpami KUD-a Fofit si lahko ogledate danes, v petek, 9. decembra, ob 19.30 v Kulturnem domu Medvode.

Ob letu osorej

Medvode – V nedeljo, 11. decembra, si ob 17. uri v Kulturnem domu Medvode lahko ogledate romantično komedijo KUD-a Fofit Ob letu osorej.

Žavba za greh

Predoslje – Jutri, v soboto, 10. decembra, bo ob 19.30 Igralska skupina Preddvor z 22 igralci v kulturnem domu uprizorila komedijo Žavba za greh.

Hamlet v pikantni omaki

Ribno – Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno vabi v nedeljo, 11. decembra, ob 18. uri v Zadržni dom Ribno na ogled črne komedije Hamlet v pikantni omaki v izvedbi Odrasle gledališke skupine KUD Franc Kotar Trzin.

PETKOVA PRIREDITEV
Izjava: Lutkovno gledališče Tri
EGON IN BOŽIČEK
Petek, 9. december 2016, ob 17.30 uri
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izjava: Gledališče Labirint
MUCA COPATARICA
Sobota, 10. december 2016, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si Gorenjski Glas

100 hitrih in preprostih receptov,
s katerimi boste navdušili svoje goste.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.:
04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna
po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

TELIČKO, belgijsko plavo, staro 4 mesece, tel.: 040/674-688 16004324

VEČ ČB bikcev, starih 7 mesecev, tel.: 041/331-887 16004358

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO kuharja v prijetnem kolektivu za nedoločen čas. Makarončki, d.o.o., Celovška 249, Ljubljana, tel.: 040/218-203 16004291

ZAPOSLIMO kuharja ali kuharico. Gostišče Klub Kovač, Andrej Marinšek, s.p., Glavna c. 1, Naklo, tel.: 031/339-003 16004296

ZAPOSLIMO sodelavca za vzdrževanje in servisiranje tovornih vozil z polnim del. časom. Del. razmerje se sklence za nedoločen čas z poskusno dobo 6 mes. Prošnje na vodstvo@habjantransport.si ali pokličite 041/483-321. Habjan transport, d.o.o., Trata 50, Šk. Loka 16004286

IŠČEM

IŠČEM DELO – gospodinjstva dela in pomoč starejšim, tel.: 031/735-715 16004359

POSLOVNE PRILOŽNOSTI

PRODAM

12 DELNIC banke Koper, tel.: 041/967-554 16004322

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 16004225

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 16004227

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj

Nudimo vse vrste posojil.

04/236-73-75

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 16004226

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 16004223

ODKUP HRASTOVE HLODOVINE POKLIČI MARKO! **041 420 111**
AIDA d.o.o., Prekopa 3, Vransko

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov ... Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 16004229

OBVESTILA

PROSIM VOZNIKA OSEBNEGA VOZILA, KI JE 22. 11. 2016 V HRASTJU PRI KRANJU, PRI CERKVI, IZSILIL PREDNOST MOPEDU IN VOZNIKA MOČNO TELESNO POŠKOVAL, NAJ TAKOJ POKLIČE NA ŠT. 113 ALI 031/308-540, DA SE IZOGNE SANKCIJAM. 16004344

RAZNO

PRODAM

ŽENSKO gorenjsko narodno nošo, tel.: 040/632-329 16004350

www.gorenjskiglas.si

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

ZAHVALA

V 88. letu je za vedno zaspal
VINKO PUŠAVEC
tesarski mojster v pokoju iz Vogelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
Voglje, november 2016

ZAHVALA

Če me boste pogrešali,
iščite me v svojih srcih.
Če sem tam našla svoje mesto,
ostajam za vedno z vami.

V 87. letu starosti je v večnost odšla naša draga mama, babica, teta in svakinja

FRANČIŠKA AJDOVEC
roj. Kuster iz Gorenj, Kranj

Ob slovesu naše drage mame izrekamo besedo hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, se poklonili njenemu spominu in jo pospremili na njeni zadnji poti. Prav vsem smo hvaležni, da jo s tako toplino nosite v svojih srcih.

Žaljuči vsi njeni

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar nas je zapustil mož, oče, dedek in pradedek

MIRO BIZJAK

Pogrešamo te.

Njegovi: žena Tončka, hči Lidija, sin Roman z Mojco; vnuki Gašper s Teo in hčerko Gajo, Marko in Tjaša Čirče, Kranj

Nisem odšel, ker ne bi rad živel,
odšel sem, da ne bi več trpel ...

ZAHVALA

V 82. letu je utrujen od boleznih zaspal naš dragi mož, ata in stari ata

JOŽE ŽIBERT

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraze sožalja, podarjene sveče in cvetje. Posebna zahvala Domu DU Kranj za ves napor in skrb. Hvala vsem, ki ste se od njega poslovili in ga spremili na zadnji poti na pokopališču v Križah. Posebna zahvala g. župniku, pevcem in za čustveno zaigrano Tišino. Hvala pogrebni službi Komunale Tržič. Vsem še enkrat hvala.

Žaljuči: žena Ana, sin Iztok in hčerki Meta in Zvonka z družinami

Ko se mama poslovi,
srce boli, boli ...
Dom je prazen,
nikjer te ni,
a v naših srcih si.

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila naša draga mama

FRANCKA JELENC

roj. Tolar, Tavčarjeva mama iz Knap

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem za izrečena sožalja, podarjene sveče ter darove za sv. maše. Prav tako iskrena hvala Bolniškemu oddelku 100 Klinike Golnik za vso skrb in pomoč. Hvala tudi cerkvenim pevcem in g. župniku Antonu Slabetu za besede slovesa ter lepo opravljen pogrebni obred. Hvaležni smo vsem, ki ste se poslovili od naše drage mame.

Žaljuči: hčerki Marjeta in Cvetka ter sin Jože z družinami

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustil dragi mož, oče, tast, stari ata, brat in stric

JANEZ REBOL

iz Hraš pri Preddvoru

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče, svete maše in darove za obnovo župnijskega pastoralnega doma v Preddvoru. Zahvaljujemo se sodelavcem iz podjetja Rodex in pralnici Šinkovec za denarno pomoč. Zahvala tudi Mateji Lopuh za obiske na domu. Hvala gospodu župniku Branku Setnikarju za opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Navček ter pevcem. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žaljuči domači
Hraše pri Preddvoru, 26. novembra 2016

Hvala, Minka, za besede,
hvala ti za tvoje zglede,
nebeška rosa naj te spremlja,
naj luč nebeška ne pojenja.

ZAHVALA

V 100. letu se je tiho poslovila naša teta

MINKA HOBJAN

Šimnova Minka iz Dražgoš

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, g. župniku Tinetu Skoku za obiske in duhovno podporo ter lep pogrebni obred, pevcem domačega cerkvenega zbora in vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njeni

ANKETA

Obdarovanje naj
bo zmerno

ANA ŠUBIC

Praznični december s seboj prinaša tudi obdarovanje, pri katerem pa marsikdo pretirava. Sogovorniki smo tokrat povprašali, kakšne so njihove navade, ob katerih priložnostih se obdarujejo, kako zmerni so pri tem ...

Foto: Gorazd Kavčič

Mirko Galičič, Kranj:

»Decembra se obdarujemo, že zaradi vnukov in pravnukov. Vsi trije dobri možje jim kaj prinesejo, vendar smo pri obdarovanju skromni. Nekateri pri kupovanju daril pretiravajo.«

Matej Žunič, Trboje:

»Na vasi ne gre brez Miklavža, se pa obdarujemo tudi ob božiču, vendar gre bolj za osebno pozornost. Zmenjeni smo, da za darilo napravimo okoli deset evrov, sicer bi lahko bankrotiral.«

Oskar Pirih, Cerklje:

»Prazniki so preveč skomercializirani. Ko sem bil otrok, so nas obdarovali za Miklavža in Svete tri kralje. Za darila ne napravim veliko. Ko sta bila otroka mlajša, sta vedno dobila tudi kakšno oblačilo.«

Miha Grohar, Kranj:

»Imam vnuka in vnukinjo. Dogovorjeni smo, da pri nas obdaruje Božiček, pri drugih starih starših Miklavž, doma pa dedek Mraz. Pri tem smo zmerni. Nekateri pretiravajo, drugi pa žal nimajo.«

Samo Rupar, Tržič:

»Včasih smo za darila zapravili več, sedaj pa malo manj, a sta vnuka ravno tako zadovoljna. Darila jima nosi dedek Mraz. Pretiravajo tisti, ki imajo vsega dovolj, je pa tudi dosti takih, ki nimajo nič.«

Prvi čevelj iz nekdanjega Peka

Na tržišče je prišel prvi par čevljev s pogorišča tržiškega Peka za dvesto petdeset evrov – pod blagovno znamko Alje Viryent.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Septembra je univerzitetna diplomirana oblikovalka čevljev Alja Viryent najela približno sto kvadratnih metrov proizvodnih prostorov v nekdanji tovarni Peko v Tržiču in v novi manufakturi so nastali prvi čevlji, ki jih je predstavila pred nekaj dnevi. Gre za dva modela, klasični ženski salonar in klasični moški čevelj, plod njenega znanja, v katerega jo je najprej vpeljal ded čevljar, in plod znanja nekaj nekdanjih Pekovih delavcev, ki so se ji pridružili. »Prestavljam prototip usnjene moškega in ženskega čevlja, ki na trg prihajata v omejeni izdaji, sto parov ženskih salonarjev in sto parov moških čevljev. Vsek pa je oštevilčen in ima lastnoročni podpis,« je povedala Alja Viryent, ki cilja na manufakturno lastnih čevljev višjega cenovnega razreda z izdelavo 12 tisoč parov na leto. Še vedno išče investitorja, saj za uresničitev poslovnega modela in za prve zaposlitve čevljarstev v prvi fazi potrebuje 350 tisoč evrov, nato še milijon za prodor na trg. Nekaj

Alja Viryent / Foto: Tina Dokl

osnovnega kapitala naj bi pridobila s prodajo predstavljenih modelov, en par pa stane 250 evrov. Ta čevelj je za ljudi, ki želijo izstopati in se poistovetiti z Aljino »zgodbo«. In če pojem manufakturna malce preseneči, podjetnica Alja razloži, da je kar pravi, saj svojih ciljev ni zastavila na klasični tovarniški linijski proizvodnji, ampak gre za manjši

obrat s kar nekaj ročnega dela. Vsi nekdanji Pekovi delavci, ki ji ta trenutek pomagajo, delajo prostovoljno, ker zaupajo njeni viziji. Vizija pa so čevlji za posebne in poslovne priložnosti, modna ortopedski obutev in čevlji po meri. Alja sicer ni Tržičanka, prihaja z Vrnskega, vendar v tem mestu s čevljarstvo tradicijo vidi potencial in verjame v

to, da s tem lahko uspešno nadaljuje. »Ponosna sem na vse ljudi, ki me podpirajo, predvsem pa na ekipo nekdanjih delavcev Peka, ki v sebi nosijo neprecenljivo znanje izdelave čevljev in so z mano od začetka ter verjamejo v našo skupno zgodbo. Brez njih danes ne bi bili tukaj,« je na predstavitvi prvih čevljev poudarila Alja Viryent.

Začetek del v Zbiljah

MAJA BERTONCELJ

Zbije – Začela se je dolgo pričakovana rekonstrukcija odseka državne ceste v Zbiljah v dolžini okrog 730 metrov, ki bo zaključena najkasneje maja prihodnje leto.

V projekt so vključeni trije soinvestitorji. Občina Medvode bo investirala v gradnjo pločnika, javne razsvetljave, dveh avtobusnih postajališč, obnovo vodovoda in hidrantnega omrežja, Direkcija RS za infrastrukturo bo financirala rekonstrukcijo cestišča, investiciji pa se je pridružilo tudi Javno podjetje Energetika Ljubljana, ki bo hkrati gradilo plinovod. Celotna vrednost investicije je slabih 620 tisoč

evrov, od tega Občina Medvode prispeva okrog 370 tisoč evrov. Večina del gradnje komunalnih vodov se bo lahko nemoteno izvajala v času brez snežnih padavin, ker pa je rekonstrukcija ceste predvidena s postopkom reciklaže cestišča, se bo ta lahko izvedla predvidoma šele spomladi. Z javnim naročilom je bil izbran izvajalec CVP iz Ljubljane, ki bo dela opravljal s podizvajalci.

V času gradnje komunalnih vodov bo vzpostavljenih več polovičnih zaporov ceste, ki bodo vodene s semaforji. V zaključni fazi rekonstrukcije cestišča bo cesta za kratko obdobje popolnoma zaprta, obvoz pa bo voden.

Smučišča začenjajo sezono

ANA ŠUBIC

Kranj – Kranjski Gori, kjer so minuli konec tedna začeli smučarsko sezono, se te dni pridružujejo tudi druga večja smučišča. Na Krvavcu so naprave pognali predvečernim, imajo do 40 centimetrov kompaktnega snega, zasnežiti pa jim je uspelo proge Ror, Luža, Poligon Triglav in progo Vrh Krvavca-plato-Tiha dolina. Ta konec tedna bodo sezono začeli na Voglu, a le v primeru, če jim bo uspelo še danes končati remont nihalk. Odločitev o predvidenem jutrišnjem začetku obratovanja bodo tako sprejeli danes zjutraj;

za obratovanje je pripravljena štirisedežnica Brunarica, zasnežili pa so tudi otroški park. Znano pa je že, da bo jutri in v nedeljo možno smučati na Cerknem, kjer poročajo o 40 centimetrih snega, odprte pa bodo proge Grič, Dolina in Brdo. Z rednim delovanjem bodo začeli v petek, 16. decembra. Takrat začetek zimske sezone načrtujejo tudi na Soriški planini, pospešeno pa zasnežujejo tudi smučišče na Starem vrhu, ki ga nameravajo odpreti v drugi polovici prihodnjega tedna. Minulo nedeljo je že začelo obratovati tudi manjše smučišče Rudno v Selški dolini.

Štirikrat tedensko v London

Zgornji Brnik – Nizkocenovni letalski prevoznik EasyJet je dopolnil svoje letalske povezave z brniškega letališča. Poleg uveljavljenih letov na londonsko letališče Stansted je uvedel še leto na Gatwick, še eno izmed letališč v britanski prestolnici. Od ponedeljka dalje bo na tej relaciji letel štirikrat tedensko, medtem ko na Stansted pozimi leti vsak dan. Omenjeni letalski prevoznik je od leta 2004 do danes v Slovenijo in iz nje prepeljal skoraj 1,3 milijona potnikov. Ponudbo nizkocenovnikov na Brniku dopolnjuje še Wizz Air, aprila pa se bo pridružila še nizozemska Transavia.

vremenska napoved

Ob koncu tedna bo v višje ležečih krajih sončno in zelo toplo za ta čas. Po nižinah bo zjutraj možna megla, čez dan pa bo tudi večinoma sončno.

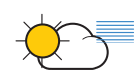
Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-4/10 °C

SOBOTA

-5/8 °C

NEDELJA

-3/8 °C

